

## 1302\_Az\_Əyani\_Yekun imtahan testinin sualları

### Fənn : 1302 Fizika-2

1 Sönən rəqs icra edən rəqs konturunda sönmənin loqarifmik dekrementinin fiziki mahiyyəti hansı halda düzgündür?

- Rəqs tezliyinin məxsusi tezliyə nisbəti
- Amplitudun e dəfə azalmasına uyğun müddətdə rəqslərin sayı
- Amplitudun 2 dəfə azalmasına uyğun məqqədətdə rəqslərin sayı
- 1 san müddətində rəqslərin sayı
- İki ardıcıl amplitudun nisbəti

2 Dəyişən cərəyan dövrəsində aktiv müqavimət üçün hansı mühakimələr doğrudur? 1) istilik ayırrı 2) cərəyani məhdudlaşdırır 3) tezlikdən aslidir 4) vahidi Om-dur.

- 1,2,3,4
- 2,3,4
- 1,2,4
- 1,2
- 1,3,4

3 Harmonik rəqsin fazası zamandan necə asılıdır?

- Kökaltı asılılığa malikdir
- Kvadratik asılılığa malikdir
- Asılı deyil
- Xətti asılıdır
- Tərs mütənasibdir

4 Havada yayılan səs necə dalğadır?

- Polyarlaşmış
- Durğun
- Eninə
- Uzununa
- Elektromaqnit

5 Səsin gurluğunu nə müəyyən edir?

- Fazası
- periodu
- Tezliyi
- Intensivliyi
- Sürəti

6 Səsin yüksəkliyi nə ilə təyin edilir?

- Faza ilə
- Sürətlə
- İntensivliklə
- Tezliklə
- Amplitudla

7 Harmonik rəqsin təciliinin amplitud qiymətini göstərən ifadə hansıdır?

$$AT^2$$

$A_0 \omega_0^2$

2

$A \omega_0$

$A \cdot \frac{4\pi^2}{T^2}$

$A v_0^2$

#### 8 Amplitud nədir?

- düzgün cavab yoxdur.
- rəqs edən nöqtənin tarazlıq vəziyyətindən yerdəyişməsi
- rəqs edən nöqtənin tarazlıq vəziyyətindən aralığı ən böyük məsafə  
vahid zamanda olan rəqslerin sayı  
rəqs edən nöqtənin bir tam rəqs zamanı getdiyi yol

#### 9 Rəqsi hərəkətin əsas əlaməti hansıdır?

- düzgün cavab yoxdur.
- xarici mühitdə müşahidə olunması
- təkrarlanma (periodiklik)  
qüvvənin təsirindən qeyri-asılılığı  
rəqs periodunun ağırlıq qüvvəsindən asılılığı

#### 10 1 Angstrem-

$\text{J}^M_m$

$\text{J}^S_m$

$\text{J}^{20}_m$

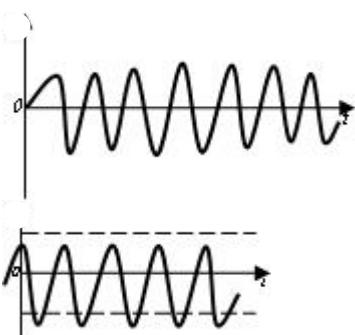
$\text{J}^{16}_m$

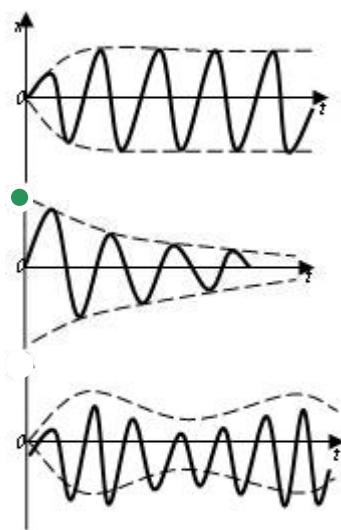
$\text{J}^{10}_m$

#### 11 Su ilə dolu vedrə uzun ipdən asılmış və sərbəst rəqs edir. Vedrənin dibində kiçik deşik var. Su axdırcaq rəqs periodu necə dəyişəcək?

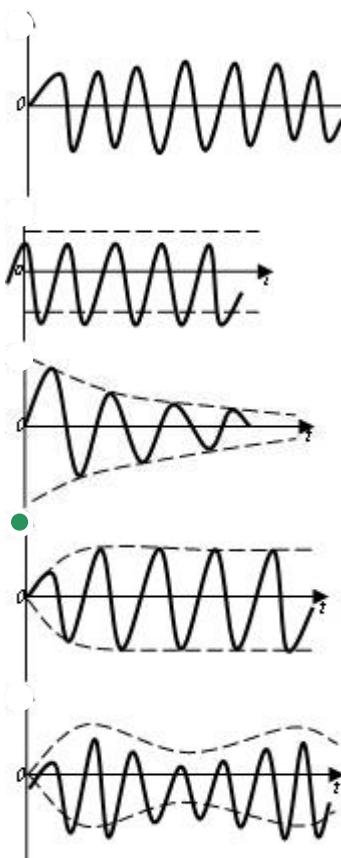
- dəyişməyəcək.  
artacaq  
əvvəl azalacaq, sonra artacaq  
azalacaq
- əvvəl artacaq, sonra azalacaq

#### 12 Hansı qrafik sönən mexaniki rəqsin zamandan asılılığını göstərir?

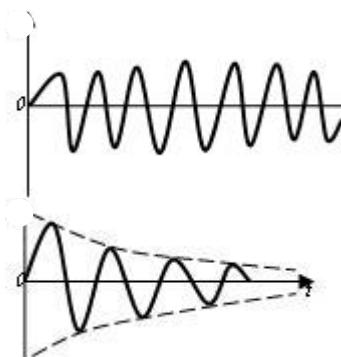


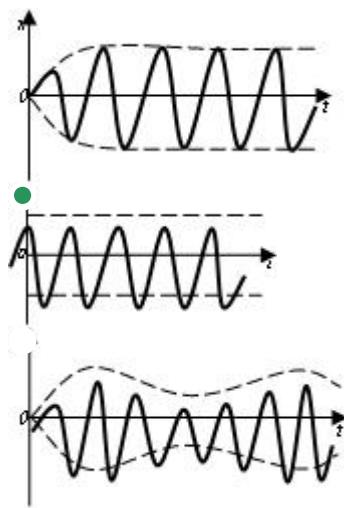


13 Hansı qrafik məcburi mexaniki rəqsin zamandan asılılığını göstərir?



14 Hansı qrafik sərbəst mexaniki rəqsin zamandan asılılığını göstərir?





15 Periodu  $T = 0,2$  san olan harmonik rəqsin tezliyini tapın.

- 50 Hs
- 5Hs
- 2 Hs
- 4 Hs
- 20 Hs

16 Tezliyi 25 Hs olan harmonik rəqsin rəqs periodunu tapın.

- 1 san
- 25 san
- 0,4 san
- 0,2 san
- 0,04 san

17 Səs necə dalğadır?

- Uzununa
- Durğun
- Eninə
- Polyarlaşmış
- Elektromaqnit

18 Səsin gurluğunu nə müəyyən edir?

- Fazası
- İntensivliyi
- Tezliyi
- Periodu
- Sürəti

19 Səsin yüksəkliyi nə ilə təyin edilir?

- Faza ilə
- Tezliklə
- İntensivliklə
- Sürətlə
- Amplitudla

20 Sərbəst rəqslərin tənliyi hansıdır?

$$\vec{F} = -k \vec{x}$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = f_m \cos \omega t$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\vec{F} = \frac{d \vec{p}}{dt}$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + \omega_0^2 x = 0$$

21 Sənən rəqslərin tənliyi hansıdır?

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = f_m \cos \omega t$$

$$\vec{F} = \frac{d \vec{p}}{dt}$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\vec{F} = -k \vec{x}$$

22 Məcburi rəqslərin tənliyi hansıdır?

$$\frac{d^2x}{dt^2} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = f_m \cos \omega t$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\vec{F} = -k \vec{x}$$

$$\vec{F} = \frac{d \vec{p}}{dt}$$

23 Məcburi mexaniki rəqsin hansı parametri zaman keçdikcə dəyişir?

- rəqsin periodu
- rəqsin tam mexaniki enerjisi
- rəqsin amplitudu
- rəqsin fazası
- rəqsin amplitudu

24 Səs dalğası bir şəffaf mühitdən digərinə keçdikdə onun hansı parametri dəyişmir?

- intensivliyi
- sürəti
- dalğa uzunluğu
- enerjisi
- tezliyi

25 Fazalar fərqi  $\pi/2$  olan, eyni tezlikli, müxtəlif amplitudlu iki rəqsin toplanmasından alınan trayektoriya hansı fiqurdur?

- düz xətt
- parabola
- çevrə
- hiperbola
- ellips

26 Səsin gurluğunun vahidi nədir?

- rad
- dB
- Hs
- san
- m

27 Dalğanın perpendikulyar istiqamətdə vahid səthdən daşıdığı enerji seli nə adlanır?

- Enerji selinin sıxlığı
- Enerji seli
- Enerji sıxlığı
- Güç sıxlığı
- Güç

28 Sərbəst sənən rəqsin rəqs periodu necə təyin olunur?

$$T = 2\pi \sqrt{\left(\frac{1}{Lc} - \frac{R}{2L}\right)^2}$$

$$T = \frac{1}{2\pi \sqrt{\frac{1}{Lc} - \left(\frac{R}{2L}\right)^2}}$$

$$T = \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{Lc} - \left(\frac{R}{2L}\right)^2}}$$

$$T = \sqrt{\frac{1}{Lc} - \left(\frac{R}{2L}\right)^2}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{1}{Lc} - \frac{R}{2L}}$$

29 Sönməyən sərbəst rəqsin diferensial tənliyi hansıdır?

$$\omega x/dt + \omega_0^2 x^2 = 0$$

$$\omega x/dt + \omega_0^2 x = 0$$

$$\omega^2 x/dt^2 + \omega_0^2 x = 0$$

$$\omega x/dt + \omega_0 x^2 = 0$$

$$\omega^2 x/dt^2 - \omega_0^2 x = 0$$

30 Sönməyən sərbəst rəqsin diferensial tənliyinin həlli hansı düsturla ifadə olunur?

$$x = A \sin^2(\omega_0 t + \varphi_0)$$

$$x = A \sin(\omega_0 t + \varphi_0)$$

$$x = A^2 \sin^2(\omega_0 t + \varphi_0)$$

$$x = A \cos^2(\omega_0 t + \varphi_0)$$

$$\bullet x = A \cos(\omega_0 t + \varphi_0)$$

31 Elektromaqnit dalğalarının dalğa uzunluğu hansı düsturla təyin olunur?

$$\lambda = \frac{T}{v}$$

$$\lambda = \frac{c}{T}$$

$$\bullet \lambda = c T$$

$$\lambda = \frac{v}{c}$$

$$\lambda = \frac{1}{c v}$$

32 Eyni tezlikli, eyni istiqamətde yönəlmis  $A_1=2$  sm ve  $A_2=5$  sm amplitudlu iki harmonik rəqsin toplanmasından, amplitudu  $A=7$  sm olan harmonik rəqs alını. Toplanan rəqslerin fazalar fərqi təpəməli

- $5\pi/2$
- $0$
- $\pi/2$
- $\pi$
- $3\pi/2$

33 Dalğanın fazasının ifadəsini göstərin:

$$\psi = \omega t^2 + \varphi_0$$

$$\psi = \omega_0(t^2 + x/v)$$

$$\bullet \psi = \omega_0(t - x/v)$$

$$\psi = \omega t + \varphi_0$$

$$\psi = \omega^2 t$$

34 Hansı hadisə rezonans hadisəsi adlanır?

$\omega^2 = \omega_0^2 - 2\beta^2$  şərti ödəndikdə rəqsin amplitudunun keskin artması;  
məcburi rəqsin amplitudunun məcburedici qüvvənin dairəvi tezliyindən asılılığı;  
rəqslərin toplanması;  
sistemin rəqsinin amplitudunun məcburedici qüvvənin amplituduna bərabər olması;  
rəqs sisteminin öz-özünə yox olması;

35 Məcburi rəqsin rezonans dairəvi tezliyi  $\omega$  hansı düsturla ifadə olunur?

$$\omega_{res}^2 = \omega_0^2 + \beta^2 / 2$$

$$\bullet \omega_{res}^2 = \omega_0^2 - \beta^2$$

$$\omega_{res}^2 = \omega_0^2 + 2\beta^2$$

$$\omega_{res}^2 = \omega_0^2 + \beta^2$$

$$\omega_{res}^2 = \omega_0^2 - \beta^2$$

36 Məcburi harmonik rəqsin diferensial tənliyi hansıdır?

$$\omega^2 x/dt^2 + \beta^2 x + \omega_0^2 x = 0$$

$$\bullet \omega^2 x/dt^2 + 2\beta(dx/dt) + \omega_0^2 x = f_0 \cos \omega t$$

$$\omega^2 x/dt^2 + \beta x + \omega_0^2 x = f_0 \cos \omega t$$

$$\omega x/dt + 2\beta x + \omega_0^2 x = f_0 \sin \omega t$$

$$\omega^2 x/dt^2 + \beta^2 (dx/dt) + \omega_0^2 x = f_0 \sin \omega t.$$

37 Eger maddi nöqte eyni zamanda qarşılıqlı perpendikulyar istiqametlərde eyni tezlikli iki harmonik rəqsde ( $x = A_1 \cos(\omega_0 t + \varphi_{01})$ ,  $y = A_2 \cos(\omega_0 t + \varphi_{02})$ ) iştirak ederse, yekun rəqsin trayektoriyası hansı düsturla ifade olunur?

$$\frac{x^2}{A_1^2} + \frac{y^2}{A_2^2} + \frac{2xy}{A_1 A_2} \sin(\varphi_{02} - \varphi_{01}) = \cos^2(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

$$\frac{x^2}{A_1^2} + \frac{y^2}{A_2^2} = 1$$

$$\frac{x^2}{A_1^2} + \frac{y^2}{A_2^2} + 2 \frac{xy}{A_1 A_2} \cos(\varphi_{02} - \varphi_{01}) = \sin^2(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

$$\bullet \frac{x^2}{A_1^2} + \frac{y^2}{A_2^2} - 2 \frac{xy}{A_1 A_2} \cos(\varphi_{02} - \varphi_{01}) = \sin^2(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

$$y = \frac{A_2}{A_1} x$$

38 Eger maddi nöqte eyni zamanda bir düz xətt üzre baş veren eyni tezlikli iki harmonik rəqsde ( $x_1 = A_1 \cos(\omega_0 t + \varphi_{01})$ ,  $x_2 = A_2 \cos(\omega_0 t + \varphi_{02})$ ) iştirak ederse, yekun rəqsin amplitudu hansı düsturla ifade olunur?

$$A^2 = A_1^2 + A_2^2 + 2A_1 A_2 \cos(\varphi_{02} + \varphi_{01})$$

$$\bullet A^2 = A_1^2 + A_2^2 + 2A_1 A_2 \cos(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

$$A^2 = A_1^2 + A_2^2 - 2A_1 A_2 \cos(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

$$A^2 = A_1^2 - A_2^2 + 2A_1 A_2 \cos(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

$$A^2 = A_1^2 - A_2^2 - 2A_1 A_2 \cos(\varphi_{02} - \varphi_{01})$$

39 Sənən rəqsin periodu hansı düsturla ifadə olunur?

$$\bullet T = 2\pi / \sqrt{\omega_0^2 - \beta^2}$$

$$\omega = 2\pi/\omega_0$$

$$T = 2\pi / \sqrt{\omega_0^2 - 2\beta^2}$$

$$T = 2\pi/\sqrt{\omega_0^2 + \beta^2}$$

$$T' = 2\pi/\sqrt{\omega_0^2 + 2\beta^2}$$

40 Sənən rəqsin dairəvi tezliyi  $\omega$ , sistemin rəqsinin məxsusi tezliyindən  $\omega_0$  necə asılıdır?

- $\omega^2 = \sqrt{\omega_0^2 - \beta^2}$
- $\omega^2 = \omega_0^2 + \beta^2$
- $\omega^2 = \omega_0^2 - 2\beta^2$
- $\omega = A_0^2 \cos(\alpha t + \varphi_0)$
- $\omega^2 = \omega_0^2 - \beta^2$

41 Sənən serbest rəqsin diferensial tənliyinin həlli hansı düsturla ifade olunur ( $\omega_0^2 - \beta^2 > 0$ ) ?

- $x = A_0^2 \cos(\alpha t + \varphi_0)$
- $x = A_0 \cos(\omega_0 t + \varphi_0)$
- $x = A_0 e^{-\beta t} \cos(\omega^2 t + \varphi_0)$
- $x = A_0 e^{-\beta t} \cos(\alpha t + \varphi_0)$
- $x = A_0 \sin(\omega_0 t + \varphi_0)$

42 Sənən sərbəst rəqsin diferensial tənliyi hansıdır?

- $\omega^2 x/dt^2 + \beta^2 (dx/dt) + \omega_0^2 x = 0$
- $\omega x/dt + 2\beta x + \omega_0^2 x^2 = 0$
- $\omega^2 x/dt^2 + 2\beta (dx/dt) + \omega_0^2 x = 0$
- $\omega^2 x/dt^2 + \beta^2 x + \omega_0^2 x = 0$
- $\omega^2 x/dt^2 + \omega_0^2 x = 0$

43 Harmonik rəqs zamanı maddi nöqtənin sürəti fazaca yerdəyişməni nə qədər qabaqlayır?

- $\frac{\pi}{2}$
- $3\pi/4$
- $4\pi/3$
- $2\pi$

44 Harmonik rəqs zamanı maddi nöqtənin maksimal sürəti hansı düsturla ifadə olunur?

- düzungün cavab yoxdur
- $v_{\max} = A^2 \omega_0$
- $v_{\max} = A/\omega_0$
- $v_{\max} = A \omega_0$
- $v_{\max} = A/\omega_0^2$

45 Riyazi rəqqasın ipinin uzunluğu 16 dəfə artdıqda, onun periodunun necə dəyişər?

- 16 dəfə artar.  
 4 dəfə azalar;  
● 4 dəfə artar;  
 16 dəfə azalar;  
 dəyişməz qalar;

46 Riyazi rəqqasın rəqs periodu hansı düsturla ifadə olunur?

- $\omega = 2\pi/\omega_0$   
●  $\omega = 2\pi\sqrt{\ell/g}$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{k/m}$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{g/\ell}$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{m/k}$

47 Yaylı rəqqasın rəqs periodu hansı düsturla ifadə olunur?

- $\omega = 2\pi\sqrt{k/m}$   
 $\omega = 2\pi n/k$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{\ell/g}$   
●  $\omega = 2\pi\sqrt{m/k}$   
 $\omega = \sqrt{mk}$

48 Harmonik rəqsin periodu hansı düsturla ifadə olunur?

- $\omega = 2\pi/\omega_0$   
 $\omega = 2\pi/\lambda$   
 $\omega = 2\pi\omega_0^2$   
 $\omega = 2\pi/\omega_0^2$   
 $\omega = 2\pi\omega_0^2$

49 Riyazi rəqqasm ipinən uzunluğu 16 dəfə artdıqda onun periodunun necə dəyişər?

- 16 dəfə artar.  
● 4 dəfə artar;  
 16 dəfə azalar;  
 4 dəfə azalar;  
 dəyişməz qalar;

50 Riyazi rəqqasın rəqs periodu hansı düsturla ifadə olunur?

- $\omega = 2\pi\varphi$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{g/l}$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{k/m}$   
●  $\omega = 2\pi\sqrt{l/g}$   
 $\omega = 2\pi\sqrt{m/k}$

51 Riyazi rəqqasın ipinən uzunluğu 16 dəfə artdıqda, onun periodunun necə dəyişər?

- 16 dəfə artar.
- 4 dəfə azalar;
- 4 dəfə artar;
- 16 dəfə azalar;  
dəyişməz qalar;

52 Rəqs konturunda kondensatorun gərginliyi  $U=500 \sin 100t$  qanunu ilə dəyişir. Kondensatorun tutumu 2 mKF olarsa, elektrik yükünün maksimal qiymətini hesablayın.

- 3,5 mKl
- 1 mKl
- 0
- 5 mKl
- 2 mKl

53 Rəqs konturu nədir?

- ixtiyari dəyişən cərəyan dövrəsi
- induktiv saygacların paralel birləşdirildiyi dövrə
- kondensatorların ardıcıl birləşdiyi dövrə
- kondensator və indiktiv saygacdan ibarət qapalı dövrə
- kondensatordan və aktiv müqavimətdən ibarət qapalı dövrə

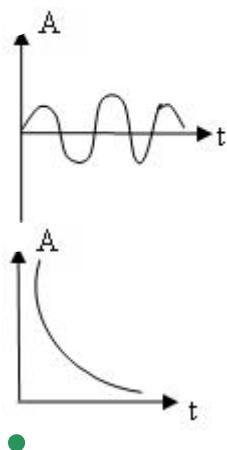
54 Rəqs edən maddi nöqtənin tam mexaniki enerjisi sürtünmə qüvvəsi olmadıqda hansı düsturla ifadə olunur?

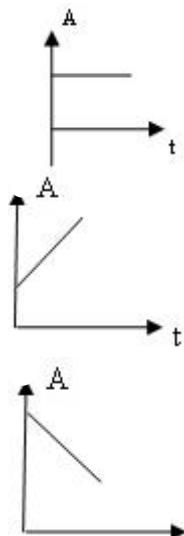
- $\omega = kA^2$
- $\omega = k\omega_0^2 A^2$
- $\omega = kA^2/2$
- $\omega = A \cos^2(\omega_0 t + \varphi_0)$
- $\omega = A \sin^2(\omega_0 t + \varphi_0)$

55 Harmonik rəqsin periodu hansı düsturla ifadə olunur?

- $T = 2\pi/\omega_0^2$
- $T = 2\pi/\lambda$
- $\bullet T = 2\pi/\omega_0$
- $T = 2\pi\omega_0$
- $T = 2\pi\omega_0^2$

56 Harmonik rəqsin amplitudunun zamandan asılılıq qrafiki hansıdır?





57 Harmonik rəqs zamanı maddi nöqtənin təcili ilə yerdəyişməsinin fazaları nə qədər fərqlənir?

- $2\pi$ .
- $3\pi/4$ ;
- $\pi$ ;
- $\pi/2$ ;
- $4\pi/3$ ;

58 Harmonik rəqs edən maddi nöqtənin təcilinin amplitudunun  $a_{max}=5,9 \text{ sm/san}^2$ , rəqs periodunun  $T=1 \text{ san}$  və başlanğıc zamanında tarazlıq vəziyyətindən yerdəyişməcinin sıfır bərabər olduğunu bilərək, nöqtənin sürətinin amplitudunu tapmalı.

- $\approx 0,52 \text{ sm/san}$
- $15 \text{ sm/san}$
- $0,09 \text{ sm/san}$
- $0,03 \text{ sm/san}$
- $\approx 0,28 \text{ sm/san}$

59 Harmonik rəqs edən maddi nöqtənin rəqs tezliyi  $v=500 \text{ Hs}$ , amplitudu  $A=0,02 \text{ sm}$ -dir. Kənar vəziyyətdən tarazlıq vəziyyətinə qədər yerini dəyişdirdikdə maddi nöqtənin sürətinin maksimal qiymətini tapmalı.

- $63 \text{ sm/san}$ ;
- $35 \text{ sm/san}$ ;
- $58 \text{ sm/san}$ ;
- $83 \text{ sm/san}$ .
- $72 \text{ sm/san}$ ;

60 Harmonik rəqs edən maddi nöqtənin rəqs tezliyi  $v=500 \text{ Hs}$ , amplitudu  $A=0,02 \text{ sm}$ -dir. Kənar vəziyyətdən tarazlıq vəziyyətinə qədər yerini dəyişdirdikdə maddi nöqtənin təcilinin maksimal qiymətini tapmalı.

- $-,5 \cdot 10^5 \text{ sm/san}^2$
- $-,8 \cdot 10^5 \text{ sm/san}^2$
- $-,2 \cdot 10^5 \text{ sm/san}^2$
- $10^5 \text{ sm/san}^2$
- $-,6 \cdot 10^5 \text{ sm/san}^2$

61 Hansı cərəyan dəyişən cərəyan adlanır?

- zaman keçdikcə tezliyi dəyişən cərəyan
- zaman keçdikcə ixtiyari dəyişən cərəyan

- zaman keçdikcə periodik dəyişən cərəyan  
zaman keçdikcə dəyişən cərəyan  
zaman keçdikcə amplitudu dəyişən cərəyan

62 Eşitmə orqanının vəzifəsi . . .

- informasiyanı alıb, emal etməkdir  
yalnız informasiyani emal etməkdir  
yalnız informasiyani qəbul etməkdir
- səs dalğası qəbuledicisini birbaşa baş beyinlə əlaqələndirməkdir  
yalnız informasiyani ötürməkdir

63 Elektromaqnit dalğalarının dalğa uzunluğu hansı düsturla təyin olunur?

$$\lambda = \frac{T}{v}$$

$$\lambda = \frac{c}{T}$$

$$\lambda = cT$$

$$\lambda = \frac{v}{c}$$

$$\lambda = \frac{1}{c v}$$

64 Elektromaqnit dalğaları nəyə deyilir?

- elektromaqnit sahəsinin mühitdə yayılmasına  
maddi nöqtənin hərəkəti nəticəsində yaranan dalğalara  
müəyyən istiqamətdə yayılan uzununa dalğalara  
mekaniki rəqslərin mühitdə yayılmasına  
istənilən eninə dalğalara

65 Düsturlardan hansı Tomson düsturudur?

$$\omega = \pi\sqrt{Lc}$$

$$\omega = 2\pi\sqrt{Lc}$$

$$\omega = \sqrt{Lc}$$

$$T = \frac{1}{2\pi\sqrt{Lc}}$$

$$T = \frac{1}{\sqrt{Lc}}$$

66 Dalğanın yayılma sürəti 400 m/san, tezliyi 200 Hz-dir, dalğa uzunluğunu tapmalı.

- 5m
- 3m
- 1m
- 2m
- 4m

67 Dalğanın fazasının ifadəsini göstərin:

$$\varphi = \alpha t^2 + \varphi_0$$

$\varphi = \varphi_0(t - x/v)$

$\varphi = \varphi_0 + \varphi_0$

$\varphi = \varphi_0(t^2 + x/v)$

$\varphi = \varphi^2 t$

68 Səsin subyektiv xarakteristikasına onun hansı kəmiyyətləri aiddir?

- tezliyi, intensivliyi, tembri .
- ucalığı, yüksəkliyi, tembri;
- tezliyi, intensivliyi, akustik spektri;
- akustik spektri, akustik təzyiqi, ucalığı ;
- tembri, akustik spektri, intensivliyi;

69 Səsin gurluğu fonlarla hansı düsturla təyin olunur ?

$\omega = 10 \lg(P/P_0)$

$\omega = 10 \lg(P_0/P)$

$\omega = 10 \lg(I/I_0)$

$\omega = k \lg(I_0/I)$

$\omega = 20 \lg(P/P_0)$

70 Səsin eşidilmə sərhədi dedikdə nə başa düşülür?

- səsin qəbul edilə bilən maksimal təzyiqi.
- səsin qəbul edilə bilən maksimal intensivliyi;
- səsin qəbul edilə bilən maksimal tezliyi;
- səsin qəbul edilə bilən minimal intensivliyi;
- səsin qəbul edilə bilən minimal tezliyi;

71 Amplitudları A<sub>1</sub>=3sm və A<sub>2</sub>=5sm olan iki eyni istiqamətli harmonik rəqslerin tezlikləri eyni, fazalar fərqi isə  $\varphi=60^\circ$ -dir. Bu iki rəqsin cəmindən ibarət olan yekun rəqsin amplitudunu tapın.

3 sm

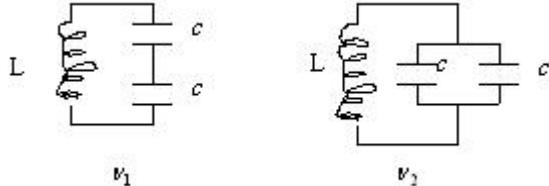
7 sm

2 sm

8sm

5 sm

72 Bu göstərilən rəqs konturlarının rəqs tezliyini müqayisə edin.



$\nu_1 = 2\nu_2$

$\nu_2 = \frac{5}{2}\nu_1$

$\nu_2 = 2\nu_1$

$\nu_1 = \frac{3}{2}\nu_2$

$$\nu_1 = \frac{2}{5} \nu_2$$

73 Maddi nöqtə  $v=25\text{Hz}$  tezliklə harmonik rəqs edir. Onun potensial enerjisinin dəyişmə tezliyini tapın

- 100 Hz
- 50 Hz
- 25 Hz
- 4 Hz
- 75 Hz

74 Maddi nöqtə  $T=0,04\text{san}$  periodla harmonik rəqs edir. Onun kinetik enerjisinin dəyişmə tezliyini tapın.

- 100Hz
- 40Hz
- 50 Hz
- 25 Hz
- 20 Hz

75 40 tam rəqs müddətində rəqqasın rəqsinin amplitudu 10 dəfə azalmışdır. Sönmənin loqarifmik dekrementini tapmalı ( $\ln 10 \approx 2,303$ )?

- $\approx 0,058$
- $\approx 0,112$
- $\approx 0,025$
- $\approx 0,350$
- $\approx 0,203$

76 10 rəqs müddətində sənən rəqsin amplitudu onun başlanğıc qiymətinin  $3/10$ -ü qədər azalır. Rəqsin loqarifmik dekrementini tapmalı ( $\ln 1,43 \approx 0,36$ ).

- $\approx 0,098$
- $\approx 0,055$
- $\approx 0,012$
- $\approx 0,036$
- $\approx 0,076$

77 Hansı mühitdə mexaniki eninə dalğalar yayılır?

- plazmada.
- bərk cisimlərdə
- mayelərdə
- qazlarda
- məhlullarda

78 Dalğa vektoru nədir?

- fazalarının fərqi  $2\pi$  olan iki ən yaxın nöqtə arasındakı məsafə
- rəqs fazasının eyni olduğu nöqtələrin həndəsi yeri
- $2\pi$  məsafəsində yerləşən dalğa uzunluqlarının sayını göstərən ədəd
- ədədi qiymətcə dalğa ədədinə bərabər, istiqamətcə isə mühitin baxılan nöqtəsində şüa boyunca yönələn vektor bir-birinə paralel müstəvilər çoxluğu.

79 Dalğa ədədi nədir?

- bir-birinə paralel müstəvilər çoxluğu.
- $2\pi$  məsafəsində yerləşən dalğa uzunluqlarının sayını göstərən ədəd
- ədədi qiymətcə dalğa ədədinə bərabər, istiqamətcə isə mühitin baxılan nöqtəsində şüa boyunca yönələn vektor

rəqs fazalarının fərqi olan iki ən yaxın nöqtə arasındaki məsafə  
rəqs fazalarının eyni olduğu nöqtələrin həndəsi yeri

### 80 Dalğa uzunluğu nədir?

- bir-birinə paralel müstəvilər çoxluğu.
- $2\pi$  məsafəsində yerləşən dalğa uzunluqlarının sayını göstərən ədəd  
ədədi qiymətcə dalğa ədədinə bərabər, istiqamətcə isə mühitin baxılan nöqtəsində şüa boyunca yönələn vektor
- rəqs fazalarının fərqi  $2\pi$  olan 2 ən yaxın nöqtə arasındaki məsafə  
rəqs fazasının eyni olduğu nöqtələrin həndəsi yeri

### 81 Səs dalğalarının xüsusiyyəti

- düzgün cavab yoxdur.
- istilikkeçirmə
- axıçılıq
- polyarlaşma
- əks olunma

### 82 Sənən rəqs üçün amplitud zaman asılılığı hansı düsturla ifadə olunur?



$$a(t) = a_0 e^{-(\omega_0 + \beta)t}$$

$$a(t) = a_0 e^{(\omega_0 + \beta)t}$$

$$u(t) = a_0$$

$$a(t) = a_0 e^{\beta T}$$

### 83 Sərbəst rəqslərin tənliyi hansıdır?

$$\vec{F} = -k \vec{x}$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = f_m \cos \omega t$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\beta \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + \omega_0^2 x = 0$$

$$\vec{F} = \frac{d \vec{p}}{dt}$$

### 84 Tezliyi 25Hz olan harmonik rəqsin rəqs periodunu tapın.

- 1 san
- 25 san
- 0,04 san
- 0,4 san
- 0,2 san

85 Periodu T=0,2san olan harmonik rəqsin tezliyini tapın.

- 50Hs
- 4Hs
- 2Hs
- 5Hs
- 20Hs

86 Amplitudları A1=3sm və A2=5sm olan iki eyni istiqamətli harmonik rəqslərin periodları eyni, fazalar fərqi isə  $\varphi = 180^\circ$ -dır. Bu iki rəqsin cəmindən ibarət olan yekun rəqsin amplitudunu tapın.

- 7 sm
- 5 sm
- 3 sm
- 2 sm
- 8 sm

87 Fiziki rərəqqasın rəqs periodu hansı düsturla təyin olunur?

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{J\omega}{mg}}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{mg\ell}{J}}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{\ell}{g}}$$

$$\bullet \quad T = 2\pi \sqrt{\frac{J}{mg\ell}}$$

$$T = 2\pi \sqrt{mgJ}$$

88 Fiziki rəqqasın gətirilmiş uzunluğu hansı düsturla təyin olunur?

$$L = \frac{4\pi^2}{gT^2}$$

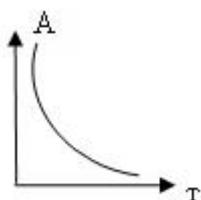
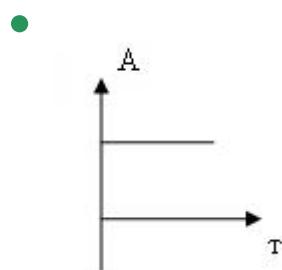
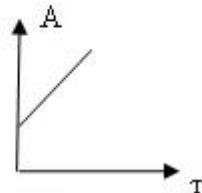
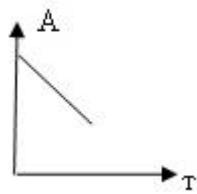
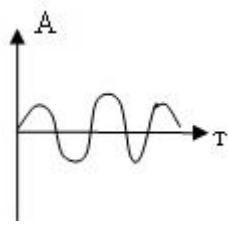
$$\ell = \sqrt{\frac{J}{m}}$$

$$\ell = \frac{gT^2}{4\pi^2}$$

$$\bullet \quad L = \frac{J}{m\ell}$$

$$L = \frac{m\ell}{J}$$

89 Harmonik rəqsin amplitudunun zamanından asılılıq qrafiki hansıdır?



90 Rəqs konturunda aktiv müqavimət  $R$ , induktivlik  $L$ , tutum  $C$  olarsa, rəqs tezliyi hansı ifadə ilə təyin olunur.

$$\omega = RLC$$

$$\omega = \sqrt{\frac{1}{LC} + R^2}$$

$$\omega = \sqrt{\left(\frac{1}{LC}\right)^2 - \frac{R^2}{4L^2}}$$

•  $\omega = \sqrt{\frac{1}{LC} - \frac{R^2}{4L^2}}$

$$\omega = \sqrt{LC - R^2}$$

91 İşıq şiddətinin BS-də vahidi nədir?

- kandela
- lüks
- nit
- fot
- lümen

92 İşıqlanma ilə işıqlıq arasında fərq nədir?

- İşıqlanma və işıqlıq hər ikisi sonlu ölçülü mənbəyə aiddir
- İşıqlanma nöqtəvi mənbəyə, işıqlıq isə işıqlanan səthə aiddir
- İşıqlanma nöqtəvi mənbəyə, işıqlıq isə sonlu ölçülü mənbəyə aiddir
- İşıqlanma işıqlanan səthə, işıqlıq isə nöqtəvi mənbəyə aiddir
- İşıqlanma işıqlanan səthə, işıqlıq isə sonlu ölçülü mənbəyə aiddir

93 Görmə funksiyası nəyi xarakterizə edir?

- Gözün müxtəlif uzunluqlu işıq dalğalarına həssaslığını
- Gözün işıq mənbəyinə parlaqlığı həssaslığını
- Gözün işıqlanma həssaslığını
- Ağ işığın spektirə ayrılmazı qabiliyyəti
- Gözün işıq mənbəyi işıqlığına həssaslığını

94 Fotometr nədən ötrüdüür?

- Səthin işıqlanmasını təyin etmək üçün cihaz
- İşıq selini müqahisə etmək üçün cihaz
- İşıq şiddətlərinin və yaxud sellərini müqahisə etmək üçün cihaz
- İşıq təbiətini müqahisə etmək üçün cihaz
- İşıq spektrini almaq üçün cihaz

95 Cismin lupadakı xəyalı necədir?

- düzənə, böyüdülmüş, mövhumi  
çevrilmiş, böyüdülmüş, mövhumi
- düzənə, böyüdülmüş, həqiqi  
düzənə, kiçildilmiş, mövhumi
- çevrilmiş, kiçildilmiş, mövhumi

96 İşıqlanmanın BS-də vahidi nədir?

- lüks
- nit
- lumen
- vatt
- kandela

97 Hansı fotometrik kəmiyyət işıqlanan səthi xarakterizə edir?

- işıqlanma
- işıq şiddəti
- işıq seli
- parlaqlıq
- işıqlıq

98 Hansı fotometrik kəmiyyətin vahidi BS-də əsas vahidlərdən biridir?

- işıqlanmanın  
işıqlığının
- işıq şiddətinin  
işıq selinin  
parlaqalığını

99 Mənbəyin işıq şiddəti hansı cihazla təyin edilir?

- pirometrlə

- fotoelementlə  
lüksmetrlə  
termistorla
- fotometrlə

100 Səthin işıqlanması hansı cihazla ölçülür?

- lüksmetrlə  
pirometrlə  
fotometrlə  
voltmetrlə  
termistorla

101 Nə üçün Yerin Günəşə ən yaxın olduğu vaxt şimal yarımkürəsində qışdır?

- Golstrim cərəyanı şimal yarımkürəsində havanı soyudur
- Günəş şüaları şimal yarımkürəsinə maili düşür  
Günəş şüaları şimal yarımkürəsinə perpendikulyar düşür  
Qışda tez-tez Günəş tutulması baş verir  
Qışda tez-tez Ay tutulması baş verir

102 Görmə funksiyası nəyi xarakterizə edir?

- gözün müxtəlif rənglərə həssaslığını  
gözün işiq mənbəyinin parlaqlığına həssaslığını  
gözün işıqlanmaya həssaslığını  
Ağ işığın spektrə ayrılmazı qabiliyyətini  
gözün işiq mənbəyinin işıqlığına həssaslığını

103 İşıqlanmanın BS-də vahidi nədir?

- lüks  
nit
- lümen  
vatt  
kandela

104 Hansı fotometrik kəmiyyət işıqlanan səthi xarakterizə edir?

- parlaqlıq  
işiq şiddəti
- işıqlanma  
işiq seli  
işiqlıq

105 Hansı fotometrik kəmiyyətin vahidi BS-də əsas vahidlərdən biridir?

- işıqlanmanın  
işiqlığının  
işiq selinin  
parlaqalığını
- işiq şiddətinin

106 Mənbəyin işiq şiddəti hansı cihazla təyin edilir?

- pirometrlə  
fotoelementlə
- lüksmetrlə  
termistorla

- fotometrlə

107 Səthin işıqlanması hansı cihazla ölçülür?

- voltmetrlə
- lüksmetrlə
- fotometrlə
- pirometrlə
- termistorla

108 Görmə funksiyası nəyi xarakterizə edir?

- Ağ işığın spektrə ayrılmazı qabiliyyətini
- gözün işiq mənbəyinin parlaqlığına həssaslığını
- gözün müxtəlif rənglərə həssaslığını
- gözün işıqlanmaya həssaslığını
- gözün işiq mənbəyinin işıqlığına həssaslığını

109 Tam daxili qayitmanın baş verməsi üçün hansı şərtlər ödənilməlidir?

- İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli, düşmə bucağı limit bucağına bərabər olmalıdır
- İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli, düşmə bucağı limit bucağından kiçik olmalıdır
- İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli, düşmə bucağı limit bucağından böyük olmalıdır
- İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli
- İşıq optik sıxlığı böyük olan mühitdən kiçiyinə keçməli, düşmə bucağı limit bucağından böyük olmalıdır

110 Hansı bucaq düşmə bucağı adlanır?

- Düşən şüa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Qayıdan şüa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Sınan şüa ilə sindirici səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Düşən şüa ilə qayıdan şüa arasında qalan bucaq
- Sınan şüa ilə düşən şüa arasındaki bucaq

111 Hansı bucaq sıurma bucağı adlanır?

- Düşən şüa ilə qayıdan şüa arasında qalan bucaq
- Qayıdan şüa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Sınan şüa ilə sindirici səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Düşən şüa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Sınan şüa ilə düşən şüa arasındaki bucaq

112 Düşmə bucağının hansı qiymətlərində şüa sınmadan keçir?

- $i = 90$  dərəcə
- $i = 0$  dərəcə
- $i = 30$  dərəcə
- $i = 45$  dərəcə
- $i = 60$  dərəcə

113 İkinci mühitdə birinci mühitə nəzərən nisbi sindirma əmsalı 1,5 ikinci mühitin mütləq sindirma əmsalı 3-dür. Birinci mühitin sindirma əmsalı nəyə bərabərdir?

- 2
- 2,5
- 3,5
- 4
- 3

114 İşıq şüası sindırma əmsalı n olan cisim üzərinə i bucağı altında düşür.əks olunan və sınan şüaların qarşılıqlı perpendikulyar olmaları üçün i və n arasında əlaqə necə olmalıdır?

- $n = \tan i$
- $n = \sin i$
- $n = \cot i$
- $n = \tan i$
- $n = \cos i$

115 Tam daxili qayıtmanın baş verməsi üçün hansı şərtlər ödənilməlidir?

İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli, düşmə bucağı limit bucağına bərabər olmalıdır  
İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli, düşmə bucağı limit bucağından kiçik olmalıdır  
İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli, düşmə bucağı limit bucağından böyük olmalıdır

- İşıq optik sıxlığı böyük olan mühitdən kiçiyinə keçməli, düşmə bucağı limit bucağından böyük olmalıdır  
İşıq optik sıxlığı kiçik olan mühitdən böyüyə keçməli

116 Kiçik sindirici bucaqlı prizma üzərinə kiçik bucaq altında şúa düşdükdə meyletdirici bucaqla meyletdirici bucaq arasında əlaqə necə olar?

- $\delta=(n-1)/\theta$
- $\delta=(n-1)\theta$
- $\theta=\delta(n-1)$
- $\theta=\delta(n+1)$
- $\delta=(n+1)\theta$

117 İşıq şüası havadan sindırma əmsalı 1,5 olan şüşəyə keçidkə tezliyi necə dəyişir?

- 2,25 dəfə artır
- 1,5 dəfə azalır
- 1,5 dəfə artır
- 2,25 dəfə azalır
- dəyişmir

118 İşıq şüası havadan sindırma əmsalı 1,5 olan şüşəyə keçidkə dalğa uzunluğu necə dəyişir?

- 2,25 dəfə azalır
- 1,5 dəfə azalır
- 1,5 dəfə artır
- dəyişmir
- 2,25 dəfə artır

119 İkiqat şüasının nəyə deyilir?

- işığın mühitdən keçərək adı və qeyri-adi şüaya ayrılmamasına  
işığın mühitdən keçərək səpilməsinə  
işığın mühitdən keçərək udulmasına  
işığın mühitdən qayıtmamasına  
işığın mühitdən keçərək sınmasına

120 Cismin mikroskopda alınan xəyalı necədir?

- düzünə, kiçildilmiş, həqiqi  
çevrilmiş,böyüdülmüş,həqiqi  
düzünə,böyüdülmüş,həqiqi  
çevrilmiş, kiçildilmiş, düzünə
- çevrilmiş,böyüdülmüş,mövhumi

121 Güzgülərin iş prinsipinin fiziki əsasını hansı hadisə təşkil edir?

- işiq şüalarının bir-birindən asılı olmaması
- işığın tam daxili qayıtması
- işığın sıurma qanunu
- işığın düz xətt boyunca yayılması
- işığın qayıtma qanunu

122 Həndəsi optikanın əsasını hansı prinsiplər təşkil edir? 1-işığın düz xətt boyunca yayılması 2-işiq şüalarının bir-birindən asılı olmaması 3-işığın iki müxtəlif sərhəddindən qayıtması 4-işığın iki mühit sərhəddində sınması

- 1,3,4
- 1,2,3
- 1,2,3,4
- 1,2,4
- 2,3,4

123 İşıqötürənin iş prinsipi hansı fiziki hadisəyə əsaslanır?

- işığın düz xətt boyunca yayılmasından kənara çıxmاسına
- işığın iki mühit sərhəddindən qayıtmasına
- işığın tam daxili qayıtmasına
- işığın iki mühit sərhəddində sınmmasına
- işığın düz xətt boyunca yayılmasına

124 Linzanın iş prinsipinin fiziki əsasını hansı hadisə təşkil edir?

- işığın düz xətt boyunca yayılmasından kənara çıxmاسına
- işığın sıurma qanunu
- işığın qayıtma qanunu
- işığın tam daxili qayıtması
- işığın düz xətt boyunca yayılması

125 Linzanın optik qüvvəsinin BS-də vahidi nədir?

- 1 m
- 1 Vt
- 1Qr
- 1 N
- 1dptr

126 Linzanın xətti böyütməsinin vahidi nədir?

- 1 Vt
- adsız kəmiyyətdir
- 1 N
- 1 m
- 1 dptr

127 Cisim məsafəsini iki dəfə artırdıqda linzanın fokus məsafəsi necə dəyişər?

- 4 dəfə azalar
- 2 dəfə azalar
- 2 dəfə artar
- dəyişməz
- 4 dəfə artar

128 Xəyal məsafəsi iki dəfə artdıqda linzanın optik qüvvəsi necə dəyişər?

- 4 dəfə azalar

- 2 dəfə azalar
- dəyişməz
- 2 dəfə artar
- 4 dəfə artar

129 Xəyal məsafəsini iki dəfə azaltdıqda linzanın optik qüvvəsi necə dəyişər?

- 4 dəfə artar
- dəyişməz
- 2 dəfə azalar
- 2 dəfə artar
- 4 dəfə azalar

130 Linzanın fokus məsafəsi aşağıdakı kəmiyyətlərin hansından asılıdır? 1-cisim məsafəsindən 2-xəyal məsafəsindən 3-linzanın hazırlandığı materialdan 4-linzanın əyrilik radiuslarından 5-linzanın böyütməsindən

- 1 və 4
- 3 və 4
- 1 və 2
- 4 və 5
- 2 və 3

131 Müstəvi səthə işıq şüası düşür. Düşmə bucağını 30 dərəcədən 45 dərəcəyədək artırıqda düşən və qayıdan şüalar arasındaki bucaq necə dəyişər?

- 2 dəfə artar
- 1,5 dəfə artar
- 1,5 dəfə azalar
- dəyişməz
- 2 dəfə azalar

132 Müstəvi səthə düşən və qayıdan şüalar arasındaki bucağın  $2/3$ -i 80 dərəcəyə bərabərdir. Düşmə bucağının hesablayın.

- 60 dərəcə
- 45 dərəcə
- 80 dərəcə
- 90 dərəcə
- 30 dərəcə

133 Linzanın optik qüvvəsi aşağıdakı kəmiyyətlərdən hansından asılıdır? 1-cisim məsafəsindən 2-xəyal məsafəsindən 3- linzanın böyütməsindən 4- linzanın hazırlandığı materialdan 5- linzanın əyrilik radiuslarından

- 1 və 3
- 2 və 3
- 1 və 2
- 4 və 5
- 3 və 4

134 Fotometr nədən ötrüdüür?

- Səthin işıqlanmasını təyin etmək üçün cihaz
- İşıq selini müqayisə etmək üçün cihaz
- İşıq təbiətini müqayisə etmək üçün cihaz
- İşıq şiddətlərinin və yaxud sellərini müqayisə etmək üçün cihaz
- İşıq spektrini almaq üçün cihaz

135 İşıq selinin BS-də vahidi nədir?

- lüks
- lümen
- kandella
- nit
- 1 lm/m<sup>2</sup>

136 BS-də işıq şiddətinin vahidi nədir?

- 1 stilb
- 1 lks
- 1 lm
- 1 Kd
- 1 nit

137 Fotometriya nəyi öyrənir?

- İşığın korpuskulyar təbiətini
- İşığın mühitdə yayılmasını
- İşığın maddə ilə qarşılıqlı təsirini
- Optik diapazonlu işıq enerjisi və onunla əlaqəli kəmiyyətləri
- İşığın dalğa təbiətini

138 İşıq hansı təbiətə malikdir?

- uzununa dalgalardan ibarətdir
- ikili təbiətə
- yalnız korpuskulyar təbiətə
- yalnız dalğa təbiətinə
- nə dalğadır, nə də zərrəciklər səli

139 İşığın vakuumda yayılma sürəti nə qədərdir?

- $1 \cdot 10^3$  m/san
- $1 \cdot 10^4$  m/san
- $1 \cdot 10^8$  m/san
- $1 \cdot 10^6$  m/san
- $1 \cdot 10^7$  m/san

140 İşığın boşluqda dalğa uzunluğu aşağıdakı kimidir. Onun şüşədə ( $n=1,5$ ) dalğa uzunluğu nə qədərdir?  
 $7 \cdot 10^{-7}$  m-dir

- $4 \cdot 3 \cdot 10^{-7}$
- $3 \cdot 5 \cdot 10^{-7}$
- $2 \cdot 3 \cdot 10^{-7}$
- $1 \cdot 6 \cdot 10^{-7}$
- $1 \cdot 6 \cdot 10^{-7}$

141 Mühitin optik sıxlığı hansı kəmiyyətlə xarakterizə olunur?

- Mühitin yolun uzunluğu ilə
- Mühitin vahid səthə düşən çəkisi ilə
- Mühitin vahid səthə düşən kütləsi ilə
- Mühitin sindirma əmsali ilə

Mühitin özüllüyü ilə

142 İşıqlığın BS-də vahidi nədir?

- fot
- Kd
- lm
- lks
- nit

143 Sekilə əsasən düşmə bucağı və qayıtma bucağının cəmini tapın.



10°

0°

-10°

00°

-20°

144 İşıq şüası havadan sindırma əmsalı 1,5 olan şüşəyə keçdikdə tezliyi necə dəyişir?

- 2,25 dəfə artar
- 1,5 dəfə azalır
- 1,5 dəfə artır
- dəyişmir
- 2,25 dəfə azalır

145 İşıq şüası havadan sindırma əmsalı 1,5 olan şüşəyə keçdikdə dalğa uzunluğu necə dəyişir?

- 2,25 dəfə azalır
- dəyişmir
- 1,5 dəfə artır
- 1,5 dəfə azalır
- 2,25 dəfə artır

146 Tam daxili qayitmanın limit bucağı hansı ifadə ilə təyin olunur?

( $n_1 > n_2$ ,  $n_2 > 1$  şərtləri ödənilir).

$$\sin \alpha_0 = \frac{1}{n_1}$$

$$\sin \alpha_0 = n_1$$

$$\tan \alpha_0 = \frac{n_2}{n_1}$$

$$\tan \alpha_0 = n_2$$

$$\sin \alpha_0 = \frac{n_2}{n_1}$$

147 İşıq seli hansı düsturla ifadə olunur?

( $d\omega - \mu?yy?n d\sigma$  sah?li  $s?thd?n t$  müdd?tind? keç?n şua enerjisi,  $d\Omega$  - cisim bucağıdır).

$\omega\Phi = d\omega \cdot d\Omega$

$$d\Phi = \frac{d\omega}{d\Omega}$$

$\omega\Phi = d\omega \cdot dt$

$$\omega\Phi = \frac{d\omega}{dt}$$

$\omega\Phi = d\omega \cdot d\Omega$

148 Hansı şərt ödəndikdə toplayıcı linza mövhumi xəyal verir?

$d = 2F$

$F < d < 2F$

$d > 2F$

$d < F$

$d = F$

149 Tam daxili qayıtmanın limit bucağı hansı ifadə ilə təyin olunur.

$\sin \alpha_0' = n^2$

$\sin \alpha_0' = \sqrt{n}$

$\sin \alpha_0' = n$

$\sin \alpha_0' = 1/n$

$\sin \alpha_0' = n - 1$

150 Mühitin mütləq sindırma əmsalı hansı ifadə ilə təyin olunur.

$= c \cdot v$

$$n = \sqrt{\frac{v}{c}}$$

$$n = \frac{v}{c}$$

$n = \frac{c}{v}$

$$v = \sqrt{\frac{c}{n}}$$

151 Linzanın optik qüvvəsi hansı vahidlə ölçülür?

Tesla

Nyuton

Henri

Dioptriya

Amper

152 Düşmə bucağı qayıtma bucağına bərabərdir. Bu

- ikidə üç qanunu.
- ) sınmanın birinci qanunu
- qayıtmanın ikinci qanunu  
qayıtmanın birinci qanunu  
sınmanın ikinci qanunu

153 Verilənlərdən düzgün olanını seçin.

- düşmə və sıhma bucaqlarının sinusları nisbəti dəyişən kəmiyyət olub, verilən mühitlərin sindırma əmsalına bərabərdir.
- düşmə və sıhma bucaqlarının sinusları nisbəti sabit kəmiyyət olub, verilmiş mühitlərin nisbi sindırma əmsalına bərabərdir
  - düşmə və sıhma bucaqlarının sinusları nisbəti sabit kəmiyyət olub, mühitin mütləq sindırma əmsalına bərabərdir
  - düşmə və sıhma bucaqlarının sinusları nisbəti sabit kəmiyyət olub, verilən mühitlərin mütləq sindırma əmsalına bərabərdir
  - düşmə və sıhma bucaqlarının sinusları nisbəti sabit kəmiyyət olub, mühitlərin nisbi sindırma əmsalına bərabərdir

154 Aşağıdakı alımlərdən hansı işığın digər mühitlərdə sürətini birinci ölçüb?

- Qaliley.
- Remer
- Fuko
- Fizo
- Maykılson

155 İşıq ən kiçik sürətlə harada yayılır?

- şüşə.
- Almaz
- hava
- vakuum
- su

156 Əgər cisim toplayıcı nazik linzanın baş fokusunda olarsa, alınmış xəyalın xarakteristikasını təyin edin.

- kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi.
- xəyal mövcud deyil
- böyüdülmüş, düz, xəyali
- kiçildilmiş, düz, xəyali
- normal, çevrilmiş

157 Cisim ikiqat fokus məsafəsində olarsa, toplayıcı nazik linzada alınmış xəyalın xarakteristikasını verin.

- normal, çevrilmiş, həqiqi.
- xəyal mövcud deyil
- böyüdülmüş, düz, xəyali
- kiçildilmiş, düz, xəyali
- kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi

158 Toplayıcı nazik linzada alınmış, şəklin xarakteristikasını verin, əgər cisim ikiqat fokus məsafəsinin arxasında olarsa.

- normal, çevrilmiş, həqiqi.
- kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi
- ) böyüdülmüş, düz, xəyali
- ) kiçildilmiş, düz, xəyali
- şəkil mövcud deyil

159 Toplayıcı nazik linzada alınmış şəklin xarakteristikasını verin, əgər xəyal baş fokusun və ikiqat fokusun arasında olarsa

- böyüdülmüş, düz, xəyalı  
xəyal mövcud deyil
- böyüdülmüş, çevrilmiş, həqiqi  
normal, çevrilmiş, həqiqi.  
kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi

160 Fotoaparatın lövhəsində cismin kiçildilmiş xəyalı alınmışdır. Buna əsasən təsdiq etmək olar ki, toplayıcı linza formasındaki obyektiv şəkil çəkən zaman ----- fotolövhədən məsafədə yerləşir.

- birinci fokusdadır
- fokus məsafəsindən böyük, lakin ikiqat fokus məsafəsindən kiçik  
fokus məsafəsindən kiçik  
fokus məsafəsinə bərabər  
ikiqat fokus məsafəsindən böyük

161 Qırmızı şüanın suda dalğa uzunluğu yaşıł işığın havadakı dalğa uzunluğununa bərabərdir. Su qırmızı işıqla işıqlandırılmışdır. Suyun altında gözünü açan insan bu zaman hansı rəngi görür?

- sarı  
göy  
yaşıl  
• qırmızı  
ağ

162 Optika nəyi öyrənir?

- düzgün cavab yoxdur  
işıqlanan səthləri və onları xarakterizə edən fiziki kəmiyyətləri  
ışık mənbələrini və onları xarakterizə edən fiziki kəmiyyətləri  
elektromaqnit dalğalarının fiziki xassələrini
- işığın təbiətini və onun maddə ilə qarşılıqlı təsirini

163 İşıq hansı təbiətə malikdir?

- işığın təbiətini efir müəyyən edir
- zərrəcik və dalğa təbiətinə  
yalnız dalğa təbiətinə  
yalnız zərrəcik xassasını  
nə dalğa, nə zərrəcik təbiətinə

164 Fotometriya nəyi öyrənir?

- İşıq mənbələrini və onları xarakterizə edən fiziki kəmiyyətləri  
işığın mühitdə yayılmasını  
işığın maddə ilə qarşılıqlı təsirini  
işığın korpuskulyar təbiətini  
işığın dalğa təbiətini

165 Aşağıdakı düsturlardan hansı işığın iki mühit sərhəddindən qayıtmamasını ifadə edir?

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\alpha = \arcsin \frac{1}{n}$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{n_2}{n_1}$$

$$\beta = \gamma$$

$$\frac{1}{F} = (n-1) \left( \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$$

166 Linzanın xətti böyütməsi hansı düsturla ifadə olunur?

$\alpha = \arcsin \frac{1}{n}$

$\gamma = \beta$

$\Gamma = \frac{H}{h}$

$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{n_2}{n_1}$

D=1/F

167 Linzanın optik qüvvəsi hansı düsturla ifadə olunur?

$\alpha = \arcsin \frac{1}{n}$

$\gamma = \beta$

$\Gamma = \frac{H}{h}$

$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{n_2}{n_1}$

D=1/F

168 **İşiq sindirma emsali  $n_1 = 1,6$  olan mühitden sindirma emsali  $n_2 = 3,4$  olan mühite keçdikde onun dalğa uzunluğu nece deyişer?**

4 dəfə azalar

dəyişməz

1,5 dəfə artar

4 dəfə artar

1,5 dəfə azalar

169 **İşiq sindirma emsali  $n_1 = 1,6$  olan mühitden sindirma emsali  $n_2 = 2,4$  olan mühite keçdikde onun tezliyi nece deyişer?**

4 dəfə azalar

dəyişməz

1,5 dəfə artar

1,5 dəfə azalar

4 dəfə artar

170 **Aşağıdakı maddelerden hansında tam daxili qayıtmanın limit bucağı en kiçikdir:  $n_1 = 2,42$ ,  $n_2 = 1,33$ ,  $n_3 = 1,6$ ?**

birincidə

üçüncüdə

ikincidə

işiq bu maddələrdən havaya keçdikdə tam daxili qayıtma baş verir

hamısında eynidir

171 İşıq şüası 45 dərəcə bucaq altında şəffaf mühitə düşür və 30 dərəcə bucaq altında sınır. İşığın mühitdəki sürətini hesablayın.

$\frac{1}{3}$

$\frac{\sqrt{3}}{3}$

$\frac{1}{2}$

$\frac{\sqrt{2}}{2}$

$\frac{\sqrt{3}}{2}$

172 İşıq süası üçüzlü prizmanın yan səthinə normal istiqamətdə düşür və onun ikinci səthində yayılır. Prizmanın sindırma bucağını tapın. Prizamanın sindırma əmsalı  $n$ -dir.



$\psi = 45^\circ$

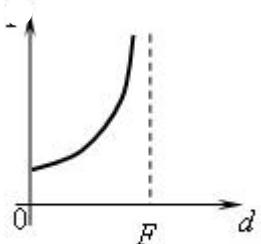
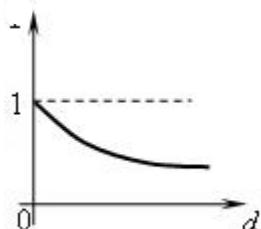
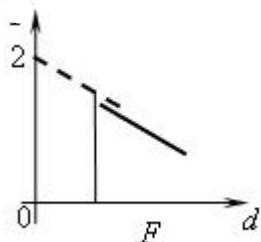
$\gamma = \arccos n$

$\varphi = \arccos \frac{1}{n}$

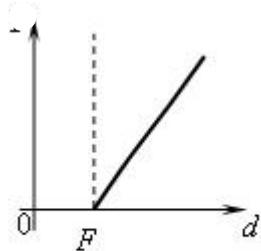
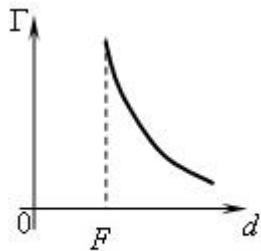
$\gamma = \arcsin n$

$\varphi = \arcsin \frac{1}{n}$

173 Toplayıcı linzanın böyütməsinin cisim məsafəsidən asılılıq qrafiki hansıdır?



$\bullet$



174 Linzanın böyütmesi hasrı düsturla hesaplanır?

$$\Gamma = \frac{H}{h}$$

$$\Gamma = \frac{f}{F_{ob}}$$

$$\Gamma = \frac{F_{ob}}{F_{ok}}$$

$$\bullet \quad \Gamma = \frac{d_0}{F}$$

$$\Gamma = \frac{d_0 L}{F_1 \cdot F_2}$$

175 Mikroskopun böyütmesi hansı düsturla hesaplanır?

$$\Gamma = \frac{H}{h}$$

$$\Gamma = \frac{f}{F_{ob}}$$

$$\Gamma = \frac{F_{ob}}{F_{ok}}$$

$$\Gamma = \frac{d_0}{F}$$

$$\bullet \quad \Gamma = \frac{d_0 L}{F_1 \cdot F_2}$$

176 Verilmiş mayede dalga uzunluğu **500nm** olan ışığın tezliyi  $4,5 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$ -dir.

**Mayenin mütleq sindirim a emsalını hesablayın** ( $c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/san}$ ).

1,4

• 1,2

1,5

2,25

2,0

**177 İşıq sindirma emsalı  $n_1$  olan mühitden sindirma emsalı  $n_2$  olan mühite keçdikde tam daxili qayıtma bucağının ifadesini göstərmeli.**

$\nu \sin i_{\text{lim}} = n_1 \cdot n_2$

$\nu \sin i_{\text{lim}} = n_2 / n_1$

$\nu \sin i_{\text{lim}} = n_2 / n_1$

$\nu \sin i_{\text{lim}} = n_1 / n_2$

$\nu \sin i_{\text{lim}} = n_1 / n_2$

**178 Mühitin optik sıxlığı hansı kəmiyyətlə xarakterizə olunur?**

Mühitin yolun uzunluğu ilə

Mühitin vahid səthə düşən çəkisi ilə

Mühitin vahid səthə düşən kütləsi ilə

- Mühitin sindirma əmsalı ilə

Mühitin özüllüyü ilə

**179 Linzanın iş prinsipinin əsasını hansı hadisə təşkil edir?**

interferensiya

tam daxili qayıtma

- sinma
- polyarlaşma
- difraksiya

**180 Cismi toplayıcı linzadan hansı məsafədə yerləşdirildikdə xəyal mövhumi alınır?**

ikiqat fokusdan kənarda

ikiqat fokusda

fokusla ikiqat fokus arasında

- fokusla linza arasında
- fokusda

**181 Fokus məsafəsi 0,125 m olan lupanın böyütməsini tapmalı.**

25

8

- 2
- 5
- 10

**182 Şam fokus məsafəsi 10 sm olan linzadan 12 sm məsafədə yerləşir. Xəyal linzadan hansı məsafədə alınar?**

- 60 sm
- 20 sm
- 40 sm
- 10 sm
- 1,2 m

**183 Mikposkopun böyütməsi nəyə deyilir?**

- cismin xəyalının görünmə bucağının, ən yaxşı görmə məsafəsində yerləşən cismin görünmə bucağına nisbətinə;

- cisin ölçüsünün, onun xəyalinin ölçüsünə nisbətinə;
- xəyalının görünmə bucağının, okulyarın fokus məsafəsinə nisbətinə;
- xəyalının görünmə bucağının, ən yaxşı görmə məsafəsinə nisbətinə;
- cisimdən gözə qədər olan məsafəsinin, gözün buyuz təbəqəsindən tor təbəqəsinə qədər olan məsafəyə nisbətinə;

184 Tam daxili qayıtma nə vaxt baş verir?

- işiq prizmanı keçidkədə.
- işiq optik seyrək mühitdən, optik sıx mühitə keçidkədə;
- işiq optik sıx mühitdən, optik seyrək mühitə keçidkədə;  
işiq səthdən qayıtdıqda;  
işiq polyarlaşdıqda;

185 Cisim fokus məsafəsi 0,25 m olan linzadan 0,5 m məsafədə yerləşir. Müəyyən anda cisim optik ox boyunca 1m/san sürət ilə hərəkət etməyə başlayır. Cismin xəyalının linzaya və cismə nəzərən hərəkət sürətini təyin edin.

- 1 m/san və 3 m/san
- 0,5 m/san və 1m/san
- 2 m/san və 1m/san
- 1 m/san və 2 m/san  
0,5 m/san və 2 m/san

186 Optik qüvvəsi +2dptr olan linzalı eynək gözün hansı nöqsanını aradan qaldırmaq üçün istifadə olunur?

- gözün nöqsanını aradan qaldırmaq üçün lupa tətbiq olunur
- bu linza hər iki nöqsanı aradan qaldırır
- yaxındangörməni aradan qaldırmaq üçün
- bu linza heç bir nöqsanı aradan qaldırmır
- uzaqdangörməni aradan qaldırmaq üçün

187 Optik qüvvəsi -2dptr olan linzalı eynək gözün hansı nöqsanını aradan qaldırmaq lazımdır?

- gözün nöqsanını aradan qaldırmaq üçün lupa tətbiq olunur
- hər iki nöqsanı aradan qaldırmaq üçün
- yaxındangörməni aradan qaldırmaq üçün
- uyaqdangörməni aradan qaldırmaq üçün
- bu eynək heç nöqsanı aradan qaldırmır

188 Mikroskopun obyektivinin fokus məsafəsi 3,0 mm, böyütməsi  $\Gamma=100$ -dür. Okulyarın obyektivindən 12 sm məsafədə olduğunu bilərək onun fokus məsafəsini hesablayın (ən yaxşı görmə məsafəsi  $d=25$  mm-dir).

- 1,2 sm
- 3,0 sm
- 4 sm
- 10 sm
- 2,5 sm

189 Fokus məsafəsi 20 sm olan linzada cismin zü boyda xəyalı alınmışdır. Linzanın optik qüvvəsini hesablayın.

- 15 dptr
- 2 dptr
- 5 dptr
- 10 dptr
- 20 dptr

190 Fokus məsafəsi 20 sm olan linzada cismin özü boyda xəyalı alınmışdır. Cisimlə onun xəyalı arasındaki məsafəni təyin edin.

- 80 sm
- 60 sm
- 50 sm
- 40 sm
- 20 sm

191 İşıq dalgasının rəngini onun hansı parametri müəyyən edir?

- tezliyi
- sürtəti
- dalğa uzunluğu
- amplitudu
- fazası

192 İşıq vakuumdan sindırma əmsalı 1,5 olan mühitə keçir. İşığın tezliyi necə dəyişər?

- 2 dəfə azalar
- dəyişməz
- 1,5 dəfə azalar
- 1,5 dəfə artar
- 2 dəfə artar

193 İşıq vakuumdan sindırma əmsalı 1,5 olan mühitə keçir. İşığın dalğa uzunluğu necə dəyişir?

- 3 dəfə azalır
- dəyişmir
- 1,5 dəfə artır
- 1,5 dəfə azalır
- 3 dəfə artır

194 proyeksiya aparatında cismi harada yerləşdirmək lazımdır?

- fokusda
- ikiqat fokusda
- linza ilə fokus arasında
- ikiqat fokusdan uzaqda
- fokusla ikiqat fokus arasında

195 Cisim məsafəsini iki dəfə artırıqdə linzanın fokus məsafəsi necə dəyişər?

- 4 dəfə azalar
- dəyişməz
- 2 dəfə artar
- 2 dəfə azalar
- 4 dəfə artar

196 Düşmə bucağını iki dəfə artırıqdə mühitin sindırma əmsalı necə dəyişər?

- dəyişməz
- 2 dəfə azalar
- 4 dəfə azalar
- 4 dəfə artar
- 2 dəfə aratr

197 Linzanın iş prinsipinin fiziki əsasını hansı hadisə təşkil edir?

- difraksiya
- polyarizasiya
- qayıtma

- sinma  
interferensiya

198 Linzanın xətti böyütməsinin vahidi nədir?

- Qrey
- metr
- dioptriya  
adsız kəmiyyət  
nyuton

199 Linzanın optik qüvvəsinin vahidi nədir?

- dioptriya  
metr  
adsız kəmiyyət  
Nyuton  
Qrey

200 Hansı halda cismin toplayıcı linzada xəyalı mövhumi alınır?

- cisim sonsuzluqda olduqda
- cisim fokusla ikiqat foqkus arasında olduqda
- cisim fokus nöqtəsidə olduqda
- cisim fokusla linza arasında olduqda
- cisim ikiqat fokusdan uzaqda olduqda

201 Cisim fokus məsafəsi 5 sm olan toplayıcı linzadan 10 sm məsafədə yerləşir. Xəyalın xətti ölçüsünün cismin xətti ölçüsünə olan nisbətini hesablayın.

- 1,5
- 0,5
- 1
- 2
- 0,2

202 Cisimlə müstəvi güzgü arasındaki məsafə 20sm-dir. Məsafəni 10 sm artırıq, cisimlə onun xəyalı arasındaki interval necə dəyişər?

- 2 dəfə azalar  
dəyişməz
- 1,5 dəfə artar  
1,5 dəfə azalar  
2 dəfə artar

203 Qabarıq güzgü hansı xəyalı yaradır?

- çevrilmiş, mövhumi, simmetrik.
- düzünə, mövhumi, böyüdülmüş
- çevrilmiş, mövhumi, kiçildilmiş
- düzünə, həqiqi, böyüdülmüş
- düzünə, mövhumi, kiçildilmiş

204 Müstəvi güzgü hansı xəyalı yaradır?

- çevrilmiş, mövhumi, kiçildilmiş.
- düzünə, mövhumi, simmetrik
- çevrilmiş, mövhumi, simmetrik
- düzünə, həqiqi, böyüdülmüş

düzünə, həqiqi, simmetrik

205 Həqiqi xəyal alınan hal üçün nazik toplayıcı linzanın düsturu hansıdır? ( $F$  – linzanın fokus məsafəsi,  $d$  – cisimdən linzaya qədər,  $f$  – linzadan xəyalala qədər olan məsafələrdir).

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$-\frac{1}{F} = d + f$$

$$- = d - f$$

206 Işıq sindirma əmsalı 2,5 olan mühitdən sindirma əmsalı 2 olan mühitə keçir. Bu zaman işığın sürəti necə dəyişir?

- 5 dəfə azalır
- 1,25 dəfə azalır
- 1,25 dəfə artır
- 2,5 dəfə azalır
- 2 dəfə artır

207 Linzanın fokus məsafəsi  $F$ , cisimdən linzaya qədər olan məsafə  $d$  olarsa,  $d > 2F$  şərti daxilində cismin xəyalı necə alınar?

- həqiqi, özü boyda
- həqiqi, böyüdülmüş
- mövhumi, böyüdülmüş
- həqiqi, kiçildilmiş
- mövhumi, kiçildilmiş

208 Işıq şüası iki mühitin sərhədinə düşür. Bu zaman işığın dalğa uzunluğu birinci və ikincidə mühitdə qiyməti aşağıdakı kimidir. Ikinci mühitin birinciyə nisbətən sindirma əmsalını tapın.

birinci mühitdə  $3,2 \cdot 10^{-7} \text{ m}$ , ikincidə isə  $8 \cdot 10^{-7} \text{ m}$  qiymətinin  $\frac{1}{2}$  alikdir

- 1,6
- 5
- 2,5
- 0,4
- 0,8

209 Almaz-şüşə sərhədində tam daxili qayıtma hadisəsi baş verir. Tam daxili qayıtma bucağının sinusu nəyə bərabərdir? (Almazın sindirma əmsalı 2,5; şüşənin isə 1,5-dir)

- 0,5
- 0,3
- 0,4
- 1,5
- 0,6

210 Sindirma əmsalı 2 olan mühitdə işıq 3 m məsafəni hansı müddətə keçər?

$30 \cdot 10^{-8} \text{ san}$

$10 \cdot 10^{-8} \text{ san}$

$\sim 10^{-8} \text{ san}$

$20 \cdot 10^{-8} \text{ san}$

$15 \cdot 10^{-8} \text{ san}$

211 Mühitin sindırma əmsalını ölçmək üçün hansı cihazdan istifadə olunur?

- teleskop
- fotometr
- lüksmetr
- refraktometr
- dozimetr

212 Düşən və qayıdan şüalar arasındaki bucaq 30 dərəcədir. Əgər düşmə bucağı 15 dərəcə böyüyərsə, onda qayıtma bucağı nəyə bərabər olar?

- 90 dərəcə
- 45 dərəcə
- 15 dərəcə
- 30 dərəcə
- 60 dərəcə

213 İşıq sindırma əmsalı 3 olan mühitdən, sindırma əmsalı 2 olan mühitə keçir. Bu zaman tam daxili qayıtmanın limit bucağı necə ifadə olunur?

- $$\sin \alpha_0 = \frac{1}{6}$$
- $$\sin \alpha_0 = \frac{1}{3}$$
- $$\sin \alpha_0 = \frac{3}{2}$$
- $$\sin \alpha_0 = \frac{2}{3}$$
- $$\sin \alpha_0 = \frac{1}{2}$$

214 Aşağıdakı kəmiyyətlərdən hansı adsız kəmiyyətdir?

- difraksiya qəfəsinin periodu
- linzanın fokus məsafəsi
- şüaların yollar fərqi
- linzanın böyütməsi
- linzanın optik qüvvəsi

215 İşıqötürənin iş prinsipi hansı hadisəyə əsaslanır?

- işığın udulması
- difraksiya
- interferensiya

- tam daxili qayıtma  
polyarlaşma

216 Səthin işıqlılığını ölçmək üçün hansı cihazdan istifadə olunur?

- fotometr
- dozimetr
- refraktometr
- lüksmetr
- mikroskop

217 Işıq şüası sindırma əmsalı 1,6 mühitdən ikinci mühitə keçir. Ikinci mühitin sindırma əmsalının hansı qiymətində tam daxili qayıtma müşahidə olunur?

- 1,8
- 2
- 1,9
- 1,5
- 1,7

218 Mühitin sindırma əmsalı hansı vahidlə ölçülür?

- kq/m
- 1/m
- 1/san
- adsız kəmiyyətdir
- san/m

219 Sindırma əmsalı n olan mühitdə işığın dalğa uzunluğu hansı ifadə ilə təyin olunur? ( $\lambda$  - işığın vakuumdakı dalğa uzunluğuudur).

$$\lambda = \lambda_0$$

$$\lambda = \lambda_0 / n^2$$

$$\lambda = \lambda_0 \cdot n$$

$$\lambda = \lambda_0 / n$$

$$\lambda = 1/\sqrt{n}$$

220 Ikinci mühitin birinci mühitə nisbətən sindırma əmsalı hansı ifadə ilə təyin olunur?

$$n = n_1 / n_2$$

$$= \tan \alpha$$

$$n = n_1 \cdot n_2$$

$$n = n_2 / n_1$$

$$v = \nu \cdot C$$

221 Səpici linzanın optik qüvvəsi hansı ifadə ilə təyin olunur?

$$\frac{f \cdot d}{f + d}$$

$$\frac{F}{F}$$

$$-\frac{1}{F}$$

$$\frac{f}{F}$$

222 Toplayıcı linzanın optik qüvvəsi hansı ifadə ilə təyin olunur?

$$\frac{f + d}{f \cdot d}$$

$$\frac{f \cdot d}{f + d}$$

$$\frac{d}{F}$$

$$f \cdot d$$

$$d / f$$

223 Mövhumi xəyal alınan hal üçün nazik toplayıcı linzanın düsturu hansıdır? ( $F$  – linzanın fokus məsafəsi,  $d$  – cisimdən linzaya qədər,  $f$  – linzadan xəyala qədər olan məsafələrdir).

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{F} = d + f$$

$$\frac{1}{F} = d \cdot f$$

224 Aşağıdakı ifadələrdən hansı nazik linza düsturudur?

$$\Gamma = \frac{H}{h}$$

$$\frac{1}{H} = \frac{d}{f}$$

$$D = \frac{1}{F}$$

$$\frac{1}{F} = (n - 1) \left( \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$$

$$\Gamma = \frac{f}{d}$$

225 Mikroskopun xətti böyütmə əmsalı hansı düsturla təyin edilir?

$$\Gamma = \frac{F}{D}$$

$$\Gamma = \frac{1}{F}$$

$$\Gamma = \frac{F_{\text{obj}}}{F_{\text{obj}}}$$

$$\bullet \quad \Gamma = \frac{25 \cdot \Delta}{F_{\text{obj}} \cdot F_{\text{obj}}}$$

$$\Gamma = \frac{1}{D}$$

226 Hansı bucaq sıńma bucağı adlanır?

Düşen şúa ilə qayıdan şúa arasında qalan bucaq

Qayıdan şúa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq

Düşen şúa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq

- Sinan şúa ilə sindirici səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Sinan şúa ilə düşen şúa arasındaki bucaq

227 Sındırma əmsalının qiymətlərinin hansı nisbətində sınan şúa normaldan uzaqlaşar?

$n_1 > 1$

$n_1 = n_2$

$n_1 < n_2$

$n_1 < 1$

228 Tam daxili qayıtma limit bucağı hansı düsturla təyin olunur?

$n_1 \alpha = n_2 n_1$

$n_1 \alpha = 1/n_2$

$n_1 \alpha = 1/n_1$

$n_1 \alpha = n_2/n_1$

$n_1 \alpha = n_2 + n_1$

229 Hansı bucaq düşmə bucağı adlanır?

Düşen şúa ilə qayıdan şúa arasında qalan bucaq

Qayıdan şúa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq

Sinan şúa ilə sindirici səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq

- Düşen şúa ilə səthə qaldırılan normal arasındaki bucaq
- Sinan şúa ilə düşen şúa arasındaki bucaq

230 1 Nit hansı fiziki kəmiyyətin vahididir?

işiq şiddətinin

işığın

- ışık selinin parlaqlığın işıqlanmanın

231 BS-də işıqlanma hansı vahidlə təyin edilir?

- kd
- nit
- kandela
- lks
- fot

232 Düsturlardan hansı işıqlanmanı təyin edir?

- $$\Phi = \pi B$$
- $$E = 4\pi J$$
- $$dE = Jd\Omega$$
- $E = d\Phi/dS$
  - $R = d\Phi/dS$

233 Düsturlardan hansı işıq şiddətini təyin edir?

$$B = \frac{I}{R^2}$$

$$\therefore \pi B$$

$$E = \frac{d\Phi}{dS}$$

$$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$$

$$B = \frac{I}{S}$$

234 Düsturlardan hansı işıq selinin ifadəsidir?

- $$E = (J/R) \cos\phi$$
- $$\Phi = 4\pi J$$
- $$d\Phi = Jd\Omega$$
- $\Phi = dw/dt$
  - $R = d\Phi/dS$

235 İşıq şüası müstəvi paralel şüşə lövhə üzərinə 30 dərəcəlik bucaq altında düşür və ondan özünün ilkin istiqamətinə paralel çıxır. Şüanın yerdəyişməsi 1,94 sm-dirsə, şüşənin qalınlığı nə qədərdir? ( $n=1,5$ )

- 0,2m
- 0,5m
- 0,4m
- 0,3m
- 0,1m

236 İkinci mühitin birinci mühitə nəzərən nisbi sindirma əmsalı 1,5, ikinci mühitin mütləq sindirma əmsalı 3-dür. Birinci mühitin sindirma əmsalı nəyə bərabərdir?

- 4
- 3,5
- 2
- 2,5
- 3

237 Sindirma əmsalının qiymətlərinin hansı nisbətində sınan şüa normala yaxınlaşar?

$n_1 > 1$   $n_1 > n_2$   $n_1 < n_2$   $n_1 = n_2$   $n_1 > 1$ 

238 Düşmə bucağının hansı qiymətlərində şüa sınmadan keçir?

  $30^\circ$   $0^\circ$   $90^\circ$   $60^\circ$   $45^\circ$ 

239 Aşağıdakı ifadə hansı qanuna aiddir?

$$\sin i / \sin r = n_2 / n_1 = m_2$$

İşığın eks olunması qanununa

- İşığın sınmama qanununa
- İşığın qayıtma qanununa
- İşığın tam daxilə qayıtmamasına
- İşığın düz xətt boyunca yayılması qanununa

240 Tam daxili qayıtmanın limit bucağı hansı bucağa deyilir?

100 dərəcəli sınmama bucağı verən düşmə bucağına

- 90 dərəcəli sınmama bucağı verən düşmə bucağına
- 60 dərəcəli sınmama bucağı verən düşmə bucağına
- 45 dərəcəli sınmama bucağı verən düşmə bucağına
- 30 dərəcəli sınmama bucağı verən düşmə bucağına

241 İşıqlanma ilə işıqlılıq arasında fərq nədir?

İşıqlanma və işıqlılıq hər ikisi sonlu ölçülü mənbəyə aiddir

- İşıqlanma işıqlanan səthə, işıqlılıq isə sonlu ölçülü mənbəyə aiddir
- İşıqlanma nöqtəvi mənbəyə, işıqlılıq isə sonlu ölçülü mənbəyə aiddir
- İşıqlanma nöqtəvi mənbəyə, işıqlılıq isə işıqlanan səthə aiddir
- İşıqlanma işıqlanan səthə, işıqlılıq isə nöqtəvi mənbəyə aiddir

242 Parlaqlıqla işıqlılıq arasında əlaqə necədir?

$$R = 4\pi J$$

$$E = d\Omega/dt$$

$$\Phi = d\Phi/dS$$

- $R = \pi B$
- $dR = J d\Omega$

243 Rəngli görmə nə vasitəsi ilə həyata keçir?

damar təbəqəsi ilə.

görmə siniri ilə

gözün tor təbəqəsi ilə

- kolbalarla

çubuqlarla

244 Obyektlərin ekranda həqiqi böyüdülmüş xəyalını almaq üçün istifadə olunan optik cihazlar necə adlanırlar?

- fotoböyüdücü.
- diaprojektor
- fiprojektor
- proyeksiya aparatı
- kodoskop

245 Fokal müstəvinin baş optik ox ilə kəsişməsi necə adlanır?

- əyrixətli səthin mərkəzi
- fokus
- baş optik mərkəz.
- mövhumi fokus
- ikiqat fokus

246 Hər iki tərəfdən əyrixətli səthlə məhdudlaşmış şəffaf cisim adlanır?

- sfera.
- çökük güzgü
- qabarlıq güzgü
- linza
- parabola

247 Əgər təsvir nöqtəsində şüaların özləri yox uzantıları kəsişirsə, onda xəyal necə alınar?

- çevrilmiş.
- düzünə
- böyüdülmüş
- simmetrik
- mövhumi

248 Sınma bucağı...

- düşən şüa ilə iki mühiti ayıran səth arasında qalan bucaq
- ) düzgün cavab yoxdur.
- sinan şüa ilə düşmə nöqtəsində iki mühiti ayıran səthə çəkilmiş perpendikulyar arasında qalan bucaqdır  
düşən şüa ilə düşmə nöqtəsinə qaldırılmış perpendikulyar arasında qalan bucaqdır  
sinan şüa ilə iki mühiti ayıran səth arasında qalan bucaq

249 İşığın vakuumda yayılma sürətinin mühitdə yayılma sürətinə olan nisbəti necə adlanır?

- mühitin sindırma əmsalı.
- nisbi sindırma əmsalı
- sindırma əmsalı
- mütləq sindırma əmsalı
- mühitin mütləq sindırma əmsalı

250 İşığın işıq şüalarının cəmi olduğu haqqında təsəvvürlərə əsasən işığın şəffaf mühitlərdə yayılma qanunları harada öyrənilir?

- fizika.
- nisbilik nəzəriyyəsi
- optika
- dalğa optikası
- həndəsi optika

251 Silenius qanunu aşağıdakı düsturla ifadə olunur.

$$\begin{aligned} E &= mc^2 \\ b \sin \phi &= (2m+1) \frac{T}{2} \\ \frac{1}{d} + \frac{1}{f} &= \frac{1}{F} \end{aligned}$$

- $\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{n_2}{n_1}$

$$\alpha = \arcsin \left( \frac{n_2}{n_1} \right)$$

252 Işığın optik seyrək mühitdən optik sıx mühitə keçməsi zamanı onun dalğa uzunluğu hansı ifadə ilə təyin olunur?

$$l = n_{1,1} \lambda_0$$

$$l = \lambda_0 / n$$

- $\lambda = \frac{n_1 \lambda_0}{n_2}$

$$l = (n - 1) \lambda_0$$

$$\lambda = \frac{\lambda}{n}$$

253 Optik mikroskopun maksimum böyütməsi təxminən neçə dəfəni keçə bilməz.

- 2000
  - 200
  - 200000
  - 20000
- mikroskopun böyütməsi məhdud deyil.

254 Işığın müstəvi paralel şüşə lövhədən keçməsi zamanı....

- birinci səthdə işığın tam qayıtması baş verir
- şüa yayılma istiqamətini dəyişir
- şüa ilkin yayılma istiqamətini dəyişmir
- şüa özünə paralel yerini dəyişir
- şüşə işıq enerjisini tam udur

255 Şüşə üçün tam daxili qayıtmanın limit bucağı 41 dərəcədir. Düşmə bucağının hansı qiymətində işıq şüası tam daxili qayıtmaya uğrayır?

- 38 dərəcə
- 42 dərəcə
- 25 dərəcə
- 30 dərəcə
- 40 dərəcə

256 Mikroskopun böyütməsi üçün aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- Mikroskopun böyütməsi obyektivin böyütməsi ilə okulyarın böyütməsinin fərqiə bərabərdir.
- Mikroskopun böyütməsi obyektivlə okulyarın böyütmələri hasilinə bərabərdir.
- Mikroskopun böyütməsi obyektivin böyütməsinə bərabərdir
- Mikroskopun böyütməsi okulyarın böyütməsinə bərabərdir

Mikroskopun böyütməsi obyektivin böyütməsi ilə okulyarın böyütməsinin cəminə bərabərdir.

257 İşıq şüaları hər hansı bir mühitdən havaya çıxır və bu şüaların tam daxilə qayıtmasının limit bucağı aşağıdakı kimidir. Mühitin sindirma əmsalını tapın.  
limit bucağı  $48^{\circ}45'$ -dir.

- 1,55
- 1,33
- 1,88
- 1,77
- 1,61

258 İşıq havadan hansısa bir mühitə keçir və sıurma bucağı 30 dərəcə olur. Düşmə bucağının 60 dərəcə olduğunu bilib işığın həmin mühitdə sürətini tapın.

- $2,5 \cdot 10^8$  m/san
- $1,7 \cdot 10^8$  m/san
- $1,9 \cdot 10^8$  m/san
- $2,1 \cdot 10^8$  m/san
- $2 \cdot 10^8$  m/san

259 Şəkilə əsasən düşmə bucağı və qayıtma bucağının cəmini tapın.



- 40 dərəcə
- 60 dərəcə
- 80 dərəcə
- 100 dərəcə
- 50 dərəcə

260 **İşığın boşluqda dalğa uzunluğu  $7 \cdot 10^{-7}$  m-dir. Onun şüşəde ( $n=1,5$ )dalğa uzunluğu ne qederdir?**

- $4,3 \cdot 10^{-7}$
- $6,6 \cdot 10^{-7}$
- $8,6 \cdot 10^{-7}$
- $2,3 \cdot 10^{-7}$
- $5,5 \cdot 10^{-7}$

261 İşığın vakkumda yayılma sürəti nə qədərdir?

- $10^6$  m/san
- $10^5$  m/san
- $10^8$  m/san
- $10^9$  m/san
- $10^7$  m/san

262 Sindirma əmsalının qiymətlərinin hansı nisbətində sınan şüa normaldan uzaqlaşar?

$$n_2 n_1 > 1$$

$n_2/n_1 > 1$   $n_2 < n_1$   $n_2 = n_1$   $n_2 > n_1$ 

263 Sındırma əmsalının qiymətlərinin hansı nisbətində sınan şəxsi normala yaxınlaşar?

  $n_2 > n_1$   $n_2 < n_1$   $n_2 = n_1$   $n_2 / n_1 > 1$   $n_2 / n_1 > 1$ 

264 İşıqlıqla parlaqlıq arasında əlaqə düsturu hansıdır?

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

$$\underline{\Omega} = \pi B$$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$$

265 İşıqlanmanın riyazi ifadəsi hansıdır?

$$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

$$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

266 İşıqlığın BS-də vahidi nədir?

 lümen fot nit lüks

$$1 \frac{lm}{m^2}$$

267 **Güneş zenitde olarken ekvatorun işıqlanması ile Bakı seherinin işıqlanması arasındaki nisbeti hesablayın ( Bakının coğrafi en dairesi  $\sim 45^0$ -dir,  $\cos 45^0 = \frac{\sqrt{2}}{2}$  ).**

$$\frac{\sqrt{2}}{2}$$

268 **Düzbucaklı şeklinde olan otağın döşemesinin diaqonalı 6 m, hündürlüyü 3 m dir. Tavanın ortasında yerleştirilmiş lampanın otağın merkezi ile künclerinin işıqlanması nisbetini hesablayın  $\left( \cos 45^0 = \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$ .**

$$\frac{\sqrt{2}}{2}$$

269 İşıqlıqla parlaqlıq arasında əlaqə düsturu hansıdır?

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

$$\bullet = \pi B$$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

270 İşıqlanmanın riyazi ifadəsi hansıdır?

$$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$$

$$\bullet = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

$$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

271 Işıqlığın BS-də vahidi nədir?

lüks

fot

lümen

nit

$1 \frac{\text{lm}}{\text{m}^2}$

272 Aşağıdakı düsturlardan hansı işıqlığın riyazi ifadəsidir?

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

$$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$$

$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

273 Parlaqlığın BS-də vahidi nədir?

$$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$$

$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

274 Işıq şiddətinin düsturu hansıdır?

$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

$$\Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$

275 Düsturlardan hansı işıq selinin riyazi ifadəsidir?

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \theta$$

$$B = \frac{dJ}{dS \cos \theta}$$

$$\bullet \quad \Phi = \frac{dW}{dt}$$

$$J = \frac{d\Phi}{d\Omega}$$

$$R = \frac{d\Phi}{dS}$$

276 Aşağıdakı düsturlardan hasnı linza düsturunun riyazi ifadəsidir?

$$\frac{1}{F} = D$$

$$\alpha = \arcsin \frac{1}{n}$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{n_2}{n_1}$$

$$\omega = \beta$$

$$\bullet \quad \frac{1}{F} = (n-1) \left( \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$$

277 Aşağıdakı düsturlardan hasnı işığın tam daxili qayıtmasının limit bucağını ifadə edir?

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\alpha = \arcsin \frac{1}{n}$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{n_2}{n_1}$$

$$\omega = \beta$$

$$\bullet \quad \frac{1}{F} = (n-1) \left( \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$$

278 Aşağıdakı düsturlardan hasnı işığın iki mühit sərhəddində sıxma qanununu ifadə edir?

$$\frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$$

$$\alpha = \arcsin \frac{1}{n}$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{n_2}{n_1}$$

$$\omega = \beta$$

$$\frac{1}{F} = (n-1) \left( \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$$

279 Əgər cisim səpici nazik linzada optik mərkəzlə baş fokus arasında yerləşirsə, onda xəyal necə alınar?

- böyüdülmüş, düzünə, mövhumi  
normal, çevrilmiş, həqiqi  
xəyal alınmir
- kiçildilmiş, düzünə, mövhumi  
kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi.

280 Əgər cisim səpici nazik linzada baş fokusdan sonra yerləşirsə, onda xəyal necə alınar?

- kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi.  
xəyal alınmir
- böyüdülmüş, düzünə, mövhumi
- kiçildilmiş, düzünə, mövhumi  
normal, çevrilmiş, həqiqi

281 Əgər cisim səpici nazik linzanın baş fokusunda yerləşirsə, xəyal necə alınar?

- böyüdülmüş, düzünə, mövhumi.  
) normal, çevrilmiş, həqiqi  
xəyal alınmir
- kiçildilmiş, düzünə, mövhumi  
kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi

282 Əgər cisim toplayıcı nazik linzada baş fokus ilə optik mərkəz arasında yerləşirsə, xəyal necə olar?

- kiçildilmiş, çevrilmiş, həqiqi.  
xəyal alınmir
- kiçildilmiş, düzünə, mövhumi
- ) böyüdülmüş, düzünə, mövhumi  
normal, çevrilmiş, həqiqi

283 Aşağıdakı düsturlardan hansı mikroskopun böyütməsi üçün uyğundur?

$$\gamma = \frac{f}{d}$$

$$\gamma = \frac{fob}{fok}$$

- $\gamma = \frac{D\Delta}{fob fok}$
- $\gamma = \frac{\tg\phi}{\tg\phi_0}$
- $\gamma = \frac{do}{F}$

284 Linzanın köməyi ilə mövhumi düzünə xəyal alınır. Aşağıdakı düsturlardan hansı əsas kəmiyyətlərin əlaqəsinə uyğundur?

- verilən düsturların heç biri bu hala uyğun gəlmir.

$$\frac{1}{d} - \frac{1}{f} = - \frac{1}{F}$$

$$\frac{1}{d} + \frac{1}{f} = \frac{1}{F}$$

$$\frac{1}{d} - \frac{1}{f} = \frac{1}{F}$$

$$\frac{1}{d} + \frac{1}{f} = -\frac{1}{F}$$

285 İşığın sürətinin vahidi nədir?

bu işığın yayıldığı mühitdən asılıdır.

km/san

● m/san

... /san<sup>2</sup>

işiq ilə

286 Əgər işiq dalğası suda yayılırsa, onun dalğa uzunluğunun BS-də vahidi kimi nə götürülür?

1Coul

1m-1

● 1m

1m/san

1Hs. san

287 BS-də işiq şiddəti vahidi nədir?

Amper.

● kandella

lüks

hümen

stilb

288 Maddənin sindirma əmsalı nə ilə ölçülür?

● ölçüsüz kəmiyyətdir.

1 san

1Hs

1m/san

1san -1

289 Gözün görmə qabiliyyəti nə ilə ölçülür?

● dioptriya.

radian

dərəcə

saniyə

mert

290 BS-də işığın tam daxili qayıtma bucağı nə ilə ölçülür?

bucagların sinusu ilə.

saniyə

● radian

dərəcə

dəqiqə

291 BS-də işığın tezliyinin vahidi nədir?

1san · m<sup>2</sup>

$$1 \frac{\text{rad} \cdot \text{m}^2}{\text{san}}$$

$$1 \frac{\text{kr} \cdot \text{m}}{\text{san}^2}$$

1 san  
1  $\text{san}^{-1}$

292 İnterferensiya zolağının hansı rəngi spektrdə mərkəzi zolağa yaxın yerləşir?

- qırmızı
- göy
- yaşıl
- bənövşəyi
- sarı

293 Aşağıda adları sayılan hansı hadisələrin qanuna uyğunluqları işığın dalğa təbiəti olduğunu təsdiqləyirlər:  
1- nazik pərdələrdə işıqların əlvan rənglərə boyanması; 2- kölgənin mərkəzində işiq ləkəsinin yaranması; 3- işıqlandırılma zamanı metalın səthindən elektronların ayrılması.

- 2 və 3
- yalnız 3
- 1 və 2
- yalnız 1
- 1 və 3

294 İki koherent mənbələrdən dalğalar verilmiş nöqtəyə eyni faza ilə gəlilirlər. Yekun rəqslərin amplitudu verilmiş nöqtədə A-ya bərabərdir, hər bir dalğadakı rəqlərin amplitudu isə a-ya bərabərdir. Yekun rəqslərin amplitudunun qiyməti bu halda necə olacaq:

- 3a
- 0,5a
- 2a
- a
- 4a

295 Nə üçün Frenel biprizmasının köməyilə alınmış, yarıqın iki mövhimi təsvirlərinə koherent mənbələr kimi baxmaq olar:

- çünkü onlar biprizmadan müxtəlif məsafələrdə yerləşirlər
- çünkü onlar işiq dalğasının biprizmada sınması nəticəsində yarıqdan ikiləşməsi zamanı alınmışdır.
- çünkü onlar yarıqdan eyni məsafədə yerləşirlər
- çünkü onlar biprizmadan eyni məsafədə yerləşirlər
- çünkü onlar yarıqdan müxtəlif məsafələrdə yerləşirlər

296 İnterferensiya maksimumunun tərtibi nə ilə təyin edilir?

- rəqslərin təbiəti ilə
- optik yollar fərqində yerləşən dalğa uzunluğunun sayı ilə
- rəqslərin tezliyi ilə
- rəqslərin fazası ilə
- rəqslərin periodu ilə

297 İşiq iki nöqtəvi koherent monoxromatik mənbələrdən ekranın 1 nöqtəsinə  $\Delta=3\lambda/2$  3 fazalar fərqliə, ekranın 2 nöqtəsinə isə  $\square=\lambda$  fazalar fərqliə gəlir. Bu nöqtələrdə işıqlanma eynidirmi və əgər eyni deyildirsə, onda hansı nöqtədə o çoxdur?

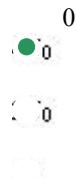
- eyni deyildir, 2 nöqtəsində çoxdur
- eynidir və sıfır bərabərdir

eynidir və sıfırdan fərqlidir  
eyni deyildir, 1 nöqtəsində çoxdur  
bütün variantlar doğru deyil.

298 Şəffaf optika nəyi təmsil edir və o hansı hadisəyə əsaslanır. a) əsasında işığın nazik lövhədən səpilməsi zamanı interferensiya hadisəsi durur. b) optik cihazlarda səpilmiş işığın cüzi hissəsinin artırılması üçün tətbiq olunur. v) əsasında işığın nazik lövhədən keçməsi zamanı poliarizasiya hadisəsi durur. q) nazik şəffaf dielektrik pərdənin linzanın səthinə çəkilməsi hesabına həyata krçirilir. d) pərdənin qalınlığı elə seçilmişdir ki, pərdənin hər iki səthindən səpilən dalğalar əksfazalı olurlar

- v,b
- a,d
- d, q, v
- b
- a, q, d

299 Hər birinin intensivliyi  $I_0$  olan iki koherent dalğanın fəzanın interferensiya maksimumu yaratdığı nöqtədə yekun intensivliyi nəyə bərabərdir?



300 Mikrointerferometrlər nə üçün tətbiq olunur?

- dispersiyani öyrənmək üçün
- səthlərin təmiz işlənməsinə nəzarət etmək üçün  
uzaq məsafələri ölçmək üçün  
işığın udulmasını öyrənmək üçün  
işığın poliarlaşmasını öyrənmək üçün

301 Optik yollar fərqiñin vahidi nədir?



- san
- m
- m/san
- san/m

302 Optik ( $\Delta$ ) və həndəsi d – yollar fərqi arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- $\Delta = n/d$
- $\Delta = nd$
- $\Delta = d/n$
- $\Delta = 2dn$
- $\Delta = 2nd$

303 Dalğa uzunluğu 400 nm olan bənövşəyi işıq dalğaları yollar fərqiñin hansı qiymətində interferensiya maksimumu yaradır?

- 3 mkm
- 2 mkm
- 2,8 mkm

- 2,1 mkm
- 1,6 mkm

304 Başlangıç fazaları aynı olan koherent mənbələrdən gələn şüaların yollar fərqi yarımdalğa uzunluğunun tək mislinə bərabərdir. Hər bir dalğanın amplitudu A olduqda görüş nöqtəsində yekun dalğanın amplitudu nə qədər olar?

- 0
- 2A
- 4A
- 1,5A
- A

305 Brüster qanununun riyazi ifadəsi hansıdır?

$$1\varphi_B = n_{21}$$

$$s\varphi_B = n_{21}$$

$$\varphi_B = n_{21}$$

$$\varphi_B = n_{12}$$

$$z\varphi_B = n_{21}$$

306 Koherent dalğalar hansı dalğalardır?

- başlangıç fazaları aynı olan dalğalar
- amplitudları aynı olan dalğalar
- fazalar fərqi zamandan asılı olaraq dəyişən dalğalar
- fazaları aynı olan dalğalar
- tezlikləri aynı, fazalar fərqi zamana görə sabit qalan dalğalar

307 Makssvelin işığın elektromaqnit nəzəriyyəsinə əsasən işığın mühitdə yayılma sürəti hansı ifadə ilə təyin olunur? ( $c$  – işığın vakuumda,  $v$  – işığın mühitdə sürətləri;  $\epsilon$  - mühitin dielektrik,  $\mu$  - maqnit nüfuzluqlarıdır); işığın mühitdə sindirma əmsali belədir:

$$n = \sqrt{\epsilon\mu}$$

$$v = \frac{c}{\mu} \\ = nc$$

$$v = \frac{c}{\sqrt{\epsilon\mu}} \\ = \mu c$$

$$> c$$

308 Aşağıdakı hadisələrdən hansı işığın dalğa təbiətli olmasını göstərir?

- Xarakteristik rentgen şüalanması
- fotoeffekt
- Polyarlaşma
- Kompton effekti
- Tormozlanma rentgen şüalanması

309 Bərabərmeylli intenferensiya zolaqlarını hansı şüalar yaradır?

Müxtəlif bucaq altında meyl edən şüalar

- Eyni bucaq altında meyl edən şüalar  
Eyni qalınlıqdan əks olunan şüalar  
Yollar fərqi dəyişən şüalar  
Yollar fərqi sabit qalan şüalar

310 İşığın korpuskulyar nəzəriyyəsi hansı alim tərəfindən verilmişdir?

Huygens

- Nyuton  
Yunq  
Bor  
Frenel

311 İşıq dalğalarının koherentlik şərti necədir?

elektrik vektorunun rəqsləri müstəvisinin zamana görə dəyişməsi

tezliyin və amplitudun bərabərliyi

- tezliklərin eyniliyi və fazalar fərqiinin sabitliyi  
amplitudların bərabərliyi  
elektrik vektorunun rəqsləri müstəvisinin zamana görə qalması

312 Qırmızı mənbəyin interferensiya mənzərəsi təkrarlanmadan ibarətdir:

qaralı ağ zolaqlar

- tünd-qırmızılı zolaqlar  
tünd-qırmızılı açıq-qırmızı zolaqlar  
mərkəzdə ağ zolaq, spektrleri hər iki tərəfi üzrə  
tünd-qırmızılı açıq-qırmızı zolaqlar

313 Hansı hadisə işığın dalğa təbiətli olmasını göstərir?

dispersiya

işığın udulması

fotoeffekt

Kompton effekti

- interferensiya

314 İşıq şüası bir mühitdən digərinə keçən zaman sürəti iki dəfə azalırsa, onun tezliyi necə dəyişir?

dörd dəfə artır

iki dəfə artır

iki dəfə azalır

- dəyişmir  
dörd dəfə azalır

315 Sabun köpüyü qabarcığı üfürən zaman müəyyən qalınlıqda o, əlvan rəngə boyanır. Buna səbəb nədir?

fotoeffekt

difraksiya

- interferensiya  
polyarlaşma  
dispersiya

316 İnterferensiya hadisəsi nədir?

işıq dalğalarının iki mühitin sərhədində sınaması

işıq dalğalarının toplanması

- koherent dalğaların qarşılıqlı toplanması nəticəsində bir-birini gücləndirməsi, yaxud zəiflətməsi

koherent dalğaların düz xətt boyunca yayılmasından kənara çıxması  
ışiq dalğalarının qarşısına çıxan maneələrin arxasına keçməsi

317 Nazik lövhələrdə interferensiya zamanı dalğalar arasındaki yollar fərqi hansı kəmiyyətlərdən aslidir?

- Lövhənin qalınlığından sindırma əmsalından,dalğa uzunluğundan və düşmə bucağından  
Nazik lövhə üzərinə düşən işığın sürəti  
Sindırma əmsalından ,düşmə bucağından  
Lövhənin qalınlığından ,sindırma əmsalından və işığın tezliyindən  
Düşən işığın dalğa uzunluğundan,tezliyindən amplitudan

318 İki müxtəlif mənbələrdən çıxan işiq dalğaları nə üçün interferensiya mənzərəsi yarada bilmir?

- Çünkü mənbələr bir-birinə çox yaxındır
- Çünkü bu dalğalar koherent deyildir
- Çünkü bu dalğalar monoxromatik deyil
- Çünkü mənbələrdən çıxan dalğalar bir istiqamətdə yönəlməmişdir
- Çünkü mənbələr bir-birindən çox aralıdır

319 Bərabər meylin interferensiya zolaqlarını hansı şüalar yaradır?

- Zeyni qalınlıqdan əks olan şüalar
- Eyni bucaq altında meyl edən şüalar
- Müxtəlif bucaq altında meyl edən şüalar
- Yollar fərqi sabit qalan şüalar
- Yollar fərqi dəyişən şüalar

320 İnterferensiya maksimum və minimumları hansı şərt daxılində alınır?

- $\Delta = k+2\lambda; \Delta = (2k-1/2)5\lambda$
- $\Delta = (2k+1)\lambda; \Delta = (2k+1/2)\lambda/2$
- $\Delta = k\lambda; \Delta = (2k+1)\lambda$
- $\Delta = k\lambda; \Delta = (2k+1/2)\lambda$
- $\Delta = k\lambda/2; \Delta = (2k+1/2)\lambda$

321 İnterferensiya hdisəsi nədir?

- Kohorennt dalğaların qarşılıqlı nəticəsində bir-birini gücləndirməsi ya zəiflədilməsi  
İşiq dalğalarının toplanması  
Kohorennt dalğaların düz xətt boyunca yayılmasından kənara çıxması  
İşiq dalğalarının iki mühitin sərhəddində sınması  
İşiq dalğalarının qarşısına çıxan maneələnin arxasına keçməsi

322 Eyni intensivlikli iki dalğanı topladıqda interferensiya maksimumunda yekun intensivlik nəyə bərabər olar?

- 3I
- 4I
- 2I
- I
- I/2

323 Müstəvi paralel nazik lövhə üzərinə müəyyən bucaq altında paralel monoxromatik dalğa düşərsə, qayıdan işıqda lövhə necə görünər?

- ancaq zolaqlı
- ancaq qaranlıq;
- işıqlı və ya qaranlıq;
- ancaq işıqlı;

ancaq rəngli;

### 324 Koherent dalğalar hansı dalgalara deyilir?

- eyni intensivliyə malik olan
- müxtəlif nöqtələrdə fazalar fərqi zamana görə sabit qalan;  
verilmiş zaman anında sabit amplitudaya malik olan;  
eyni dalğa uzunluğuna malik olan;  
müxtəlif nöqtələrdə tezliklər fərqi zamana görə sabit olan

325 Dayanıqlı interferensiya mənzərəsinin alınması üçün hansı şərtlər ödənməlidir? 1-amplitudun və tezliyin eyni olması 2-tezliyin eyni, rəqslərin fazalar fərquinin sabit olması 3-rəqsin amplitudunun və periodunun eyni olması

- 2 və 3
- 3
- 1 və 2
- 2
- 1 və 3

### 326 Hansı dalgalara koherent dalğalar deyilir?

- Yalnız fazalar fərqi sabit qalan dalgalara
- Dalğa uzunluqları və fazalar fərqi eyni olan dalgalara
- tezlikləri eyni, fazalar fərqi sabit qalan dalgalara  
tezlikləri və fazalar fərqi eyni olan dalgalara  
Yalnız tezlikləri eyni olan dalgalara

327 Sabun pərdəsinin ağ işıqla işıqlandırılması zamanı müxtəlif rəngli zolaqlar alınır. Hansı fiziki hadisə bu zolaqların yaranmasına səbəb olur?

- fotoeffekt
- dispersiya
- interferensiya
- difraksiya
- polyarizasiya

### 328 Müstəviqabarlıq linzada müşahidə olunan interferensiya mənzərəsi adlanır:

- Reley interferensiyası
- Nyuton həlqələri
- Hüygens zonaları
- Frenel zonaları
- Veronika saçları

329 İşıq şüası vakuumdan mühitə keçən zaman dalğa uzunluğu necə dəyişir?  
( $n_1=1,5$ )

- 2,25 dəfə artır
- 2,25 dəfə azalır
- 1,5 dəfə artır
- dəyişmir
- 1,5 dəfə azalır

330 Nazik lövhələrdə interferensiya zamanı dalğalar arasındaki yollar fərqi hansı kəmiyyətlərdən asılıdır?

- lövhənin qalınlığından, sindırma əmsalından, dalğa uzunluğundan və düşmə bucağından  
nazik lövhə üzərinə düşən işığın sürətindən  
düşən işığın dalğa uzunluğundan, tezliyindən, amplitudundan

lövhənin qalınlığından, sindırma əmsalından və işığın tezliyindən  
sindırma əmsalından, düşmə bucağından

331 Hansı cihazda interferensiya hadisəsi öz tətbiqini tapmışdır?

- interferometr
- vattmetr
- voltmetr
- ampermetr
- galvonometr

332 Hər birinin intensivliyi J<sub>0</sub> olan iki koherent dalğanın interferensiya minimumu yaradan nöqtədə yekun intensivlik nəyə bərabərdir?

0

- 0
- 

333 Monoxromatik dalğa nədir?

- eyni amplituda malik dalğalar
- eyni sürətli dalğalar
- eyni tezliyə malik dalğalar
- eyni fazaya malik dalğalar
- eyni sindırma əmsalına malik dalğalar

334 Dayanıqlı interferensiya mənzərəsinin alınması üçün əsas şərt hansıdır?

- intensivliyin eyni olması
- intensivliyin müxtəlif olması
- amplitudların müxtəlif olması
- amplitudların eyni olması
- sabit fazalar fərqi

335 Müəyyən nöqtədə iki koherent şüa maksimum yaradır. Bu şüalardan birinin qabağına hansı qalınlıqlı sabun təbəqəsi qoymaq lazımdır ki, interferensiya minimumu alınsın? (təbəqənin sindırma əmsali 1,33; dalğa uzunluğu 0,8 mkm - dir)

- 2,42 mkm
- 1,21 mkm
- 2,5 mkm
- 2 mkm
- 3 mkm

336 Optikanın şəffaflaşdırılması məqsədi ilə linzanın ( $n = 1,44$ ) üzərinə nazik təbəqə çəkilir. Bu təbəqə materialının sindırma əmsalının optimal qiyməti necə olmalıdır?

- 2,88
- 1,2
- 1,25
- 1,1
- 0,72

337 İntensivlikləri aşağıdakı kimi olan iki koherent dalğanın görüşməsindən alınan dalğanın yekun intensivliyi hansı düsturla hesablanır?

J<sub>1</sub> ve J<sub>2</sub>

$J_1 + J_2 - 2\sqrt{J_1 J_2} \sin(\alpha_2 - \alpha_1)$

$4J_1$

$J_1 + J_2 + 2\sqrt{J_1 J_2} \cos(\alpha_2 - \alpha_1)$

$J_1 + J_2$

$J_1 + J_2 - 2\sqrt{J_1 J_2} \cos(\alpha_2 - \alpha_1)$

338 Malyus qanunu necə ifadə olunur? ( $\varphi$  - polyarizator və analizatorun oxları arasındaki bucaq; J<sub>0</sub> - polyarizatordan çıxan, J – isə analizatordan çıxan işığın intensivlikləridir).

$J_0 \sin \varphi$

$J_0 \cos 2\varphi$

$J_0 \cos^2 \varphi$

$J_0 \cos \varphi$

$J_0 \sin^2 \varphi$

339 Aşağıdakı ifadədə interferensiya həddi hansıdır?

$$J = J_1 + J_2 + 2\sqrt{J_1 J_2} \cos \alpha$$

heç biri

$2\sqrt{J_1 J_2} \cos \alpha$

$J_1 + J_2$

$J_1 - J_2$

$J_1 \vee J_2$

340 İnsan gözünün görmə oblastı işıq dalgalarının dalğa uzunluğunun hansı intervalındadır?

$10^{-6} - 7 \cdot 10^{-6}$  m

$10^{-7} - 9 \cdot 10^{-7}$  m

$1 \cdot 10^{-7} - 3,6 \cdot 10^{-7}$  m

$10^{-7} - 7,7 \cdot 10^{-7}$  m

$10^{-6} - 7 \cdot 10^{-6}$  m

341 İnterferensiya hadisəsi öz tətbiqini hansı cihazda tapmışdır?

vattmetr

interferometr

qalvonometr

ampermet

voltmetr

### 342 Hansı dalğalar koherent adlanır?

- Tezliyi və amplitudları zaman keçdikcə sabit qalan
- Müxtəlif tezlikli və zaman keçdikcə fazlar fərqi dəyişən
- Eyni tezlikli və zaman keçdikcə fazlar fərqi sabit qalan
- Eyni tezlikli və zaman keçdikcə fazlar fərqi dəyişən
- Tezliyi və fazalar fərqi zaman keçdikcə periodik dəyişən

343 Maykelson interferometrində güzgülərdən hər hansı birini nə qədər sürüsdürmək lazımdır ki, interferensiya mənzərəsi  $k=150$  zolaq sürüssün? Dalğa uzunluğu  $\lambda=500$  nm-dir.

- =45 mkm
- =22 mkm;
- =16 mkm;
- =5 mkm;
- Eyni tezlikli və zaman keçdikcə fazlar fərqi sabit qalan
- =37 mkm;

344 İşıq şüasının yoluna şuanın yayılma istiqamətinə perpendikulyar olan qalınlığı  $l=1$  mm olan şüşə lövhə ( $n=1,5$ ) qoyulmuşdur. Bu zaman optik yollar fərqi nə qədər olar?

- 0,5 mm;
- 5mm;
- 1mm;
- 0,1 mm;
- 10 mm.

345 İnterferensiya mənzərəsi yaradan iki dalğanın yollar fərqi  $0,2 \lambda$ -dırsa, bu dalğaların fazalar fərqi nəyə bərabərdir?

- $0,4\pi$
- $\pi$
- $0,8\pi$
- $0,1\pi$
- $\pi/5$

346 Yunq təcrübəsində yaşıl ( $\lambda=500$  nm) işıq süzgəcini qırmızı ( $\lambda=650$  nm) işıq süzgəci ilə əvəz etsək, interferensiya zolağının eni necə dəyişər?

- 2 dəfə azalar
- dəyişməz
- 1,3 dəfə azalar
- Eyni tezlikli və zaman keçdikcə fazlar fərqi sabit qalan
- 1,3 dəfə artar
- 2 dəfə artar

347 Dalğaların interferensiyası nəyə deyilir?

- İşıq dalğalarının düz xətt üzrə yayılmasına
- Koherent dalğaların bir-birini gücləndirməsi və zəiflətməsinə
- dalğanın düz xətt boyunca yayaılmasından kənara çıxmasına
- Rəqslərin bir müstəviyə gətirilməsinə
- Sindirma əmsalının işığın dalğa uzunluğundan asılı olmasına

348 Tezliyi aşağıdakı kimi olan koherent dalğalar havada interferensiya yaradırlar. Yollar fərqini təyin etməli.

( $5 \cdot 10^{14}$  Hz)

- 1,9 mkm
- 1 mkm
- 1,2 mkm

0,8 mkm  
1,5 mkm

349 İşıq dalğası bir mühitdən digərinə keçən zaman dalğa uzunluğu necə dəyişir?  
( $n_1 = 1,5$ ); ( $n_2 = 1,8$ )

- dəyişmir
- 1,8 dəfə artır
- 1,2 dəfə azalır
- 1,5 dəfə azalır
- 3 dəfə azalır

350 Darzolaqlı optik filtrlərin iş prinsipi nəyə əsaslanır?

- işığın polyarlaşması
- tam daxili qayıtma
- şəffaf optika
- dispersiya
- işığın udulması

351 İki müxtəlif mənbələrdən çıxan işıq dalğaları nə üçün interferensiya mənzərəsi yarada bilmir?

- çünkü bu dalğalar monoxromatik deyil
- çünkü mənbələr bir-birinə çox yaxındır
- çünkü bu dalğalar koherent deyildir
- çünkü mənbələr bir-birindən çox aralıdır
- çünkü mənbələrdən çıxan dalğalar bir istiqamətdə yönəlməmişdir

352 İnterferensiya zamanı enerjinin saxlanması qanunu ödənilirmi?

- cavablar arasında düzgünü yoxdur
- yox, çünkü minimum nöqtələrinə işıq enerjisi daxil olmur
- hə, çünkü interferensiya oblastında işıq enerjisi maksimum və minimumlar arasında paylanılır
- hə, çünkü işıq enerjisi başqa növlərə çevrilir
- yox, çünkü maksimum nöqtələrində enerji yekun işıq enerjisindən çox olur

353 Dalğalar üçün koherentlik radiusu aşağıdakı kimi təyin edilir:

$$\begin{aligned} \text{1. } & \varphi/\lambda^2 \\ \text{2. } & \varphi \cdot \lambda \\ \text{3. } & \varphi/\lambda \\ \text{4. } & \lambda/\varphi \\ \text{5. } & \lambda^2/\varphi \end{aligned}$$

354 Koherent dalğalar üçün koherentlik məsafəsi necə təyin olunur?

$$\begin{aligned} \text{1. } & \varphi/\lambda \\ \text{2. } & \lambda/\varphi \\ \text{3. } & c/\tau_{\text{koq}} \\ \text{4. } & c \cdot \tau_{\text{koq}} \\ \text{5. } & \lambda \cdot \varphi \end{aligned}$$

355 Əgər 0,68 mkm dalğa uzunluğuna malik işıq dalğaları üçün optikanın şəffaflaşdırılması həyata keçirilərsə, onda nazik lövhənin optik qalınlığı nə qədər olmalıdır?

- 0,085 mkm
- 0,4 mkm
- 0,17 mkm
- 0,34 mkm
- 0,51 mkm

356 İki koherent yaşıl işiq dalğası fəzanın müəyyən nöqtəsinə 2,25 mkm yollar fərqi ilə gəlir. Bu nöqtədə interferensiya şərtini və həddini təyin edin.  
( $\lambda=500 \text{ nm}$ )

- min,  $m = 1$
- min,  $m = 4$
- min,  $m = 3$
- max,  $m = 4$
- max,  $m = 1$

357 Təklif olunmuş xassələrdən eləsini seçin ki, işığın dalğa xassəsini sübut etsin:

- düzgün cavab yoxdur
- dispersiya, interferensiya, polyarizasiya, fotoeffekt
- dispersiya, fotoeffekt, polyarizasiya, difraksiya
- dispersiya, interferensiya, fotoeffekt, difraksiya
- dispersiya, interferensiya, polyarizasiya, difraksiya

358 İşiq mənbəyinin vəziyyəti dəyişmədiyi zaman m Frenel zonalarının sayı hansı faktorlardan asılıdır?

- yarığın hündürlüyündən və yarıqla ekran arasındaki məsafənin  $1/5$  - dən
- yarığın perimetrindən və yarıqla ekran arasındaki məsafənin  $1/3$  - dən
- yarığın formasından və yarıqla ekran arasındaki məsafənin  $1/2$  - dən
- yarığın diametrindən və yarıqla ekran arasındaki məsafədən
- yarığın radiusundan və yarıqla ekran arasındaki məsafənin  $1/4$  - dən

359 m-ci zonanın xarici radiusu hansı düsturla təyin edilir? (burada  $b$  – dalğa səthindən M müşahidə nöqtəsinə qədər olan məsafə,  $a$  – dalğa səthinin radiusu,  $r_m$  – m-ci zonanın xarici sərhəddinin radiusudur).

$$\begin{aligned} r_m &= \sqrt{\frac{a+b}{ab}} K \lambda \\ \bullet r_m &= \sqrt{\frac{ab}{a+b}} m \lambda \\ r_m &= \sqrt{\frac{a+b}{2ab}} m \lambda \\ r_m &= \sqrt{\frac{a \cdot b}{a-b}} 3m \lambda \\ r_m &= \sqrt{\frac{a-b}{a+b}} 2 Km \end{aligned}$$

360 Difraksiya qəfəsi sabiti aşağıdakılardan hansıdır? ( $a$  – qeyri-şəffaf hissənin eni,  $b$  - yarığın enidir)

- $d=a-b$
- $d=a$
- $d=a+b$
- $d=b$
- $d=2a+b$

361 Difraksiya qəfəsindən hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- işığın düz xətt boyunca yayılmasını yoxlamaq üçün
- difraksiya spektri almaq üçün

işığın sınma qanununu yoxlamaq üçün  
işığın interferensiyasını müşahidə etmək üçün  
cismin xəyalını almaq üçün

362 M müşahidə nöqtəsində dalğaların yekun amplitudu ifadə olunur:

$$A = A_1 + A_2 - 2A_3 + A_4 + \dots$$

$$A = A_1 A_2 - A_3 A_4 + A_5 A_6 - A_7 A_8 + \dots$$

$$A = A_1^2 - A_2^2 + A_3^2 - A_4^2 + \dots$$

$$A = A_1 + A_2 - A_2 - A_3 + A_4 - \dots$$

$$A = A_1 - A_2 + A_3 - A_4 + \dots$$

363 Frenel difraksiyası hansı dalgalarda müşahidə olunur?

- sferik-müstəv
- müstəvi
- yarımmüstəvi
- yarımsferik
- sferik

364 Fraunhofer difraksiyası hansı dalgalarda müşahidə olunur?

- müstəvi
- sferik-müstəvi
- yarımsferik
- yarımmüstəvi
- sferik

365 Difraksiya aşağıdakı ifadələrdən hansı ilə təyin edilir:

- $b \sin \phi = \pm 3m \lambda / 2$  ( $m = 2, 3, \dots$ )
- $b \sin \phi = \pm 4m \lambda / 2$  ( $m = 3, 4, \dots$ )
- $b \sin \phi = \pm 2 K \lambda / 2$  ( $m = 5, 4, \dots$ )
- $b \sin \phi = \pm 2m \lambda / 2$  ( $m = 1, 2, \dots$ )
- $b \sin \phi = \pm 5 m \lambda / 2$  ( $m = 4, 3, \dots$ )

366 Mikrohissəciklərin difraksiyası üzrə təcrübə sübut edir .....

- klassik mexanikani
- mikrohissəciyin dalğa xassəsinin olmasını  
bərk cisimlərin kristal quruluşunu  
mikrohissəciklərin kiçik ölçülərini  
mikrohissəciklərin ölçülərindən olan kristal maddənin atomlarının ölçülərini

367 Huygens-Frenel prinsipinə əsasən, dalğa prosesinin əhatə etdiyi, fəzanın hər bir nöqtəsində intensivlik təyin edilir:

- Dalğa səthləri ilə şüalandırılan ikinci koherent dalğaların interferensiyanının nəticəsi kimi.  
Bütün Frenel zonalarından rəqslerin amplitudlarının toplanması ilə  
hər bir dalğa səthinin elementinin şüalandırıldığı fiktiv dalğaların intensivliklərinin toplanması ilə  
fəzanın bütün nöqtələrinə görə intensivliklərin orta qiyməti ilə  
Birinci və sonuncu Frenel zonalarının amplitudlarının cəmi ilə

368 Yarıqdan difraksiyanın müşahidəsi zamanı rkranın M nöqtəsində minimum intensivlik olacaqdır, əgər yarıqda yerləşirsə:

- birinci və axırıncı Frenel zonası
- cüt sayıda Frenel zonaları
- Frenel zonasının birinci hissəsi
- Frenel zonasının axırıncı hissəsi
- tək sayıda Frenel zonaları

369 M müşahidə nöqtəsindəki yekun rəqslərin amplitudu BC yarığının enində yerləşən m Frenel zonalarının sayından necə asılıdır?

$$A = \frac{1}{2} (A_4 + A_{m+1}) \quad (m - \text{tekdir})$$

$$A = \frac{1}{2} (A_1 + A_m) \quad (m - \text{tekdir})$$

$$A = \frac{1}{2} (A_1 - A_m) \quad (m - \text{cütdür})$$

$$A = \frac{1}{2} (A_2 - A_m) \quad (m - \text{tekdir})$$

$$A = \frac{1}{2} (A_3 + A_{m-1}) \quad (m - \text{cütdür})$$

370 İki qonşu zonaların M nöqtəsində yaratdıqları rəqslər, fazaca necə fərqlənirlər?

- çox fərqlənirlər
- əks fazalıdırular
- eyni fazalıdırular
- az fərqlənirlər
- fərqlənmirlər

371 Verilmiş difraksiya qəfəsi üçün  $k/d = \text{const}$  olarsa, dalğa uzunluğu difraksiya bucağından necə asılı olar?

- dalğa uzunluğu kişildikcə difraksiya bucağı böyüyər;
- dalğa uzunluğu artıqca difraksiya bucağı böyüyər;
- dalğa uzunluğu artıqca difraksiya bucağı dəyişməz;
- dalğa uzunluğu artıqca difraksiya bucağı kiçilər;
- dalğa uzunluğu kişildikcə difraksiya bucağı dəyişməz.

372 İşığın iki yarıqdan difraksiyası zamanı müşahidə olunan iki maksimum arasında neçə əlavə minimum yerləşir?

- Yerləşmir
- İki
- Bir
- Üç
- Dörd

373 Dalğa cəbhəsinin verilən vəziyyətinə görə sonrakı vəziyyətinin təyini hansı prinsipə əsaslanır?

- Kəsilməzlik
- Laplas
- Huygens
- Dalamber
- Tomson

374 Fraunhofer difraksiyası nədir?

heç bir optik sistemin köməyi olmadan müşahidə olunan difraksiya

- müstəvi dalgalarda müşahidə olunan difraksiya  
sferik dalgalarda müşahidə olunan difraksiya  
monoxromatik dalgalarda müşahidə olunan difraksiya  
koherent dalgalarda müşahidə olunan difraksiya

375 Hüygens – Frenel prinsipi necə ifadə olunur?

- ışiq dalğaları bircins mühitdə düz xətt boyunca yayılır  
ışiq dalğaları maneənin həndəsi kölgəsinə keçə bilir
- dalğa səthinin hər bir nöqtəsi ikinci dalğa mənbəyinə çevrilir və bu dalğalar interferensiya edə bilir  
görüşən ışiq dalğaları bir-birini gücləndirib zəiflədə bilirlər  
ışiq dalğaları görüşərək bir-birini gücləndirib zəiflədirlər

376 Hansı şüalar üçün difraksiya qəfəsi kimi kristalın fəza qəfəsini istifadə etmək olar? 1. rentgen; 2. infraqırmızı; 3. görünən; 4. ultrabənövşəyi;

- 2 və 3
- 1 və 2
- 3 və 4
- 1 və 2
- 1 və 4

377 BS-də difraksiya qəfəsi sabitinin vahidi necə adlanır?

- 1 cizgiyə metr
- 100 cizgiyə metr
- 1 metrə 100 cizgi
- 1 metrə 1 cizgi
- metr

378 Difraksiya qəfəsinin müxtəlif formalarını aşağıda göstərilən variantlardan hansı düzgün ifadə edir?

- şəffaf və qeyri-səpici
- şəffaf və səpici  
qeyri-şəffaf və izotrop  
şəffaf və uducu  
şəffaf və mütləq qara

379 Sadə birölçülü difraksiya qəfəsinin iki qonşu yarıqları BC və DE arasındaki optik yollar fərqini hesablamaq üçün aşağıdakı variantlardan hansının seçilməsi düzgün olardı?

$$\begin{aligned}\phi &= |DK| = 2d \sin \varphi \\ \phi &= |DK| = 2F \sin \varphi \\ \phi &= |DK| = 2b \cos \varphi \\ \bullet &= |DK| = d \sin \varphi \\ \phi &= |DK| = 2b \sin \varphi\end{aligned}$$

380 Aşağıdakı kəmiyyətlərdən hansı difraksiya qəfəsi sabitini düzgün ifadə edir?

- d=a-b
- d=a+b
- d=2a-b
- d=3a+b
- d=a•b

381 Yaxşı difraksiya qəfəsinin 1 mm-də yerləşən ştrixlərinin sayı nə qədərdir?

- 1500-ə qədər
- 2000-ə qədər
- 1200-ə qədər
- 1800-ə qədər
- 2500-ə qədər

382 Difraksiya qəfəsinin istifadə edildiyi cihaz hansıdır?

- interferometr
- mikroskop
- spektrometr
- ossilloqraf
- teleskop

383 Başlanğıc rəqslərin amplitudlarının həndəsi toplanması yolu ilə tapılan yekun rəqslərin amplitudlarının düsturunu aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir? ( $A_0$  – rəqsin  $\varphi=0$  bucağına uyğun olan  $F_0$  – nöqtəsindəki amplitududur).

$$\begin{aligned}A^2 &= A_1^2 - A_2^2 - A_1 A_2 \cos(\varphi_2 - \varphi_1) \\A^2 &= A_1^2 + A_2^2 + 2A_1 A_2 \cos(\varphi_2 - \varphi_1) \\A^2 &= 2A_1^2 + 2A_2^2 + A_1 A_2 \cos(\varphi_2 - \varphi_1) \\A^2 &= 2A_1^2 + A_2^2 + A_1 A_2 \sin(\varphi_2 - \varphi_1) \\A^2 &= A_1^2 + A_2^2 + A_1 A_2 \cos(\varphi_2 - \varphi_1)\end{aligned}$$

384 Difraksiya qəfəsindən alınan difraksiya maksimumunun şərti hansıdır? (  $b$  – bir yarığın eni,  $d$  – difraksiya qəfəsinin periodudur ).

- $ds \sin \varphi = \pm K\lambda$
- $ds \sin \varphi = \pm (2K+1)\lambda$
- $bs \sin \varphi = \pm K\lambda$
- $bs \sin \varphi = \pm (2+1)\lambda$
- $ds \sin \varphi = \pm K\lambda/2$

385 Bütöv rentgen spektrinin alınmasına səbəb nədir?

- Sürətli elektronların atomun daxili qatlarından elektron qoparması
- Sürətli elektronların antikatoddan qopması
- Sürətli elektronların bərabərcəllə hərəkət etməsi
- Sürətli elektronların antikatodla tormozlanması
- Sürətli elektronların sabit sürətlə hərəkət etməsi

386 Difraksiya qəfəsi üzərinə normal istiqamətdə müstəvi monoxromatik dalğa düşdükdə, yarığın bütün nöqtələrində baş verən rəqslərin fazasını aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir?

- sabit fazalar fərqi ilə
- müxtəlif faza ilə
- eyni faza ilə
- eyni fazalar fərqi ilə
- müxtəlif fazalar fərqi ilə

387 Eyni müstəvidə yerləşən və enləri bərabər olan qeyri-şəffaf aralıqlarla ayrılan, eyni enə və bir-birinə paralel olan çoxlu sayda  $N$  yarıqlar sistemi aşağıdakı variantlardan hansını düzgün olaraq ifadə edir?

eqabarıq difraksiya qəfəsini

- fəza difraksiya qəfəsini
- ikiölçülü difraksiya qəfəsini
- birölçülü difraksiya qəfəsini
- çoxölçülü difraksiya qəfəsini

388 Bu ifadələrdən hansı Vulf-Breqq düsturuna aiddir?

- $\sin \theta = \lambda$
- $d \sin \theta = K \lambda$
- $2d \sin \theta = K \lambda$
- $2 \sin \theta = K \lambda$
- $2d \sin \theta = \lambda$

389 İkiölçülü difraksiya qəfəsini almaq üçün bir difraksiya qəfəsinin o birisinin arxasında yerləşdirmə qaydasından asılı olaraq onların strixlərinin qarşılıqlı vəziyyətini aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir?

- paralel olmalı
- düzgün cavab yoxdur
- üfüqi olmalı
- bir düz xətt üzərində olmalı
- perpendikulyar olmalı

390 Dalğa uzunluğu 5 pm olan foton başlangıçda sükunətdəki sərbəst elektrondan 90 dərəcəlik bucaq altında səpilir. Səpilən fotonun dalğa uzunluğunu tapın.

$$\lambda_c = 2.4 \text{ pm}$$

- 2,4 pm
- 29 pm
- 7,4 pm
- 5 pm
- 3,6 pm

391 Xarici fotoeffekt üçün Eynsteyn düsturu hansıdır?

$$\begin{aligned} h\nu &= A + \frac{mv^2}{2} \\ \therefore \nu &= A \\ E &= \frac{mv^2}{2} \\ \omega &= h\nu \\ E &= mc^2 \end{aligned}$$

392 Fotoeffekt üçün Eynsteyn düsturu hansı fundamental qanunun ifadəsidir?

- kütlənin saxlanması.
- enerjinin saxlanması
- impuls momentinin saxlanması
- impulsun saxlanması
- elektrik yükünün saxlanması

393 Sərbəst elektronlardan rentgen şüalarının Kompton səpilməsi zamanı düşən ilkin şüanın tezliyini iki dəfə artırdıqda aşağıdakı bucaq altında səpilən şüanın dalğa uzunluğunun dəyişməsi necə olar?

$$\vartheta = 90^\circ$$

İki dəfə artar

- dörd dəfə azalar
- İki dəfə azalar
- dəyişməz
- dörd dəfə artar

394 Fotonun enerjisi elektronun çıkışından büyük olduqda aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- Çıxış işi həmişə fotonun enerjisindən böyük olmalıdır.
- Fotonun enerjisi çıkış işinə bərabər ola bilməz
- Fotoeffekt hadisəsi baş vermir.
- Fotoeffekt hadisəsi baş verir və elektron metalın səthindən uzaqlaşır
- Fotoeffekt hadisəsi baş verir, lakin elektron metalın səthini tərk etmir.

395 Fotonun enerjisi elektronun çıkışından kiçik olduqda aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- Çıxış işi həmişə fotonun enerjisindən böyük olmalıdır.
- Fotonun enerjisi çıkış işinə bərabər ola bilməz
- Fotoeffekt hadisəsi baş verir və elektron metaldan uzaqlaşır.
- Fotoeffekt hadisəsi baş vermir.
- Fotoeffekt hadisəsi baş verir, lakin metalın səthini tərk etmir.

396 1887-ci ildə fotoelektrik effekti kim tərəfindən kəşf edilmiş və 1888-1890-cı illərdə eksperimental olaraq tədqiq edilmişdir? Fotoeffekt hadisəsinin daha dolğun tədqiqatı 1900-cı illərdə Stoletov tərəfindən yerinə yetirilmişdir. Buraxılmış yerdə alımların soyadlarını qoyun

- A.Stoletov, H.Hers, A.Eynsteyn
- H.Hers, A.Stoletov, F.Lenard
- A.Eynsteyn, H.Şers, A.Stoletov
- H.Hers, A.Stoletov, M.Plank
- A.Eynhteyn, A.Stoletov, F.Lenard

397 Xarici fotoeffekt...

- işığın təsiri altında bərk və maye cisimlərin səthlərindən elektronların qoparılmasından ibarətdir dalğa uzunluğunun artması ilə müşahidə olunan maddənin sərbəst elektronlarında qıssadalğalı elektromaqnit şüalanmasının elastiki səpilməsi  
daxili fotoeffekt nəticəsində metal-keçirici, yaxud p-n kecidli yarımkəcəricinin toxunan səthlərində işıq - EHQ yaranmasından ibarətdir  
işığın təsiri altında kristallik yarımkəcəricilər və dielektriklərlə qarşılıqlı təsiri zamanı müşahidə olunur, elektrik keçiriciliyi işığın təsiri altında onlarda sərbəst cərəyan daşıyıcıları hesabına artır (elektronlar və deşiklərin keçiriciliyi)  
elektrik sahəsinin təsiri altında maddənin optik anizotropiyası

398 Daxili fotoeffekt.....

- elektrik sahənin təsiri altında maddənin optik anizotropluğu  
daxili fotoeffekt nəticəsində metal-yarımkeçirici yaxud yarımkəcərici p-n kecidlə toxunan səthlərində işıq – EHQ yaranmasından ibarətdir
- işığın təsiri altında kristallik yarımkəcəricilər və dielektriklərlə qarşılıqlı təsiri zamanı müşahidə olunur, elektrik keçiriciliyi işığın təsiri altında onlarda sərbəst cərəyan daşıyıcıları hesabına artır (elektron və deşik keçiriciliyi)  
işığın təsiri altında bərk və maye cisimlərin səthlərimdən elektronların qoparılmasından ibarətdir  
dalğa uzunluğunun artması ilə müşahidə olunan, maddənin sərbəst elektronlarında qıssadalğalı elektromaqnit şüalanmasının elastiki səpilməsi

399 Kvant enerji vahidi üçün BS-də nə qəbul edilir?

- 1 MC
- 1 e V
- 1C
- 1 kvt.saat

400 Cisim tərəfindən şüalandırılan, yaxud udulan minimal enerji payı adlanır:

- )kvark  
korpaskula
- kvant  
atom  
efir

401 Fotoelektronların maksimal kinetik enerjisi .... ilə xətti olaraq yüksəlir.

- ləngidici gərginliyin azalması  
düşən şüanın intensivliyinin artması
- düşən şüanın tezliyinin artması  
düşən şüanın tezliyinin azalması  
düşən şüanın intensivliyinin azalması

402 Fotoeffekt zamanı hansı halda fotoelektronların maksimal kinetik enerjisi daha böyük ola?

- fotonun enerjisi kiçik, çıxış işi böyük olduqda  
yalnız fotonun enerjisi böyük olduqda;  
yalnız çıxış işi kiçik olduqda;  
yalnız çıxış işi böyük olduqda;
- fotonun enerjisi böyük, çıxış işi kiçik olduqda

403 Xarici fotoeffekt zamanı metaldan qopan fotoelektronların maksimal kinetik enerjisi nədən asılıdır?

- ışığın intensivliyindən və çıxış işindən asılıdır.
- ışığın tezliyindən və çıxış işindən;  
yalnız ışığın intensivliyindən;  
yalnız ışığın tezliyindən;  
ışığın tezliyindən və intensivliyindən;

404 Fotoeffekt zamanı katoddan hansı zərrəcik qopur?

- pozitron  
mənfi yüklü ion  
müsbat yüklü ion
- elektron  
proton

405 Hər hansı metal üçün fotoeffektin qırmızı sərhədi aşağıdakı kimidir. Hansı dalğa uzunluqlu şüaların təsiri ilə fotoeffekt hadisəsi baş verir?

$$\lambda = 546 \text{ nm}$$

- 650 nm  
576nm  
600nm
- 540nm  
550nm

406 Fotoeffektin qırmızı sərhədi nədən asılıdır?

- Fotoelektronların maksimal sürətindən  
Düşən ışığın intensivliyindən  
Anod və katoda verilən gərginlikdən
- Katodun hazırlanıldığı materialın növündən  
Düşən ışığın tezliyindən

407 Verilmiş metal üçün fotoeffektin qırmızı sərhədi nədən asılıdır?

- Qopan elektronların maksimal sürətindən
- Düşən işığın enerjisindən
- Düşən işığın dalğa uzunluğundan
- Sabit kəmiyyətdir
- Düşən işığın intensivliyindən

408 Fotoeffekt zamanı a) doyma cərəyanının b) vahid zamanda katodu bərk edən fotoelektronların sayıının energetik işıqlanmadan asılılığının tərtibini müəyyən edin.

- a)1; b)-1
- a)-1 b)-1
- a)-1; b)1
- a)1; b)1
- a)1; b)0

409 Pank sabiti hansı ölçü vahidinə malikdir

- C·san/M;
- C/san;
- C·san
- C·M;
- C·N/san;

410 Ventil (bağlayıcı) fotoeffekt nədir?

- elektrik sahənin təsiri altında maddələrin optik anizotropluğu  
 işığın təsiri altında bərk və maye cisimlərin səthlərindən elektronların qoparılmasından ibarətdir  
 işığın kristallik yarımkəcərincilər və dielektriklərə qarşılıqlı təsiri zamanı müşahidə olunur, işığın təsiri altında onlarda sərbəst cərəyan daşıyıcılarının artması hesabına elektrikkeçiriciliyi artır (elektron və deşik keçiriciliyi)
- daxili fotoeffekt nəticəsində metal – keçirici yaxud p-n keçidi yarımkeçiricinin toxunan səthləri yaxınlığında EHQ yaranmasından ibarətdir  
 maddənin sərbəst elektronlarında, dalğa uzunluğunun artması ilə müşahidə olunan, qıssadalğalı elektromaqnit şüalanmasının elastiki səpilməsi

411 Fotoeffektin qırmızı sərhədi.

- düzgün cavab yoxdur
- fotoeffektin müşahidə edildiyi maksimal şüalanma tezliyidir
- fotoeffektin müşahidə edildiyi minimal şüalanma tezliyidir
- fotoeffektin müşahidə edildiyi minimal dalğa uzunluğudur
- fotoeffektə səbəb olan işığın minimal intensivliyidir

412 Fotoelektronların maksimal kinetik enerjisi asılıdır....

- düşən şüalanmanın intensivliyindən
- katod və anod arasındakı gərginlikdən
- katodun energetik işıqlandırılmasından
- doyma fotocərəyanından
- düşən işığın tezliyindən

413 Vahid zamanda katoddan qoparılan fotoelektronların maksimal sayı (doyma fotocərəyanı) düz mütənasibdir.....

- düşən şüalanmanın tezliyi ilə
- düşən şüalanmanın intensivliyi ilə
- katod və anod arasındakı gərginliklə
- düşən şüalanmanın dalğa uzunluğu ilə
- düzgün cavab yoxdur

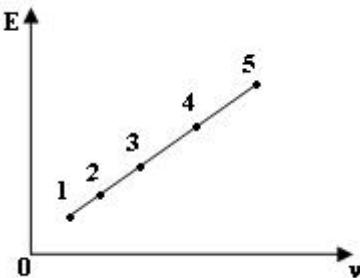
## 414 Fotoeffekt qanunun düzgün ifadəsini seçin:

- işığın 1 san. katoddan qopardığı, fotoelektronların sayı, işığın intensivliyilə tərs mütənasibdir  
 işığın katoddan qopardığı, fotoelektronların sayı, işığın intensivliyilə mütənasibdir  
 düzgün cavab yoxdur.
- işığın 1 san. katoddan qopardığı, fotoelektronların sayı, işığın intensivliyilə düz mütənasibdir  
 işığın 1 san. katoddan qopardığı, fotoelektronların sayı, düşən şüalanmanın enerjisilə düz mütənasibdir

415 Metalin üzərinə düşən işığın tezliyi fotoeffektin qırmızı sərhədindən 3 dəfə çoxdur. İşığın tezliyini 2 dəfə artırısaq, fotoeffektin maksimum kinetik enerjisi necə dəyişər?

- dəyişməz  
 2 dəfə artar  
 3 dəfə artar
- 2,5 dəfə artar  
 4 dəfə artar

416 Görünən işıq oblastı üçün şəkildə enerjinin tezlikdən asılılıq qrafiki verilmişdir. Hansı nöqtə qırmızı işığa uyğundur?



- 1  
 5  
 2  
 4

417 Aşağıdakı hadisələrdən hansı işığın kvant təbiətli olmasını göstərir?

- interferensiya  
 Kompton effekti  
 polyarlaşma  
 dispersiya  
 difraksiya

418 Stasionar  $v=0$  zamanından asılı Şredinger tələyi hansı halda doğrudur?

- 1 - hisseciklerin süreti  $v < c$  olduqda
- 2 - hisseciklerin sürəti  $v = c$  olduqda
- 3 - Heyzenberqin qeyri-müeyyenlik prinsipine tabe olan hissecikler üçün
- 4 - Heyzenberqin qeyri-müeyyenlik prinsipine tabe olmayan hissecikler üçün
- 5 - annihiliyasiya olunmayan hisseciklər üçün

- ancaq 1  
 ancaq 2  
 1,2,4  
 2,4,5
- 1,3,4,5

419 Elektron-şüa borusunda elektronun hereketi zamanı onun koordinatının qeyri-müeyyenliyi üçün  $10^{-4}$ m ve süreti üçün 106 m/san göstərilərse, onda elektron özünü nece aparar?

- həm korpuskul, həm də dalğa kimi
- ancaq korpuskulyar kimi  
düzgün cavab yoxdur
- nə korpuskul, nə də dalğa kimi
- ancaq dalğa kimi

420 Kvant mexanikasında sərbəst hissəcik uyğun müstəvi monoxromatik De-Broyl dağası ilə təsvir olunur. Bu halda fəzanın istənilən nöqtəsində bu hissəciyin aşkar olunması ehtimalı sabit qalır mı?

- düzgün cavab yoxdur
- hə  
fəzanın bircinsli oblastında - hə  
yox  
həmişə yox

421 Kütləsi m, enerjisi E olan zərrəcik üçün De-Broyl dalğasının uzunluğu hansı düsturla hesablanır?

$$\lambda = \frac{1}{\sqrt{2mEh}}$$

$$\lambda = \frac{\sqrt{2mE}}{h}$$

$$\lambda = h\sqrt{2mE}$$

$$\lambda = \frac{1}{h\sqrt{2mE}}$$

$$\lambda = \frac{h}{\sqrt{2mE}}$$

422 Koordinat və impuls üçün Heyzenberqin qeyri-müeyyənlilik prinsipinin düzgün ifadəsi hansıdır? Burada ( $\eta - h$ ) – dır.

$$\Delta x \cdot \Delta P_z \leq \frac{\eta}{2}$$

$$\Delta x \cdot \Delta P_x \leq \frac{\eta}{2}$$

$$\Delta x \cdot \Delta P_y \geq \frac{\eta}{2}$$

$$\Delta x \cdot \Delta P_x \geq \frac{\eta}{2}$$

$$\Delta z \cdot \Delta P_y \geq \frac{\eta}{2}$$

423 De-Broylyn zərrəcik-dalğa dualizmi:

- Yalnız mikrozərrəciklərə aiddir  
Yalnız elektrona aiddir  
Yalnız neytral yüklü zərrəciklərə aiddir  
Yalnız atomlara aiddir  
Yalnız  $\gamma$ -kvantlara aiddir

424 Zərrəciyin halını təsvir edən ψ dalğa funksiyası aşağıdakı tələblərdən hansını ödəməlidir? 1 - Sonlu qiymət olmalıdır; 2 - Birqiymətli olmalıdır; 3 - Kəsilməz olmalıdır.

- yalnız 3;
  - yalnız 1;
  - 1,2,3
  - yalnız 2
- Dalğa funksiyasına heç bir tələb qoyulmur.

425 De-Broyl hipotezinə görə qeyri-relativistik halda dalğa uzunluğu hansı düsturla təyin olunur? ( $m$  – zərrəciyin sükunət kütləsi,  $v$  – onun hərəkət sürəti,  $h$ -Plank sabitidir).

$$\lambda = \frac{v}{hm}$$

$$\lambda = \frac{hv}{m_0}$$

$$\lambda = \frac{m_0 v}{h}$$

$$\lambda = \frac{m_0 v}{hv}$$

$$\lambda = \frac{h}{m_0 v}$$

426 De-Broyl dalğa uzunluğu hansı ifadə ilə təyin olunur?

- $\lambda = \pi \hbar / p$
- $\lambda = \hbar / p$
- $\lambda = 2\pi \hbar / p$
- $\lambda = 2\hbar / p$
- $\lambda = 2\pi / p$

427 Dalğa uzunluğu  $2,86 \cdot 10^{-12} M$  olan protonun impulsunu təyin edin ( $M_p = 1,6 \cdot 10^{-27} kq$ )

- $,4 \cdot 10^{-22} kq \cdot m/san$
- $,7 \cdot 10^{-22} kq \cdot m/san$
- $,2 \cdot 10^{-22} kq \cdot m/san$
- $,9 \cdot 10^{-22} kq \cdot m/san$
- $,3 \cdot 10^{-22} kq \cdot m/san$

428 Cismin tam və sükunət enerjisi, həmçinin impulsu arasında aşağıdakı əlaqə vardır:

- $\omega^2 = E_0^2 + p^2 c^2$
- $\omega_0^2 = E^2 + p^2 c^2$
- $\omega^2 = E_0^2 + p^2 v^2$
- $\omega^2 = E_0^2 + p^2 / c^2$
- $\omega^2 = E_0^2 / p^2 / c^2$

429 İşıq sürətinə yaxın sürətlə hərəkət edən hissəciyin enerjisi hansı vahidlə ölçülür?



$1\text{kq} \cdot \text{m}^2 / \text{san}^2$   $1\text{kq} \cdot \text{m} / \text{san}^2$   $1\text{kq} \cdot \text{m/san}$   $1\text{kq} \cdot \text{m}$   $1\text{kq} \cdot \text{m}^2 / \text{san}$ 

430 BS-də relyativistik impulsun vahidi hansıdır?

  $1\text{C}\cdot\text{san}$   $1\text{N}$   $1\text{ kq}$   $1\text{kq} \cdot \text{m/san}$   $1\text{C}$ 

431 De-broyl dalğa uzunluğunun hansı vahidi BS-də əsas vahiddir?

  $\text{rad}$   $1\text{ C}$   $1\text{ M}$   $1\text{ Ns}$   $1\text{ san}$ 

432 De-broyl dalğa uzunluğu aşağıdakı düsturdan tapılır:

$\lambda = h\nu / c^2$

$\lambda = h / (m \cdot c)$

$\lambda = h / (mv)$

$\lambda = h\nu / m$

$\lambda = c / \nu$

433 Schrödinger tenliyinin ümumi şekli aşağıdakı kimidir:  
 $(-\hbar^2/2m)\Delta\psi + U(x,y,z,t)\psi = i\hbar \partial\psi/\partial t$ . Hissəciyin dalğa funksiyası hansı şərtləri ödəmelidir?

 1 - kesilmez 2 - sonlu 3 - birqiymətli 4 - integrallanan 1,2,4 2,4 3,4 1,3,4 1,2,3

434 Dalğa funksiyası hansı şərtləri ödəməlidir? 1 - dalğa funksiyası sonlu olmalıdır 2 - dalğa funksiyası kəsilməz olmalıdır 3 - dalğa funksiyası birqiymətli olmalıdır 4 - dalğa funksiyası integrallanan olmalıdır

 1,2,4 2,4 1,4 1,3,4 1,2,3

435 Qeyri-müəyyənlik prinsipi haradan alınır?

- mikrohissəciklərin korpuskulyar xassəsindən
- mikrohissəciklərin dalğa xassəsindən  
düzgün cavab yoxdur  
De-Broyl dalğasının dispersiyasından  
hissəciyin dalğa paketi şəklində olması təsəvvüründən

436 BS-də fotonun impulsu hansı vahidlə ölçülür?

- 1 V
- 1 N
- 1 kq
- 1 kq·m/san
- 1 C

437 BS-də enerjinin vahidi nədir?

- Elektron-volt
- Vatt
- Coul
- Nyuton
- Kiloqram

438 Kütlə və enerjinin qarşılıqlı əlaqəsi qanunu necə ifadə olunur?

- cisin tam enerjisi onun kütləsi ilə mütənasibdir
- cismin tam enerjisi onun relyativistik kütləsi ilə mütənasibdir  
cismin tam enerjisi cismin sürətinin kvadratı ilə mütənasibdir  
cismin tam enerjisi onun relyativistik impulsu ilə mütənasibdir  
cismin tam enerjisi onun relyativistik impulsu ilə tərs mütənasibdir

439 Pauli prinsipi qadağan edir:

- kvant hissəciyin potensial çuxurun mərkəzində olmasını
- dörd kvant ədədinin  $n, l, m, s$  hamısı eyni olan iki hissəciyin hər hansı kvant halında olmasını  
müxtəlif spinlərə malik hissəciklərin eyni bir kvant sistemində olmasını  
hissəciyin sonsuz dərin birölcülü potensial çuxurunda əsas halda olmasını  
dörd kvant ədədinin eyni cür yığımına malik iki və daha çox hissəciyin hər hansı kvant halında olmasını

440 Baş kvant ədədinin verilmiş n qiymətində orbital kvant ədədi L hansı qiymətləri ala bilər?

- tam ədədlər  $1, 2, \dots, n-1$
- tam ədədlər  $n, n+1, \dots, 2n$
- tam ədədlər  $1, 2, \dots, 2n$
- tam ədədlər  $0, 1, \dots, n-1$
- tam ədədlər  $0, 1, \dots, 2n$

441 Verilmiş kvant ədədləri ilə təyin olunan halda olan elektronların maksimum sayı hansı düsturla müəyyən olunur?

- $\omega(n) = n^2 / 2$
- $\omega(n) = n^2$
- $\omega(n) = 2n^2$
- $\omega(n) = 2n + 1$
- $\omega(n) = 2(2n + 1)$

442 Elektronun maqnit spin kvant ədədi hansı qiymətlər ala bilər?

$$\ldots \epsilon_s = 0, 1/2$$

$$m_s = +\frac{1}{2}$$

$$\ldots \epsilon_s = 1, 2, 3$$

$$\ldots \epsilon_s = +1, -1$$

$$m_s = +\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}$$

443  $n=5$  olarsa, kvant halında elektronların maksimal sayı neçə olar?

20

10

30

 50

40

444 Hansı zərrəciklər Pauli prinsipinə təbe olurlar?

- Kəsirli spinə malik olan zərrəciklər
- Fermi-Dirak statistikasına təbe olmayan zərrəciklər
- Boze-Eynşteyn statistikasına təbe olan zərrəciklər
- Tam spinə malik olan zərrəciklər
- Spini olmayan zərrəciklər

445 Pauli prinsipindən istifadə edərək atomda baş kvant ədədinin verilmiş  $n$  qiyməti ilə təyin olunan hallarda yerləşən elektronların maksimal sayını tapın.

$$\text{_____}^2$$

$$\frac{\ldots(n+1)}{2}$$

$$\text{_____}(n+1)$$

$$\text{_____}+1$$

446 K və L elektron təbəqələri, 3S səviyyəsi tam dolu, 3P səviyyəsi isə yarıya qədər dolmuş olan atomda neçə elektron vardır?

16

 15

12

17

18

447 Yalnız  $n$  baş kvant ədədi ilə təyin olunan elektronların maksimal sayı  $Z(n)$  necə yazılır?

$$Z(n) = n^2$$

$$Z(n) = (2n+1)^2$$

$$z(n) = (2n - 1)^2$$

$z(n) = 2n^2$

$z(n) = (n - 1)^2$

448 Orbital kvant ədədi  $\ell$ -in verilmiş qiymətində maqnit kvant ədədi hansı qiymətləri alır?

$\ell = 1, 2, 3, \dots, \ell$

$\ell = 0, 1, 2, 3, \dots, \pm n$

$\ell = 1, 2, 3, \dots, \pm \ell$

$\ell = 0, 1, 2, 3, \dots, n$

$\bullet = 0, \pm 1, \pm 2, \dots, \pm \ell$

449 Kvant mexanikasında impuls momentinin ifadəsi hansıdır?

$\omega = \sqrt{\ell(\ell + 1)}$

$\bullet = \hbar\sqrt{\ell(\ell + 1)}$

$\omega = \hbar\sqrt{\ell(\ell - 1)}$

$\omega = \hbar\ell^2$

$\omega = \hbar\sqrt{(\ell + 1)}$

450 Molekulyar spektrlər necə adlanır?

- kəsilməz spektr
- xətti spektr
- emissiya spektri
- xarakteristik spektr
- zolaqlı spektr

451 Otaq temperaturunda hansı spektr həyəcanlandırıla bilər?

- absorbsiya
- rəqs
- elektron
- fırlanma
- emissiya

452 Fırlanma spektri maddənin hansı halı ilə bağlıdır?

- bərk
- qaz
- amorf

kristal  
maye

453 Radioaktiv elementin nüvəsinin elektron parçalanması zamanı nüvə hansı hissəciyi buraxır?

- kvark
- pozitron
- neytrino
- antineytrino
- mezon

454 Radioaktiv parçalanma qanunu hansı düsturla ifadə olunur? (No- başlanğıc andakı nüvələrin sayı,  $\lambda$  - radioaktiv parçalanma sabitidir).

$$N = N_0 e^{-\frac{2\lambda}{t}}$$

$$N = N_0 e^{-\frac{t}{\lambda}}$$

$$N = N_0 e^{-\frac{\lambda}{t}}$$

$$\text{_____} = N_0 e^{-\lambda t}$$

$$N = N_0 e^{-\frac{2t}{\lambda}}$$

455 Radioaktiv parçalanma sabitini  $\lambda$  yarımparçalanma periodu T ilə ifadə edin.

$$\lambda = \frac{T}{\ln 2}$$

$$\lambda = \frac{1}{T}$$

$$\lambda = \frac{2}{T}$$

●  $\lambda = \frac{\ln 2}{T}$   
 $\lambda = e^{-\frac{1}{T}}$

456 Bu izotopların hansı əlamətləri fərqlidir?

$^{16}\text{O}$  ;  $^{17}\text{O}$

- Nüvələrin yükü
- Atom sıra nömrəsi
- Protonların sayı
- Neytronların sayı
- Elektronların sayı

457 Atomun nüvə modeli hansı təcrübə əsasında yaranmışdır?

- Bote təcrübəsi
- Milliken təcrübəsi
- Frank-Hers təcrübəsi
- Rezerford təcrübəsi
- Ştern-Gerlax təcrübəsi

458 Atomun nüvə modeli kim tərəfindən verilmişdir?

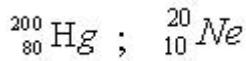
- Heyzenberq
- Küri
- Bekkerel
- Rezerford
- İvanenko

459 Nüvənin radiusunun onun kütlə ədədindən  $R=RoA^{1/3}$  asılılığından hansı nəticə alınır?

- Radiusu böyük olan nüvələr radioaktiv nüvələrdir
- Nüvədə nuklonlar arasındaki qarşılıqlı təsir yüksəkdən asılı deyildir
- Nüvə nuklonlarının sayı arttıkça nüvə maddəsinin sıxlığı artır

- Nüvə maddəsinin sıxlığı onun nuklonlarının sayından asılı deyil  
Nüvə qüvvələri yaxına təsir qüvvələridir

460 Bu nüvələrin sıxlıqlarını müqayisə edin?



$$\rho_1 = 4\rho_2$$

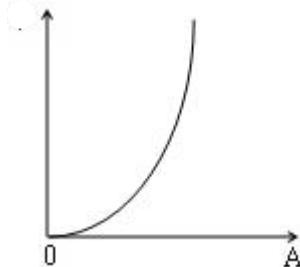
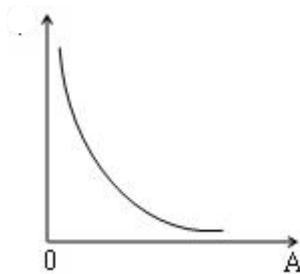
$$\rho_1 = 12\rho_2$$

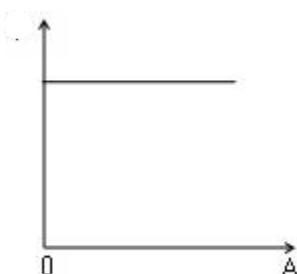
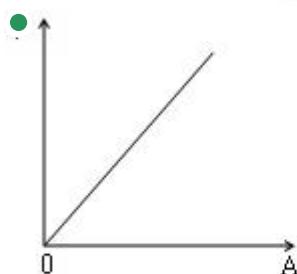
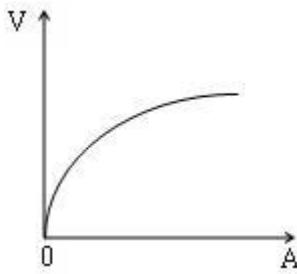
$$\rho_1 = 8\rho_2$$

$$\rho_1 = \rho_2;$$

$$\rho_1 = 10\rho_2$$

461 Nüvənin həcminin kütlə ədədindən asılılıq qrafiki hansıdır?





462 Tərkibində N sayda radioaktiv nüvə olan nümunə əvvəlcə  $-40$  dərəcə C-yə qədər soyudulur, sonra isə güclü maqnit sahəsinə gətirilir. Bundan sonra iki yarımparçalanma periodu ərzində parçalanan nüvələrin sayı necə dəyişir?

- dəyişməz  
yalnız maqnit sahəsinə gətirilərkən dəyişər  
ancaq soyudularkən dəyişər  
cüzi dəyişər  
əgər əvvəlcə maqnit sahəsinə gətirilərsə və sonra soyudularsa dəyişər

463 Radioaktiv maddələrin yarımparçalanma periodu  $T$  nəyi göstərir?

- radioaktiv nüvələrin sayının e dəfə azaldığı zamandır
- radioaktiv nüvələrin sayının  $\sqrt{2}$  dəfə azaldığı zamandır
- radioaktiv nüvələrin sayının 2 dəfə azaldığı zamandır
- radioaktiv nüvələrin sayının 10 dəfə azaldığı zamandır
- radioaktiv nüvələrin sayının 50 dəfə azaldığı zamandır

464  $\alpha$ -şüalar nədən ibarətdir?

- elektronlar selidir
- protonlar selidir
- neytronlar selidir
- elektromaqnit dalğalarından
- helium atomunun nüvələrinin selidir

465 U dulma dozası nədir?

- udulan enerjinin şüalanan maddənin sıxlığına nisbətidir
- udulan enerjinin şüalanan maddənin kütləsinə nisbətidir  
buraxılan enerjinin həmin səthin sahəsinə nisbətidir  
udulan enerjinin səthin sahəsinə nisbətidir

udulan enerjinin şüalanın maddənin həcmində nisbətidir

466  $\gamma$ -şüalanma nöyin xassəsidir?

- doğru cavab yoxdur
- atomun nüviəsinin molekulların yenidən düzülüşünün atomun elektron buludunun atomun maqnit xüsusiyyətinin

467 Radioaktiv maddənin aktivliyi dedikdə başa düşülür...

- doğru cavab yoxdur
- radioaktiv nüvələrin konsentrasiyasının dəyişmə yeyinliyi
- bir saniyədəki parçalanmaların sayı  
nüvələrin parçalanma yeyinliyi  
radioaktiv nüvələrin təhlükəlilik müddəti

468 Yarımparçalanma periodu dedikdə elə zaman müddəti başa düşülür ki...

- radioaktiv nüvələrin onda biri parçalansın
- radioaktiv nüvələrin yarısı parçalansın
- radioaktiv nüvələrin müəyyən hissəsi parçalansın
- bütün radioaktiv nüvələr parçalansın
- radioaktiv nüvələrin payı parçalansın

469 Difraksiya qəfəsi sabiti nədir?

- difraksiya qəfəsinin qalınlığı
- yarıqlar arasındaki məsafə
- yarıqların eni ilə yarıqlar arasındaki məsafənin cəmi
- yarıqların eni
- difraksiya qəfəsinin eni

470 Difraksiya qəfəsi nədir?

- bir-birindən eyni məsafələrdə yerləşən müxtəif ölçülü paralel yarıqlar sistemi
- bir-birindən eyni məsafədə yerləşən eyni ölçülü paralel yarıqlar sistemi  
müxtəif ölçülü cisimlərin xəyalını almaq üçün cihaz  
ışığın düz xətt boyunca yayılmasını nümayiş etdirən cihaz  
bir-birindən müxtəif məsafələrdə yerləşən eyni ölçülü paralel yarıqlar sistemi

471 Işığın difraksiyası nəyə deyilir?

- kəskin qeyri-bircins mühitdə ışığın düz xətt boyunca yayılmasına  
ışığın iki mühit sərhədində əks olunmasına  
Işıq dalğalarının görüşərək bir-birini gücləndirib zəiflətməsinə
- kəskin qeyri-bircins mühitdə ışığın düz xətt boyunca yayılmasından kənara çıxmasına  
ışığın iki mühitin sərhədində sınamasına

472 Dalğa səthini sferik zonalara bölmək haqqındaki metod necə adlanır?

- Hüygens paylanması metodu
- Hüygens – Frenel metodu
- Frenel zonalar metodu
- Hüygens zonalar metodu
- Frenel paylanması metodu

473 Aşağıdakı hadisələrdən hansıları ışığın dalğa təbiətli olduğunu təsdiq edir?

- qayıtma və tam daxili qayıtma
- sinma və qayıtma
- difraksiya və polyarlaşma
- interferensiya və dispersiya
- difraksiya və interferensiya

474 Difraksiya qəfəsində alınan difraksiya mənzərəsindən yaranan əlavə minimumlar hansı şərtdən təyin olunur ( $d$  – qəfəs sabiti,  $\varphi$ -şünən meyl bucağı,  $\lambda$ - dalğa uzunluğu,  $m$  – minimum tərtibidir,  $m = 0,1,2,3, \dots$ )

$$\cos \varphi = \frac{\lambda}{d}$$

$$\bullet d \sin \varphi = (2m + 1) \frac{\lambda}{2}$$

$$d \cos \varphi = \frac{\lambda}{2}$$

$$\sin \varphi = \frac{\lambda}{d}$$

$$\oslash \varphi = m \lambda$$

475 Dalğa uzunluğu ilə müqayisə olunan maneələrdən dalğaların əyilməsi, keçməsi sübut edir .....

- təklif olunan variantlardan isteniləni doğru deyil
- işığın dalğa təbiətini  
işıq kvantlar selindən ibarətdir  
işığın təsir təbiətini  
işığın təbiətinin tam olaraq öyrənilməməsini

476 İşıq dalğalarının qarşılaşdıqları maneələrdən əyilib keçməsinə ...deyilir:

- dispersiya hadisəsi
- difraksiya hadisəsi
- polyarizasiya hadisəsi
- interferensiya hadisəsi
- udulma hadisəsi

477 Dalğa cəbhəsi səthində yerləşən, bütün ikinci mənbələr öz aralarında koherentdirlər. Bu hansı prinsipə uyğun gəlir?

- Hügens
- Huygens-Frenel  
düzgün cavab yoxdur  
səbəbiyyat  
qeyrimüəyyənlik

478 Bircins izotrop mühitdə ikinci dalğaları formaca aşağıdakı variantlardan hansı düzgün xarakterizə edir?

- sferik – qabarıq
- müstəvi
- qabarıq
- sferik
- müstəvi- qabarıq

479 Fiktiv mənbələrin koherentliyi haqqındaki ilk fərziyyə aşağıdakı alımlardan hansına aiddir?

- Fraunhoferə
- Breqqə;
- Frenelə;
- Hüygensə;

Vulfa;

480 Işığın difraksiya hadisəsinin təhlilini Hüygens və interferensiya qanunları əsasında yerinə yetirildiyi birləşmə qayda necə adlanır?

- Vulf – Kirxhof prinsipi
- Hüygens – Maykelson prinsipi
- Hüygens – Frenel prinsipi
- Frenel – Fraunhofer prinsipi
- Faradey – Kirxhof prinsipi

481 Işığın dalğa təbiəti ilə əlaqədar və onun kəskin qeyri-bircins mühitdə yayılması zamanı müşahidə olunan (məsələn, ekrandakı yarıqdan keçməsi, qeyri-şəffaf cisimlərin sərhədləri yaxınlığında baş verən və s.) hadisələrin məcmusu, aşağıda verilmiş işıq hadisələrinin hansı xarakterizə edir?

- udulma
- polyarlaşma
- difraksiya
- interferensiya
- dispersiya

482 Aşağıdakı variantlardan hansı Laue şərtini düzgün ifadə edir.

$$\begin{aligned} \text{v}_1 (\cos \alpha + \cos \alpha_0) &= \pm n_1 \lambda_1 \\ d(\cos \beta + \cos \beta_0) &= \pm n_2 \lambda_2 \\ d(\cos \gamma + \cos \gamma_0) &= \pm n_3 \lambda \\ \text{v}_1 (\cos \alpha - \cos \alpha_0) &= \pm n_1 \lambda_1 \\ d_2 (\cos \alpha - \cos \alpha_0) &= \pm n_2 \lambda_2 \\ d_3 (\cos \gamma - \cos \gamma_0) &= \pm n_3 \lambda_3 \\ \text{v}_1 (\cos \alpha - \cos \alpha_0) &= \pm n_1 \lambda \\ d_2 (\cos \beta - \cos \beta_0) &= \pm n_2 \lambda \\ d_3 (\cos \gamma - \cos \gamma_0) &= \pm n_3 \lambda \\ \text{v}_1 (\cos \alpha + \cos \alpha_0) &= \pm n_1 \lambda \\ d_2 (\cos \beta + \cos \beta_0) &= \pm n_2 \lambda \\ d_3 (\cos \gamma + \cos \gamma_0) &= \pm n_3 \lambda \\ \text{v}_1 (\cos \alpha - \cos \alpha_0) &= \pm n_1 \lambda_1 \\ d_2 (\cos \alpha - \cos \alpha_0) &= \pm n_2 \lambda_2 \\ d_3 (\cos \gamma - \cos \gamma_0) &= \pm n_3 \lambda_3 \end{aligned}$$

483 Difraksiya qəfəs sabiti və onun ölçüsü difraksiya mənzərəsinə necə təsir edir?

- aydınlığı artırır
- aydınlığı tam olaraq yox olur
- aydınlığı sabit qalır
- aydınlığı pozulur
- aydınlığı azalır

484 Difraksiya qəfəsi sabitini 1 mm-də yerləşən ştrixlərin sayı ilə əlaqələndirən düzgün düstur aşağıdakı variantlardan hansıdır?  $n = 1$  mm-də yerləşən ştrixlərin sayıdır.

- $d = \frac{1}{2} n$
- $d = 1/n$
- $d = 1/2n - 1$
- $d = 1/n - 1$
- $d = 1/n + 1$

485 Hansı bucaq difraksiya bucağı adlanır?

- normalla difraksiya edən şüa arasında qalan bucaq  
əks istiqamətlərə yönələn şüalar arasında qalan bucaq  
difraksiya edən şüa ilə qəfəsin arasında qalan bucaq  
düşən şüa ilə difraksiya qəfəsi arasında qalan bucaq  
düşən şüa ilə əks olunan şüa arasında qalan bucaq

486 Xarakteristik rentgen şüalarının alınmasına səbəb nədir?

- Sürətli elektronların atomun daxili qatlarından elektron qoparması  
Sürətli elektronların atomun antikatoddan qopması  
Sürətli elektronların antikatodla tormozlanması  
Sürətli elektronların sabit sürətlə hərəkət etməsi  
Sürətli elektronların bərabər təcillə etməsi

487 əsas minimumluq şərtini aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir? ( $m = 0, 1, 2, \dots$ , - əsas minimumun sıra nömrəsidir).

- $b \sin \varphi = \pm (m - 1)\lambda$
- $b \sin \varphi = \pm 2m + \lambda$
- $b \sin \varphi = \pm (m+1)\lambda$
- $b \sin \varphi = \pm 3m + \lambda$
- $\bullet b \sin \varphi = \pm m\lambda$

488 İşıq difraksiya qəfəsinə müəyyən bucaq altında çəp düşdükdə, iki qonşu oxşar şüaların optik yollar fərqini hesablamaq üçün aşağıdakı düsturlardan hansının istifadə edilməsi düzgün olardır? ( $\alpha$  – işığın difraksiya qəfəsinə düşmə bucağı,  $\alpha_0$  - difraksiya olunmuş şüanın istiqaməti ilə normal arasındaki bucaqdır).

$$\textcircled{1} = d (\cos^2 \alpha + \cos^2 \alpha_0)$$

$$\textcircled{2} = d (\cos \alpha + \cos \alpha_0)$$

$$\textcircled{3} = d (\cos \alpha - \cos \alpha_0)$$

$$\textcircled{4} = 2d (\cos \alpha - \cos \alpha_0)$$

$$\textcircled{5} = 2d (\cos \alpha + \cos \alpha_0)$$

489 əsas maksimumlar şərtini aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir? ( $n = 0, 1, 2, \dots$ , - əsas maksimumun sıra nömrəsidir)

- $d \sin \varphi = \pm (2n+1)\lambda$
- $\bullet d \sin \varphi = \pm n\lambda$
- $d \sin \varphi = \pm (n - 1)\lambda$
- $d \sin \varphi = \pm 2n + \lambda$
- $2d \sin \varphi = \pm n\lambda$

490 Ekranın ixtiyari  $F\varphi$  nöqtəsindəki rəqslərin yekun  $J$  intensivliyinin hesablanması üçün aşağıdakı düsturlardan hansı doğrudur? ( $J_0$  – rəqsin  $\varphi=0$  bucağına uyğun olan  $F_0$  nöqtəsindəki intensivliyidir).

$$\begin{aligned} J &= J_0 \frac{2 \sin^2(\pi b \sin \varphi / \lambda)}{(2\pi b \sin \varphi / \lambda)^2} \frac{2 \cos^2(\pi N d \sin \varphi / \lambda)}{\cos^2(2\pi d \sin \varphi / \lambda)} \\ \bullet J &= J_0 \frac{\sin^2(\pi b \sin \varphi / \lambda)}{(\pi b \sin \varphi / \lambda)^2} \frac{\sin^2(\pi N d \sin \varphi / \lambda)}{\sin^2(2\pi d \sin \varphi / \lambda)} \\ J &= 2J_0 \frac{\sin^2(2\pi b \sin \varphi / \lambda)}{(2\pi b \sin \varphi / \lambda)^2} \frac{\sin^2(2\pi N d \sin \varphi / \lambda)}{\sin^2(2\pi d \sin \varphi / \lambda)} \\ J &= J_0 \frac{\cos^2(2\pi b \sin \varphi / \lambda)}{(\pi b \sin \varphi / \lambda)^2} \frac{\cos^2(2\pi N d \sin \varphi / \lambda)}{\sin^2(2\pi d \sin \varphi / \lambda)} \end{aligned}$$

$$J = J_0 \frac{2 \cos^2(2\pi b \sin \varphi / \lambda)}{(2\pi b \sin \varphi / \lambda)^2} \frac{2 \sin^2(2\pi d \sin \varphi / \lambda)}{\cos^2(2\pi d \sin \varphi / \lambda)}$$

491 Vulf - Breqq düsturu hansıdır? ( d – atom müstəviləri arasında məsafə,  $\theta$  – rentgen şüalarının düşmə bucağı, k – spektrin tərtibi,  $\lambda$  – rentgen şüalarının dalğa uzunluğuudur)

- $d \cos \theta = K \lambda$
- $d \sin \theta = K \lambda$
- $2d \sin \theta = (2K+1) \lambda$
- $2d \sin \theta = K \lambda$
- $2d \cos \theta = K \lambda$

492 Hansı fiziki hadisə işıq dalğasının eninə dalğa olduğunu təsdiq edir?

- difraksiya
- interferensiya
- dispersiya
- işığın sınaması
- polyarlaşma

493 Difraksiya qəfəsinin ağ işıqla işıqlandırılması zamanı spektrin mərkəzi hissəsində həmişə hansı zolaq müşahidə olunur?

- qırmızı zolaq
- qaranlıq zolaq
- sarı zolaq
- göy zolaq
- ağ zolaq

494 Rentgen şüalarının kristallarda difraksiyasını aşağıdakı variantlardan hansı düzgün xarakterizə edir?

- perpendikulyar atom müstəvilərindən qayıtmasının nəticəsi kimi
- paralel atom müstəvilərindən qayıtmasının nəticəsi kimi
- cavablardan heç bir doğru deyil
- müəyyən bucaq altında yerləşmiş müxtəlif atom müstəvilərdən qayıtmasının nəticəsi kimi
- bir atom müstəvisindən qayıtmasının nəticəsi kimi

495 Breqq-Vulf şərtini aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir? ( $n=1, 2, \dots$  - difraksiya maksimumunun sırasıdır).

- $2d \cos \theta = \lambda / n$
- $2d \sin \theta = n \lambda$
- $2d \cos \theta = n / \lambda$
- $2d \sin \theta = (n+1) \lambda$
- $2d \sin \theta = (n - 1) \lambda$

496 Rentgen şüalarının kristallarda difraksiya maksimumlarının yaratması üçün aşağıdakı şərtlərdən hansı ödənilməlidir? ( d – qəfəs periodu,  $\lambda$  – dalğa uzunluğuudur).

- $d = \lambda / 2$
- $d \ll \lambda$
- $d > \lambda$
- $d < \lambda$
- $d = \lambda$

497  $\varphi$  difraksiyası bucağının düzgün qiyməti aşağıdakı variantlardan hansıdır? ( $\varphi$  – düşən və qayidian şüalar arasındakı bucağın qiymətidir).

$$\varphi = 1/2 \theta$$

- $2\varphi = \theta$
- $\varphi = 2\theta$
- $\varphi = 2d\theta$
- $2\varphi = 2\theta$

498 Qeyri-bircinsliyi bütün üç fəza koordinatlarının dəyişməsi zamanı periodik olaraq təkrarlanan, optik qeyri-bircins mühiti aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir?

- sadə difraksiya qəfəsi
- birölçülü difraksiya qəfəsi
- fəza difraksiya qəfəsi
- ikiölçülü difraksiya qəfəsi
- çoxölçülü difraksiya qəfəsi

499 İşıq difraksiya qəfəsinə müəyyən bucaq altında çəp düşdükdə, maksimumluq şərti düsturunu aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir ( $n = 1, 2, \dots$  -əsas maksimum sırasıdır)?

$$\curvearrowleft (\cos \alpha + \cos \alpha_0) = \pm (m - 1) \lambda / 2$$

$$a (\cos \alpha - \cos \alpha_0) = \pm n \cdot \frac{1}{2} \lambda$$

$$d (\cos \alpha + \cos \alpha_0) = \pm n \lambda$$

$$\curvearrowleft (\cos \alpha - \cos \alpha_0) = \pm n \lambda$$

$$\curvearrowleft (\cos \alpha + \cos \alpha_0) = \pm (n + 1) \lambda / 2$$

500 Əgər rentgen şüalarının düşmə bucağı  $300^\circ$ , atom müstəviləri arasındaki məsafə isə  $1\text{ nm}$  olarsa, birinci tərtib maksimumuna uyğun gələn rentgen dalğasının uzunluğu nə qədər olar?

- 5 nm
- 6 nm
- 2 nm
- 3 nm
- 1 nm

501 Rentgen şüalarının kristallarda difraksiyasının köməyi ilə kristalların daxili quruluşunun tədqiqi ideyasını ilk dəfə olaraq kim vermişdir?

- Huygens
- Laue
- Frenel
- Breqq
- Vulf

502 Difraksiya qəfəsi nədir?

- Müxtəlif ölçülü cisimlərin xəyalını almaq üçün cihaz
- Bir-birindən müxtəlif məsafələrdə yerləşən eyni ölçülü paralel yarıqlar sistemi
- Bir-birindən eyni məsafələrdə yerləşən eyni ölçülü paralel yarıqlar sistemi
- Bir-birindən eyni məsafələrdə yerləşən müxtəlif ölçülü paralel yarıqlar sistemi
- İşığın düz xətt boyunca yayılmasını nümayiş etdirən cihaz

503 Difraksiya qəfəsi sabiti nədir?

- Yarıqların eni ilə yarıqlar arasındaki məsənin cəmi
- Yarıqların arasındaki məsafə
- Yarıqların eni

Difrasiya qəfəsinin qalınlığı  
Difraksiya qəfəsinin eni

504 Difraksiya qəfəsində baş maksimumlar hansı istiqamətdə müşahidə olunur?

- asinφ=k/λ
- bsinφ=(k + ½)λ
- dsinφ=kλ
- asinφ=kλ
- dsinφ=kλ/d

505 Difraksiya qəfəsindən hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- İşığın düz xət boyunca yayılmasını yoxlamaq üçün
- İşığın sinma qanunu yoxlamaq üçün
- Cisinin xəyalını almaq üçün
- Difraksiya spektri almaq üçün
- İşığın interferensiyasını müşahidə etmək üçün

506 Kristal qəfəsi koordinat oxları qarşılıqlı perpendikulyar olduqda, yəni kristal qəfəs ortogonal olduqda,  $\alpha$ ,  $\beta$  və  $\gamma$  bucaqları arasında həndəsi əlaqəni aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir.

$$\sin^2\alpha + \cos^2\beta - \cos^2\gamma = 1$$

$$\sin^2\alpha + \tan^2\beta + \tan^2\gamma = 1$$

$$\sin^2\varphi + \sin^2\beta + \sin^2\gamma = 1$$

$$\sin^2\alpha + \cos^2\beta + \cos^2\gamma = 1$$

$$\sin^2\alpha - \cos^2\beta - \cos^2\gamma = 1$$

507 Qonşu atom müstəvilərindən əks olunan iki şüanın optik yollar fərqini, aşağıdakı variantlardan hansı düzgün ifadə edir? ( $d$  – müstəviarası məsafə,  $\theta$  – düşən və qayidan şüalar və müstəvi arasındakı bucaqdır)

- $\delta=2ds\sin\theta$
- $\delta=2dtg\theta$
- $\delta=2dcctg\theta$
- $\delta=2dcos\theta$
- $\delta=2dcos\theta$

508 Aşağıdakı şərtlərdən hansı mühitin optik bircinsliyi şərtini düzgün ifadə edir? ( $d$  – iki qonşu atom müstəvisi arasındakı məsafə,  $\lambda$  – rentgen şüasının dalğa uzunluğuudur).

$$\lambda \geq 2d_{\max}$$

$$\lambda \geq 2d_{\max}$$

$$\lambda \geq \frac{1}{2}d_{\max}$$

$$\lambda \geq 2d_{\max}$$

$$\lambda \geq \frac{1}{2}d_{\max}$$

509 Breqq–Vulf düsturuna əsasən hansı kəmiyyətlərin yalnız arasındaki müəyyən nisbətləri zamanı difraksiya maksimumlarının müşahidəsi mümkündür?

K və λ

- λ və R
- λ və S
- λ və θ
- θ və K

510 Qəfəs sabiti  $d$  olan difraksiya qəfəsi normal istiqamətdə düşən  $\lambda$  dalğa uzunluqlu işıq dəstəsi ilə işıqlandırılır. Aşağıda göstərilən ifadələrdən hansı ikinci əsas maksimumun müşahidə olunduğu φ bucağını təyin edir?

- $\cos \varphi = d/2\lambda$
- $\sin \varphi = 2d/2 \lambda$
- $\sin \varphi = 2 \lambda/d$
- $\sin \varphi = d/2 \lambda$
- $\cos \varphi = 2\lambda/d$

511 Əgər difraksiya qəfəsinin bir hissəsi bağlı olarsa, difraksiya mənzərəsi necə dəyişər?

- işıqlılığı artar
- işıqlılığı əvvəlki kimi qalar
- işıqlılığı sürətlə artar
- işıqlılığı tədricən artar
- işıqlılığı azalar

512 Müstəvi qəfəsdən alınan difraksiya mənzərəsindəki baş maksimumlarının sayı nədən asılıdır?

- işıq dalğasının uzunluğunun qəfəs sabitinə nisbətindən
- qəfəsin yarıqları arasındakı məsafədən
- qəfəsin yarığının enindən
- qəfəs sabitinin işıq dalğasının uzunluğuna nisbətindən
- qəfəsin yarıqlarının ümumi sayından

513 İşığın difraksiyası hadisəsi baş verir:

- düzgün cavab yoxdur
- yalnız ensiz yarıqlarda
- yalnız böyük yarıqlarda
- yalnız kiçik dairəvi yarıqlarda
- ekrandakı istənilən yarıqların kənarlarında

514 Difraksiya qəfəsinin üzərinə dalğa uzunluğu 400 nm və 600 nm olan şüalar düşür. Hansı tərtib maksimumlar bir-birini örtər?

- üçüncü və dördüncü
- ikinci və üçüncü
- üçüncü və ikinci
- ikinci və birinci
- dördüncü və üçüncü

515 Difraksiya qəfəsi ilə ekran arasındakı məsafə  $L$ -dir. Üçüncü tərtib maksimum yerində ikinci tərtib maksimum alınması üçün qəfəslə ekran arasındakı məsafəni necə dəyişmək lazımdır?

- 3 dəfə azaltmaq
- 2 dəfə artırmaq
- 1,5 dəfə azaltmaq
- 2 dəfə azaltmaq
- 1,5 dəfə artırmaq

516 Difraksiya qəfəsinin üzərinə dalğa uzunluğu 750 nm və 500 nm olan şüalar düşür. Hansı tərtib maksimumlar bir-birini örtər?

- üçüncü və dördüncü
- ikinci və birinci
- üçüncü və ikinci
- ikinci və üçüncü
- ikinci və dördüncü

517 Difraksiya qəfəsinin üzərinə ağ işıq düşür. Hansı rəngli dalgalın biirnci tərtib maksimumunu mərkəzdən əz uzaqda yerləşir?

- qırmızı
- sarı
- bənövşəyi
- yaşıl
- mavi

518 Periodu 2,2 mkm olan difraksiya qəfəsinin üzərinə 400 mm dalğa uzunluqlu işıq düşür. Ekranda neçə dənə maksimum müşahidə olunur?

- 8
- 11
- 10
- 5
- 12

519 Dalğa uzunluğu məlum olduqda kristalın quruluşunu öyrənən elm sahəsi nə adlanır?

- spektral təhlil
- radiolokasiya
- rentgen spektroskopiya
- optik pirometriya
- rentgen quruluş təhlil

520 Kristalın quruluşu məlum olduqda şüanın dalğa uzunluğunu təyin edən metod nə adlanır?

- radiolokasiya
- rentgen spektroskopiya
- rentgen quruluş təhlil
- spektral təhlil
- optik pirometriya

521 Maddənin spektrinə görə onun kimyəvi tərkibini öyrənən metod nə adlanır?

- optik pirometriya
- rentgen quruluş təhlil
- spektral təhlil
- radiolokasiya
- rentgen spektroskopiya

522 Rentgen şüalarının kristal cisimlərindən qayıtdığı zaman interferensiya maksimumunun alınma şərtini göstərən Vulf-Breq düsturu hansıdır (l atom müstəviləri arasındaki məsafə,  $\theta$  - isə şüaların atom müstəvilərlə əmələ gətirdiyi bucaqdır – sürüşmə bucağıdır)?

- $\sin \theta = (2k+1)\lambda / 2$
- $\sin \theta = k\lambda$
- $\sin \theta = k\lambda$
- $\sin \theta = (2k+1)\lambda$
- $\sin \theta = k\lambda / 2$

523 Difraksiya qəfəsinin ayırdetmə qabiliyyəti R spektrin tərtibindən k və qəfəsin cizgилərinin sayından N necə asılıdır?

- $\alpha = k/N^2$
- $\alpha = kN$
- $\alpha = N/k$
- $\alpha = k^2N$
- $\alpha = kN^2$

524 Difraksiya qəfəsinin ayırdetmə qabiliyyətini təyin edən düsturu göstərin.

- $\sin \alpha = \pm k\lambda$
- $\alpha = a + b$
- $\alpha / d\lambda$
- $\sin \alpha = \pm k\lambda$
- $\alpha / \Delta \lambda$

525 Difraksiya qəfəsinin əsas düsturu hansı sayılır?

- $c \sin \alpha \pm k\lambda$
- $\cos \alpha = \pm k\lambda$
- $\sin \alpha = \pm k\lambda$
- $\alpha = a + b$
- $\sin \alpha = \pm(2k\lambda + 1)\lambda/2$

526 Aşağıdakılardan hansı Vulf-Breqq düsturunun riyazi ifadəsidir?

- $\sin \alpha_\beta = n$
- $\sin \varphi = k\lambda$
- $\sin \cos \gamma = k\lambda$
- $\cos^2 \varphi = J$
- $\cos \theta = k\lambda$

527 Difraksiya qəfəsinə perpendikulyar istiqamətdə paralel işıq şüaları düşür. Spektrin ikinci tərtibində  $\lambda_1=660$  nm olan xətt müəyyən  $\varphi$  bucağı altında görünür. Bu bucaq altında başqa hansı dalğa uzunluqlu spektral xətlər görünər (göörünən işığın dalğa uzunluğu 400 nm-700 nm-dir)?

- 450 nm
- 700 nm
- 440 nm
- 500 nm
- 600 nm

528 Hansı cihazlardan işığın dalğa uzunluğunu ölçmək üçün istifadə edilir? 1-difraksiya qəfəsindən 2-linzadan 3-mikroskopdan 4-interferometrdən 5-baxış borusundan

- 2 və 3
- 1 və 3
- 1 və 4
- 2 və 3
- 4 və 5

529 Analizator polyarizatordan gələn işıq şüasının intesivliyini 2 dəfə azaldır. Analizator və polyarizatorun baş müstəviləri arasındaki bucağı təyin edin.

- 0 dərəcə
- 30 dərəcə
- 60 dərəcə
- 45 dərəcə
- 90 dərəcə

530 İşıq dalğalarının eninə olduğunun aşkarlandığı hadisə necə adlanır:

- lyüminessensiya
- difraksiya hadisəsi
- polyarizasiya hadisəsi
- interferensiya hadisəsi
- dispersiya hadisəsi

531 Adı şuanın yayılması necədir?

- yalnız baş optik ox istiqamətində sabit sürətlə yayılır
- bəzi istiqamətlərdə müxtəlif sürətlə yayılır
- kristal daxilində bütün istiqamətlərdə müxtəlif sürətlə yayılır
- kristal daxilində eyni sürətlə yayılır
- kristal daxilində müyyəyən istiqamətlərdə eyni sürətlə yayılır

532 Polyarlaşmış işığı nəycin vasitəsilə almaq olar?

- spektrometrlə
- prizma və polyaroidlə
- mikroskopla
- yarımkeçirici cihazla
- elektrik cihazları ilə

533 Hansı vasitə ilə təbii işığı polyarlaşmış işığa çevirmək olar?

- saxarometrlə
- analizatorla
- istənilən kristalla
- polyarizatorla
- maye ilə

534 Qismən polyarlaşmış işıq nəyə deyilir?

- İşıq vektorunun rəqslərinin istiqaməti nizamlanmış işığa
- E (H) vektoru iki istiqamətdə rəqs edən işığa
- E (H) vektoru bir istiqamətdə rəqs edən işığa
- İşıq vektorunun rəqslərinin istiqaməti hər hansı bir səbəbdən nizamlanmış işığa
- Hər hansı bir xarici təsirin nəticəsində E(H) vektorunun rəqslərinin bir üstün istiqaməti olan işığı

535 Müstəvi polyarlaşmış işıq nəyə deyilir?

- E (H) vektoru rəqsləri müxtəlif istiqamətlərdə rəqs edən işığa
- E (H) vektoru yalnız bir istiqamətdə, şüaya perpendikulyar istiqamətdə rəqs edən şüaya
- E (H) vektorunun rəqslərinin üstün istiqaməti olan işığa
- işıq vektoru rəqslərinin istiqaməti nizanlanmamış işığa
- E (H) vektoru bir istiqamətdə rəqs edən işığa

536 Təbii işıq nəyə deyilir?

- E (H) vektoru yalnız bir istiqamətdə, şüaya perpendikulyar istiqamətdə rəqs edən şüaya
- E (H) vektorunun rəqsləri müxtəlif istiqamətlərdə olan işığa
- E (H) vektorunun rəqslərinin üstün istiqaməti olan işığa
- E (H) vektoru rəqsləri bütün mümkün istiqamətlərdə bərabər ehtimallı olan işığa
- E (H) vektoru bir istiqamətdə rəqs edən işığa

537 İki polyaroidin optik oxları elə yönəlib ki, sistem maksimum işıq buraxır. Onlardan birini hansı bucaq altında döndərmək lazımdır ki, keçən işığın intensivliyi yarıya qədər azalsın?

- 25 dərəcə
- 35 dərəcə
- 60 dərəcə
- 45 dərəcə
- 30 dərəcə

538 Təbii işığı xətti (müstəvi) polyarlaşmış işığa çevirən cihaz necə adlanır?

- polyarimetr
- analizator
- polyarizator
- kompensator
- polyaroid

539 Hansı hadisə işığın həm də eninə elektromaqnit dalğası olmasını sübut edir?

- işığın dispersiyası
- işığın interferensiyası
- işığın polyarlaşması
- işığın difraksiyası
- həndəsi optika

540 Hansı maddələrə optik aktiv maddə deyilir?

- su
- gümüş, qızıl
- yağ
- kvars, qənd, qəndin sulu məhlulu, skipidar
- sabun məhlulu

541 Polyarlaşma dərəcəsi  $P=1/2$  olan halda aşağıdakı nisbəti neçəyə bərabərdir?

$$J_{\max} / J_{\min}$$

- 2,5
- 2
- 4
- 1,5
- 3

542 Maqnit sahəsinin təsiri altında polyarlaşma müstəvisinin fırlanması hadisəsi nəyə deyilir?

- Zeyebek effekti
- Faradey effekti
- Kerr effekti
- Tomson effekti
- Kotton-Mutton effekti

543 Aşağıdakı ifadələrdən hansı Brüster qanununun riyazi ifadəsidir?

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = n_{21}$$

$$\lambda = \lambda_0 (1 + \cos \varphi)$$

$$J = J_0 \cos^2 \alpha$$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \varphi$$

$$n_{21} \alpha_\rho = n_{21}$$

544 Optik aktiv maddələrin hansı növləri var?

- firlatmayan
- sağa firladan
- sola firladan
- sağa firladan və sola firladan  
atom və molekulların asimetrik yerləşdirilməsi

545 Optik anizotropluğun ölçüsü nədir?

- sınma bucağı
- gərginliklər fərqi
- fazalar fərqi
- optik oxa perpendikulyar olan istiqamətdə adi və qeyri-adi şüaların sindirma əmsallarının fərqi  
optik oxa paralel olan istiqamətdə şüaların sindirma əmsallarının fərqi

546 İkioxlu kristallar biroxlu kristallardan nə ilə fərqlənirlər?

- iki optik oxu var
- bir və ya iki oxu var
- üç optik oxu var
- bir optik oxu var
- bir neçə oxu var

547 Kristalın optik oxu nəyə deylir?

- ışıl şüasının yayıldığı düz xəttə
- ikiqat şüasının müşahidə olunan istiqamətə
- kristalın hər hansı bir nöqtəsindən keçən düz xəttə
- ışıl şüası ikiqat şüasının məruz qalaraq yayılan istiqamətə
- ışıl şüası ikiqat şüasının məruz qalmadan yayılan istiqamətə

548 İkiqat şüasınınma nədir?

- istenilən kristal üzərinə düşən işıl dəstəsinin ikiyə ayrılmazı
- işığın izotrop mühitdə sınmazı
- şəffaf kristallar üzərinə düşən işıl dəstəsinin ikiyə ayrılmazı
- işığın anizotrop mühitdə yayılması
- izotrop kristal üzərinə düşən işıl dəstəsinin ikiyə ayrılmazı

549 Brüster qanunu necə ifadə olunur?

$$n_B i_B = n_{21}$$

$$\sin i_B = \sin i_2$$

$$\phi = \cos \theta$$

$$\phi = \sin \theta$$

$$\mathbf{i}_B + \mathbf{i}_2 = \pi/2$$

550 Malyus qanunu necə ifadə olunur?

$$J_0 = \frac{1}{2} J$$

$$I = E_0 \cos \alpha$$

$$I = J_0 \cos^2 \alpha$$

$$J = \frac{1}{2} J_0 \cos^2 \alpha$$

$$J = J_0 \cos \alpha$$

551 Polyarizator və analizatorun baş müstəviləri arasındaki bucaq nə qədər olmalıdır ki, analizatordan keçən işığın intensivliyi 4 dəfə azalsın.

45 dərəcə

30 dərəcə

60 dərəcə

90 dərəcə

40 dərəcə

552 Bir-birinə paralel qoyulmuş iki turmalin kristallardan ibarət sistemdə ikinci kristaldan çıxan şüanın intensivliyini müəyyən edən Malyus düsturu hansıdır? ( $J_0$  və  $J$  - uyğun olaraq, ikinci kristal üzərinə düşən və ondan çıxan işığın intensivlikləri,  $\alpha$  - kristalların optik oxları arasındakı bucaqdır).

$$I = J_0 \operatorname{ctg} \alpha$$

$$I = J_0 \sin \alpha$$

$$I = J_0 \sin^2 \alpha$$

$$I = J_0 \cos^2 \alpha$$

$$I = J_0 \operatorname{tg} \alpha$$

553 Aşağıdakı ifadələrdən hansı Malyus qanunun riyazi ifadəsidir?

$$I = J_0 \cos \varphi$$

$$I = J_0 \cos 2\varphi$$

$$n_{\text{D}} \alpha_{\rho} = n_{21}$$

$$E = \frac{J}{r^2} \cos \varphi$$

$$\lambda = \lambda_0 (1 + \cos \varphi)$$

554 Polyarometriya nəyə deyilir?

mayelərdə özlülüyün (daxili sürtünmənin) təyin edilməsi üsulu

bərk cisimlərdə baş optik oxun təyin edilməsi üsulu

optik aktiv maddələrin möhlullarının konsentrasiyasının təyin edilməsi üsulu  
dönmə bucağının işığın sürətindən asılılığı  
polyarlaşma müstəvisinin təyin edilməsi üsulu

**555 Dispersiya normal adlanır, əgər**

- dalğa uzunluğunun azalması ilə mühitin sindırma əmsali artır  
işıq vektorunun rəqsləri bir müstəvidə baş verirlər.  
dalğa cəbhəsinin çatdığı fəzanın istənilən nöqtəsi ikinci dalğa mənbə olur  
maniənin ölçüsü düşən işıq dalğasının uzunluğu ilə müqayisə olunandır  
dalğa uzunluğunun azalması zamanı mühitin sindırma əmsali həmçinin azalır

**556 Maddənin mütləq sindırma əmsalının düşən işığın tezliyində asılılığı adlanır:**

- dispersiya hadisəsi  
interferensiya hadisəsi  
difraksiya hadisəsi  
polyarizasiya hadisəsi  
udulma hadisəsi

**557 Spektrlerin tədqiqi üçün hansı cihazlardan istifadə olunur?**

- spektrometr,  
areometr
- prizmalı spektroqraf  
manometr  
mikroskop,

**558 Dispersiya hadisəsi nəticəsində işıq neçə rəngə ayrıılır?**

- 6
- 10
- 8
- 9
- 7

**559 Mühitin mütləq sindırma əmsali:**

$$\boxed{n^2 = 1 + P/(\epsilon_0 E)};$$

$$\boxed{n = n_0 \sqrt{\epsilon \mu}}$$

$$\boxed{n = n_0 P}$$

$$\boxed{n^2 = 1 + R/(\epsilon_0 E)};$$

$$\boxed{n = \sqrt{\epsilon \mu}}$$

**560 İşığın dispersiyası dedikdə:**

- Koherent dalğaların toplanması
- Dalğaların maneələri aşması
- Şüaların sınması;
- Maddələrin sindırma əmsalının ( $n$ ) işığın tezliyində ( $v$ ) asılılığı  
Şuanın optik oxdan keçməsi

**561 Normal dispersiya üçün Koşı düsturunun analitik ifadəsi hansıdır?**

$$\boxed{n = 1 + \frac{A}{\lambda^2} + \frac{B}{\lambda^4}}$$

$$\boxed{v = J_0 \cos^2 \varphi}$$

$$\boxed{n_{\alpha} \alpha_{\beta} = n_{21}}$$

$$\alpha_0 = \arcsin \frac{1}{n}$$

$$\therefore \sin \varphi = k\lambda$$

562 Anomal dispersiyaya səbəb nədir?

- işiğin mühitdə tam daxili qayıtması
- işiğin mühitdə udulması
- işiğin mühitdə səpilməsi
- işiğin qayıtması
- işiğin mühitdə sinməsi

563 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- Anomal dispersiya udma oblastından uzaqlarda, normal dispersiya isə udma oblastında baş verir.
- Normal dispersiya udma oblastından uzaqlarda, anomal dispersiya isə udma oblastında baş verir.
  - Normal və anomal dispersiya hadisələri istənilən oblastda baş verə bilər.
  - Normal və anomal dispersiyaların hər ikisi udma oblastında baş verir.
  - Normal və anomal dispersiyaların hər ikisi udma oblastından uzaqlarda baş verir.

564 Aşağıdakı düsturlardan hansı işığın dispersiyasının ifadəsidir?

$$\nu = \frac{\Delta n}{\Delta \lambda}$$

$$\therefore = f(\lambda)$$

$$\nu = \frac{dn}{d\lambda} = -\frac{2B}{\lambda^2}$$

$$n = A + \frac{B}{\lambda^2}$$

$$\nu = \frac{d}{d\lambda} f(\lambda)$$

565 Normal dispersiya nəyə deyilir?

- Dalğa uzunluğunun artması ilə sindırma əmsalının artması.  
 Dalğa uzunluğundan asılı olmayaraq sindırma əmsalının sabit qalması.  
 Tezlikdən asılı olmayaraq sindırma əmsalının sabit qalması.
- İşığın tezliyinin artması ilə sindırma əmsalının azalması.
  - İşığın tezliyinin artması ilə sindırma əmsalının artması.

566 Anomal dispersiya nəyə deyilir?

- İşığın tezliyinin azalması ilə sindırma əmsalının artması.
- İşığın dalğa uzunluğunun azalması ilə sindırma əmsalının artması.
- İşığın tezliyindən asılı olmayaraq sindırma əmsalının sabit qalması.
- İşığın tezliyinin artması ilə sindırma əmsalının artması.
- Dalğa uzunluğundan asılı olmayaraq sindırma əmsalının sabit qalması.

567 Çoxatomlu qazlarda işığın udulması adətən spektrin hansı oblastında baş verir?

- üümumiyyətlə baş vermir
- Spektrin infraqırmızı oblastında
- Spektrin görünən oblastında
- Spektrin ulrabənövşəyi oblastında
- Spektrin roentgen şüaları oblastında

568 Prizmadan keçən şüanın meyl bucağı:

- = $\beta_2 n$
- A(n-1)
- $\alpha_1 + \alpha_2 - A$
- =nA -  $\alpha_1$
- $\alpha_2 = nA$

569 Spektr nədir?

- sindırma əmsallarının birliyi.
- fazaların birliyi
- İşıq şüalanmasının tərkibindəki dalğa uzunluqlarının birliyi  
periodların birliyi;  
ışıq dəstələrinin birliyi;

570 Sindırma əmsalı asılıdır:

- xarici sahənin tezliyindən.  
sürətdən,  
zamandan  
temperaturdan,  
yükllerin konsentrasiyasından

571 İşıq prizmadan keçərkən hansı rənglərə ayrırlar:

- qırmızı, narıncı, sarı, yaşıl, mavi, göy, bənövşəyi,  
qırmızı, narıncı, bənövşəyi, mavi, göy;  
narıncı, qırmızı, sarı, mavi, bənövşəyi, yaşıl, göy;  
qırmızı, yaşıl, göy, bənövşəyi, sarı, narıncı, mavi,  
sarı, mavi, qırmızı, narıncı, bənövşəyi, yaşıl, göy.

572 Maddənin dispersiyası ( $D=dn/d\lambda$ ) nəyi göstərir?

- Dalğa uzunluğunun azalması ilə sindırma əmsalının dəyişmədiyini;  
Sindırma əmsalının temperaturdan asılılığını;  
 $dn/d\lambda$  kəmiyyətinin  $\lambda$ -nın artması ilə modulca azaldığını.
- Sindırma əmsalının dalğa uzunluğundan asılılığını;  
 $dn/d\lambda$  kəmiyyətinin  $\lambda$ -nın azalması ilə modulca azaldığını;

573 Prizma şüaları sindırma əmsallarının qiymətlərinə görə spektrə ayırır ki, bu da bütün şəffaf cisimlər üçün dalğa uzunluğunun artması ilə

- monoton artır.  
kvadratik qanunla azalır,  
artır,
- monoton azalır,  
dəyişmir,

574 Maddənin xüsusi refraksiyası üçün Lorens-Lorens düsturunun ifadəsi necədir?

$$\frac{n^2 - 1}{n^2 - 2} \cdot \rho = const = r$$

$$\frac{n^2 - 1}{n^2 - 2} \cdot \frac{1}{\rho} = const = r$$

$$\frac{n^2 - 1}{n^2 + 2} \cdot \frac{1}{\rho} = const = r$$

$$\frac{n^2 + 1}{n^2 - 2} \cdot \frac{1}{\rho} = const = r$$

$$\frac{n^2 + 1}{n^2 + 2} \cdot \frac{1}{\rho} = const = r$$

575 Kristalda hansı istiqamət optik ox adlanır?

- işıq enerjisinin ən çox udulduğu istiqamət
- qoşaşusınma hadisəsi baş verməyən istiqamət  
adi və qeyri-adi şüaların intensivliklərinin eyni olduğu istiqamət
- qoşaşusınma hadisəsi baş verən istiqamət  
adi və qeyri-adi şüaların elektrik vektorlarının amplitud qiymətlərinin eyni olduğu istiqamət

576 İşıqötürənin iş prinsipi hansı hadisəyə əsaslanır?

- işığın sınmamasına
- tam daxili qayıtmaya  
işığın səpilməsinə  
işığın udulmasına  
işığın qayıtmamasına

577 Plank fərziyyəsi ondan ibarətdir ki, .....

- koordinatın və impulsun qiymətini eynizamanda dəqiq təyin etmək olmaz
- elektromaqnit dalğaları təcillə hərəkət edən yüksək tərəfindən şüalanırlar
- işığın sürəti bütün inersial hesablama sistemlərində eynidir
- elektromaqnit dalğaları, enerjisi tezlikdən asılı olan ayrıca kvantlar formasında şüalanırlar.  
elektromaqnit dalğaları enənə dalğalardır

578 İşıq sürətilə hərəkət edən, fəzada lokallaşmış diskret işıq kvantları seli necə adlanır:

- neytronlar
- fotonlar
- elektronlar
- protonlar
- elementar hissəciklər

579 Adları sayılan xassələrdən hansıları istilik şüalanmasına aiddirlər: 1-şüalanmanın elektromaqnit təbiəti  
2-şüalanma şüalanan cisimlə tarazlıqda ola bilər 3-bütöv tezlikli spektr 4-diskret (fasıləli) tezlikli spektr

- yalnız 1  
hamısı 1,2,3 və 4
- yalnız 1,2 və 3  
yolnız 1 və 2  
yolnız 2

580 İxtiyari tezlik və temperatur üçün istənilən qeyrişəffaf cisinin şüalanma qabiliyyətinin onun udma qabiliyyətinə olan nisbəti eynidir. Bu ifadə:

- Kirxhof qanunudur  
səpilmənin ikinci qanunudur  
Borun ikinci postulatıdır  
Eynsteynin birinci qanunudur  
Nyutonun ikinci qanunudur

581 Fasiləsiz (bütvə) şüalanma spektri ... üçün xarakterikdir:

- qızdırılmış molekulyar qazlar
- bütün maddələr qızdırılmış vəziyyətdə bütvə spektr verir
- atomar buxarlar
- atomar qızmış qazlar
- qızdırılmış mayelər

582 Mütləq qara cismin şüalanma qabiliyyəti olan aşağıdakı funksiyanın analitik ifadəsini tapmaq üçün ilk təşəbbüs edən kim olmuşdur?

$$r_\lambda = f(\lambda, T)$$

- Stefan-Bolsman
- Kirxhof
- Vin
- Plank
- Mixelson

583 Mütləq qara cismin şüaudma qabiliyyəti üçün aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur?

- $a \geq 1$
- $a < 1$
- $a = 1$
- $a > 1$
- $a \leq 1$

584 Mütləq qara cismin temperaturunun dəyişməsi nəticəsində şüalanmanın spektral sıxlığının maksimumu aşağıdakı qədər sürüşərsə, şüalandırma qabiliyyəti necə dəyişər?

( $\lambda_1 = 4,8 \text{ mkm} \cdot d \Rightarrow \lambda_2 = 1,6 \text{ mkm} \cdot ?$  qədər sürüşərsə?).

- 81 dəfə azalar
- 81 dəfə artar
- 3 dəfə artar
- 3 dəfə azalar
- 9 dəfə artar

585 Mütləq qara cismin temperaturu 1% artarsa, onun integral şüalandırma qabiliyyəti necə dəyişər?

- 4% azalar
- 1% artar
- 1% azalar
- 2% artar
- 4% artar

586 Mütləq qara cismin şüalanması üçün Stefan-Bolsman qanununun riyazi ifadəsi hansıdır?

$$\begin{aligned} \epsilon &= \alpha \cdot \sigma \cdot T^4 \\ \epsilon &= \sigma \cdot T^4 \\ \epsilon &= \sigma \cdot T^{-4} \\ \epsilon &= \sigma \cdot T^5 \\ \epsilon &= \sigma \cdot T^{-5} \end{aligned}$$

587 Mütləq qara cismin şüalandırma qabiliyyətinin tezlik ( $v$ ) və temperaturdan ( $T$ ) asılılıq xarakterini müəyyən edən Vin qanunu hansı düsturla ifadə olunur? ( $F - V/T$  arqumentindən asılı olan universal funksiyadır).

$\varepsilon(\nu, T) = \nu^3 F\left(\frac{\nu}{T}\right)$

$\varepsilon(\nu, T) = \lambda T$

$\varepsilon(\nu, T) = C\nu$

$\varepsilon(\nu, T) = CT^2$

$\varepsilon(\nu, T) = h\nu$

588 Mütləq qara cismin integral energetik işıqlığı Stefan-Bolsman qanunu ilə verilir. Aşağıdakı düsturda siqma sabitinin qiyməti hansıdır?

$$R_e = \sigma T^4$$

$58 \cdot 10^{-8} \text{ Vt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}^4)$

$51 \cdot 10^{-8} \text{ Vt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}^4)$

$54 \cdot 10^{-8} \text{ Vt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}^4)$

$55 \cdot 10^{-8} \text{ Vt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}^4)$

$52 \cdot 10^{-8} \text{ Vt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}^4)$

589 Müəyyən şəraitdə cisimlərin şüalandırma qabiliyyətinin şüaudma qabiliyyətinə nisbəti nədən asılıdır?

Doğru cavab yoxdur

- Yalnız tezlik və temperaturdan  
Cisimlərin təbiətindən  
Cisimlərin təbiətindən və tezlikdən  
Cisimlərin təbiətindən və temperaturdan

590 Bütün mövcud olan şüalanmalar içərisində hansı şüalanma yalnız tarazlıqda olan şüalanma adlanır?

Atomları başqa təsirlərlə həyəcanlanan soyuq cisimlərin şüalanması

- Qızdırılmış cismin şüalanması (temperatur şüalanması)  
Müstəqil qaz boşalması zamanı baş verən işıqlanma.  
Kimyəvi reaksiya (xemilüminessensiya) nəticəsində cisim, məsələn fosfor havanın oksigeni ilə asta oksidləşəndə işıqlanır. Bu şüalanma enerjisi kimyəvi proses zamanı azad olan enerji hesabına yaranır  
Fotoluminessensiya (cisim əvvəlcədən udduğu işığı sonra özü şüalandırır)

591 Mütləq qara cisim üçün Re – energetik işıqlıqla Be – energetik parlaqlıq arasında münasibət necə ifadə olunur?

$$R_e = \int_0^{\infty} r_{\lambda} d\lambda$$

$B_e = \frac{1}{\pi} R_e$

$$b_{\lambda} = \frac{1}{\pi} r_{\lambda}$$

$$\varepsilon_e = \sigma T^4$$

$$B_e = \frac{\sigma}{\pi} T^4$$

592 Plank sabitinin qiyməti hansıdır?

$\hbar = 8,67 \cdot 10^{-34} \text{ Coul \cdot s}$

$\hbar = 6,62 \cdot 10^{-35} \text{ Coul \cdot s}$

$\hbar = 6,624 \cdot 10^{-34} \text{ Coul \cdot s}$

$\hbar = 5,92 \cdot 10^{-34} \text{ Coul \cdot s}$

$\hbar = 6,21 \cdot 10^{-34} \text{ Coul \cdot s}$

593 Spektr boyunca enerjinin paylanması tədqiq edən Vinin qanunu aşağıdakı kimi ifadə olunur. Vin sabiti b-nin qiyməti hansıdır?

$T \cdot \lambda_{\max} = b$

$v = 3,6 \cdot 10^{-3} m \cdot K$

$v = 3,2 \cdot 10^{-3} m \cdot K$

$v = 4,1 \cdot 10^{-3} m \cdot K$

$v = 4 \cdot 10^{-3} m \cdot K$

$v = 3,89 \cdot 10^{-3} m \cdot K$

594 Hansı düstur Stefan-Bolsman qanununu ifadə edir?

$\sigma_v = \sigma T^4$

$\sigma_{v,T} = \frac{2\pi v^2}{c^2} kT$

$\sigma_{v,T} = \frac{2\pi h v^3}{c^2} \frac{1}{e^{hv/(kT)} - 1}$

$\int_0^\infty r_\lambda d\lambda = \sigma T^4$

$\omega \cdot \lambda_{\max} = b$

595 Mütləq qara cismin mütləq temperaturunu 2 dəfə artırısaq, onun integrallı şüalanma qabiliyyəti necə dəyişər?

16 dəfə azalar

4 dəfə artar

32 dəfə azalar

4 dəfə azalar

16 dəfə artar

596 Mütləq qara cismin şüalanma qabiliyyəti nədən asılıdır?

tezlik və temperaturdan

Dalğa uzunluğundan

Şüalanma tezliyindən

cismin növündən

Şüalanma müddətindən

597 Bu münasibət hansı qanunu ifadə edir?

$$\frac{r_\lambda}{a_\lambda} = f(\lambda, T)$$

- Plank
- Reley-Cins
- Stefan-Bolsman
- Kirxhof
- Vin

598 Mütləq qara cismin termodinamik temperaturunu necə dəyişmək lazımdır ki, onun integral şüalandırma qabiliyyəti 16 dəfə azalsın?

- 4 dəfə azaltmaq
- 16 dəfə azaltmaq
- 16 dəfə artırmaq
- 2 dəfə azaltmaq
- 4 dəfə artırmaq

599 Hansı düstur Stefan-Bolsman qanununu ifadə edir?

$$\epsilon_{\nu,T} = \frac{2\pi h\nu^3}{c^2} e^{-\frac{h\nu}{kT}}$$

$$\epsilon_{\nu,T} = \sigma T^4$$

$$\epsilon_{\nu,T} = \frac{2\pi h\nu^3}{c^2} kT$$

$$\epsilon_{max} = b/T$$

$$\epsilon_{\nu,T} = \frac{2\pi h\nu^3}{c^2} e^{-\frac{h\nu}{kT}}$$

600 Mütləq qara cismin temperaturu 2 dəfə artır. Onun şüalandırması necə dəyişmişdir (energetik işqlanması)

- 16 dəfə azalmışdır
- 16 dəfə artmışdır
- 2 dəfə azalmışdır
- 2 dəfə artmışdır
- 4 dəfə artmışdır

601 Aşağıda verilmiş fikirlərdən hansı atomun şüalandırma və udma qabiliyyətini düzgün təsvir edir?

- düzgün cavab yoxdur
- atom yalnız tezliyi müəyyən qiymətə malik olan fotonu uda, istənilən tezlikli fotonu şüalandırı bilər
- atom istənilən tezlikli fotonu uda bilər
- atom istənilən tezlikli fotonu şüalandırı və uda bilər
- atom yalnız tezliyi müəyyən qiymətə malik olan fotonu şüalandırı və uda bilər

602 Maddənin qızdırılması nəticəsində şüalanma necə adlanır?

- fotoeffekt
- qamma – şüalanma
- lyüminessensiya
- istilik şüalanması
- rentgen şüalanması

603 İstənilən temperaturda üzərinə düşən istənilən tezlikli dalğanı tam olaraq udmaq qabiliyyətinə malik olan cisim necə adlanır:

- düzgün cavab yoxdur.
- mütləq qara cisim

- boz cisim
- göy rəngli cisim
- ağ rəngli cisim

604 Mütləq qara cismin temperaturunun dəyişməsi nəticəsində şüalanmanın spektral sıxlığının maksimumu aşağıdakı qədər sürüşür. Bu zaman şüalandırma qabiliyyəti necə dəyişər?

$$\nu_1 = 2,5 \cdot 10^{14} \text{ Hz}; \quad \nu_2 = 7,5 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$$

- 9 dəfə azalar
- 81 dəfə artar
- 81 dəfə azalar
- 9 dəfə artar
- 3 dəfə artar

605 Mütləq qara cismin şüalanması üçün Vin qanunu hansı halda ödənilir?

- Bütün tezliklərdə və temperaturlarda
- Bütün tezliklərdə və aşağı temperaturlarda
- Kiçik tezliklər və yuxarı temperaturlarda
- Böyük tezliklər və aşağı temperaturlarda
- Bütün tezliklərdə və yuxarı temperaturlarda

606 Mütləq qara cismin mütləq temperaturunu 2 dəfə azaltsaq, onun integrallı şüalandırma qabiliyyəti necə dəyişər?

- 16 dəfə azalar;
- 8 dəfə azalar;
- 2 dəfə artar;
- 2 dəfə azalar;
- 8 dəfə artar;

607 Mütləq qara cismin integrallı şüalandırma qabiliyyəti nədən asılıdır?

- Cismin növündən
- Şüalanmanın müddətindən
- Şüalanmanın tezliyindən
- Cismin səthinin sahəsindən;
- Cismin temperaturundan

608 Mütləq qara cismin temperaturunu 3000K-dən 5000K-ə kimi artırısaq, şüalanmanın ümumi gücü  $T_1=3000 \text{ K}$ -də spektrin infraqırmızı hissəsinə 0,88;  $T_2=5000 \text{ K}$ -də isə 0,56 hissəsi düşür. Stefan-Bolsman qanununa görə şüalanmanın ümumi gücü  $T^4$ -lə mütənasib olaraq artır. Infracırmızı şüalanmanın gücü necə artar?

- 6 dəfə
- 4 dəfə
- 3 dəfə
- 2 dəfə
- 5 dəfə

609 Gözümüzün ən çox həssas olduğu aşağıdakı dalğa uzunluğu monoxromatik işığın 1Vt gücünə neçə lümen işıq səli uyğundur?

$$3 \cdot 10^{-22} \text{ N} \cdot \text{s} \cdot (\text{h}=6 \cdot 10^{-34} \text{ C} \cdot \text{s} - \text{dir})$$

- 700 lm
- 600 lm
- 550 lm

500 lm

- 650 lm

610 Mütləq qara cismin 6000K temperaturda maksimum şüalandırma qabiliyyəti görünən oblasta uyğun gəlirsə, maksimum dalğa uzunluğu neçə mikrona bərabər olar?

0,76

0,50

0,48

- 0,47

0,55

611 Eyni temperaturda müxtəlif miqdarda şüalanma udan eyni ölçülü iki cisim müxtəlif miqdarda da şüalandıracaqdır. Bu qanun kim tərəfindən müəyyən olunmuş və onun adını daşıyır?

Bolsman

- Prevo

Vin

Kirxhof

Stefan

612 Şüalanma maksimumunun uyğun olduğu dalğa uzunluğu hansı temperaturda 1,443mkm bərabərdir?

$$\lambda_m = 1,443 \text{ mkm}$$

4000 K

- 2000 K

1600 K

1200 K

3000 K

613 Qalınlığı d olan şəffaf mühit üzərinə intensivliyi I olan müstəvi işiq düşərsə, çıxan işığın intensivliyi necə hesablanır?

$$I = -I_0 e^{-kd}$$

$$I = I_0 e^{-kd}$$

$$I = I_0 e^{kd}$$

$$I_0 = I e^{-kd}$$

$$I_0 = -I_0 e^{-k}$$

614 Qalınlığı l olan bircins şəffaf mühit səthinə perpendikulyar istiqamətdə intensivliyi J olan işiq düşdükdə udulma nəticəsində mühitdən çıxan işığın intensivliyinin azalması hansı düsturla (Buger düsturu) ifadə olunur? ( alfa - udma əmsalıdır, a>0 şərti ödənir).

$$J = J_0 e^{-\alpha \ell}$$

$$J = J_0 \alpha \ell$$

$$J = \frac{\alpha}{J_0}$$

$$J = J_0$$

$$J = \frac{\alpha \ell}{J_0}$$

615 5000K temperaturda spektrin qırmızı kənarından sarı-yaşıl orta hissəsinə keçdikdə mütləq qara cismin işıqlığı necə dəfə dəyişər?

$$(\lambda_1 = 0,76 \mu), (\lambda_2 = 0,58 \mu)$$

- 1,25
- 1,18
- 1,17
- 1,16
- 1,20

616 Mütləq qara cismin mütləq temperaturunu 2 dəfə azaltsaq, onun integral şüalanma qabiliyyəti necə dəyişir?

- 16 dəfə azalar
- 8 dəfə azalar
- 2 dəfə artar
- 2 dəfə azalar
- 8 dəfə artar

617 Mütləq qara cismin 4000K temperaturda energetik işıqlığı necə vahidə bərabərdir?

$$\frac{\text{Watt}}{\text{sm}^2}$$

- 7000
- 1461
- 462,4
- 91,34
- 3500

618 Mütləq qara olmayan cisim üçün K əmsalının qiyməti nədən asılıdır?

- temperaturdan
- səthinin qalınlığından
- səthin hamarlığından
- cismin təbiətindən, temperaturundan, səthinin halından
- cismin təbiətindən

619 T=6000K temperaturda mütləq qara cisim üçün faydalı iş əmsalı necə faizə bərabərdir?

- 10%
- 5%
- 15%
- 13%
- 7%

620 Mütləq qara cismin mütləq temperaturunu 8 dəfə artırısaq, onun integral şüalanma qabiliyyəti necə dəyişər?

- 8 dəfə artar
- 8 dəfə artar
- 8 dəfə azalar
- 32 dəfə azalar
- 4096 dəfə azalar

621 Mütləq qara cismin temperaturu artdıqca parlaqlığı sürətlə artır. 2000K temperaturda mütləq qara cismin parlaqlığı necə dəyişər (parlaqlıq vahidi stibillə ifadə olunur

- 2,08 Sb
- 44,2 Sb

8,402 Sb

1,981 Sb

2,338 Sb

622 4000K temperaturda mütləq qara cismin işıqlığı nə qədər artar?

$$1,830 \cdot 10^6 \frac{\text{lm}}{\text{sm}^2}$$

●  $\Delta\lambda = \frac{h}{mc} (1 - \cos \theta)$

$$2,642 \cdot 10^5 \frac{\text{lm}}{\text{sm}^2}$$

$$3,503 \cdot 10^6 \frac{\text{lm}}{\text{sm}^2}$$

$$6,230 \cdot 10^5 \frac{\text{lm}}{\text{sm}^2}$$

623 Mütləq qara cismin energetik parlaqlığı üçün Stefan-Bolsman qanununun ifadəsi hansıdır?

$$b_\lambda = \frac{1}{\pi} r_\lambda$$

$$\int_0^\infty r_\lambda d\lambda = \sigma T^4$$

$$I_\epsilon = \sigma T^4$$

$$B_\epsilon = \frac{1}{\pi} R_\epsilon$$

●  $B_\epsilon = \frac{\sigma}{\pi} T^4$

624 Mütləq qara cismin işıqlığı temperaturun artması ilə sürətlə artır. 6000K temperaturda mütləq qara cismin hər kvadrat santimetrdən neçə Watt işıq seli şüalanır?

7400 Watt

- 7399 Watt  
6500 Watt  
7000 Watt  
7200 Watt

625 İstilik şüalanmasının əsas funksiyası hansıdır ( $E(\nu, T)$  - mütləq qara cismin şüalanma qabiliyyətidir)?

●  $\frac{E(\nu, T)}{a(\nu, T)} = E(\nu, T) = f(\nu, T)$   
 $a = f(\nu, T)$

$$E(\nu, T) = \frac{2\pi\nu^2}{e^2} kT$$

$$a = \frac{dE'(\nu, T)}{dE(\nu, T)}$$

$$\frac{r_{\lambda,T}}{a_{\lambda,T}} = f(\lambda, T)$$

626 Plank bu funksiyasının şəklini neçənci ildə tapmağa müvəffəq oldu?

$$r_{\nu,T} = f(\lambda, T) = 2\pi h c^2 \frac{\lambda - 5}{e^{ch/\lambda kT} - 1}$$

- 1900
- 1893
- 1890
- 1895
- 1905

627 İstilik şüalanması nədir? I. Maddənin çox yüksək temperaturda daxili enerjisinin dəyişməsi hesabına elektromaqnit şüalanması; II. Maddənin ixtiyari temperaturda daxili enerjisi hesabına elektromaqnit şüalanması; III. Maddənin ixtiyari temperaturda mexaniki enerjisi hesabına elektromaqnit şüalanması;

- I və III
- Yalnız II
- Yalnız I
- II və III
- Yalnız III

628 Mütləq qara cismin şüalandırma qabiliyyətinin maksimum qiymətinə uyğun dalğa uzunluğu hansı düsturla hesablanır?

$$\begin{aligned} r_{max} &= b/T \\ r_{\nu,T} &= \frac{2\pi h \nu^3}{c^2} e^{-\frac{h\nu}{kT}} \\ \epsilon &= \sigma T^4 \\ r_{\nu,T} &= \frac{2\pi \nu^3}{c^2} kT \\ r_{\nu,T} &= \frac{2\pi h \nu^3}{c^2} e^{\frac{-h\nu}{kT}} \\ r_{max} &= b/T \end{aligned}$$

629 Hansı düstur Reley-Cins qanununu ifadə edir?

$$\begin{aligned} r_{\nu,T} &= \frac{2\pi \nu^3}{c^2} kT \\ \epsilon &= \sigma T^4 \\ r_{\nu,T} &= \frac{2\pi h \nu^3}{c^2} e^{-\frac{h\nu}{kT}} \\ r_{\nu,T} &= \frac{2\pi h \nu^3}{c^2} e^{\frac{-h\nu}{kT}} \\ r_{max} &= b/T \end{aligned}$$

630 Atomun nüvə modeli hansı təcrübəəsasında yaranmışdır?

- Rezerford təcrübəsi
- Miliken təcrübəsi
- Frank-Hers təcrübəsi
- Bote təcrübəsi
- Stern-Gerlax təcrübəsi

631 Aşağıdakı hissəciklərdən hansının yükü müsbətdir?

- atomun
- neytronun

- protonun  
elektronun  
ionun

632 Eyni bir elementin izotoplari bir-birindən nə ilə fərqlənilirlər?

- $\gamma$ -kvantların sayına görə
- elektron buludundakı elektronların sayına görə
- nüvədəki neytronların sayına görə
- nüvədəki protonların sayına görə
- radioaktivliklərinə görə

633 Kütlə defekti dedikdə başa düşülür:

- elektronların və protonların kütlələri fərqi
- nuklonların kütlələri cəmi ilə nüvənin kütləsi fərqi
- atomun kütləsi ilə elektron buludunun kütləsi fərqi
- atomun kütləsi ilə nüvənin kütləsi fərqi
- neytronların və protonların kütlələri fərqi

634 İzobar dedikdə elə atom nüvələri başa düşülür ki, onlarda...

- nüvədəki prortonların sayı eyni olsun
- atom nömrələri eyni olsun
- atom kütlələri eyni olsun
- nüvədəki neytronların sayı eyni olsun
- radioaktivlikləri eyni olsun

635 Atomun nüvəsi təşkil olunmuşdur:

- elektron, proton və neytronlardan
- neytron və protonlardan
- elektron və neytronlardan
- protonlardan
- $\gamma$ -kvantlardan

636 Elementin Z atom nömrəsi onun nüvəsindəki nəycin sayını göstərir?

- kvarkların
- $\gamma$ -kvantların
- neytronların
- elektronların
- protonların

637 Atomda stasionar (icareli) elektron orbitleri  $mvr_z = n\hbar$  şertindən tapılır. Bu...

- Eynsteynin II postulatıdır
- kvantlanma şərtidir
- Borun II postulatıdır
- Borun I postulatıdır
- Eynsteynin I postulatıdır

638 Maksimal Kompton dalğa uzunluğunun dəyişməsi hansı bucağa uyğundur?

- $\nu = 3\pi/4$
- $\nu = \pi/4$
- $\nu = 0$

$$\theta = \pi$$

$$\varphi = \pi/2$$

639 Kompton effektinin nəzəriyyəsində rentgen şüasının dalğa uzunluğunun dəyişməsi nə ilə izah edilir?

- düzungün cavab yoxdur
- maddədən keçən zaman elektromaqnit dalğaları enerjisinin udulması
- rentgen şüası fotonlarının maddənin elektronları ilə qarşılıqlı təsirinin kvant xarakterli olması
- rentgen şüası fotonlarının maddənin atomları tərəfindən udulması
- elektromaqnit dalğasının sahəsinin təsiri nəticəsində maddənin elektronlarının məcburi rəqslerinin həyəcanlanması

640 Kompton səpilməsi aşağıdakı qanuna uyğunluqlardan hansına tabedir? 1 - səpilmə bucağının eyni qiymətində bütün maddələr üçün dalğa uzunluğunun dəyişməsi eynidir 2 - səpilmə bucağının eyni qiymətində müxtəlif maddələr üçün dalğa uzunluğunun dəyişməsi müxtəlifdir 3 - səpilmə zamanı dalğa uzunluğunun dəyişməsi səpilmə bucağından asılı deyil 4 - səpilmə zamanı dalğa uzunluğu səpilmə bucağı artdıqca böyüyür

- 1,3
- 4
- 1,4
- 2,3
- 1

641 Kompton səpilməsi aşağıdakı qanuna uyğunluqlardan hansına tabedir? 1 - kiçik atom çekisi olan maddələr üçün intensivdir 2 - kiçik atom çekisi olan maddələr üçün zəifdir 3 - böyük atom çekisi olan maddələr üçün intensivdir 4 - böyük atom çekisi olan maddələr üçün zəifdir

- düzungün cavab yoxdur
- 4,2
- 1,4
- 1
- 2,3

642 Hansı halda maddədə işığın səpilməsi nəticəsində dalğa uzunluğunun azalması ilə bağlı əsas Kompton effekti müşahidə olunur?

- fotonun impulsu qarşılıqlı təsirdə oldduğu hissəciyin impulsundan çox olduqda düşən işığın dalğa uzunluğu sərhəd qiyməti ötdükdə
- fotonun relyativistik elektronlarla qarşılıqlı təsiri zamanı fotonun müsbət yüklü (proton və poritronlar) hissəciklərlə qarşılıqlı təsiri zamanı fotonun səpilmə bucağının (90dərəcə-180dərəcə)cosα=0 qiymətlərində

643 Kompton effekti hansı hissəciklərdə müşahidə oluna bilər? 1) sərbəst elektronlar 2) protonlar 3) ağır atomlar 4) neytronlar 5) metalların müsbət ionları

- 1,2,3,4,5
- 1,2
- 1,2,3,4
- 1
- 1,2,3

644 Kompton effekti hansı dalğa uzunluqlarında hiss olunur?

- $\alpha$ -şüalar
- infraqırmızı dalğalar
- görünən spektr dalğaları
- rentgen dalğaları

ultrabənövşəyi şüalar

645 Cisimlərin elektron və ya digər yüklü hissəciklərlə bombardman zamanı onların özlərindən işıq şüalandırması hadisəsi necə adlanır?

- tribolyüminessensiya
- xemilyüminessensiya
- katodolyüminessensiya
- elektrolyüminessensiya
- fotolyüminessensiya

646 Səpilən işığın dalğa uzunluğunun artması effekti necə adlanır?

- fotoeffekt
- Vavilon-Çerenkov effekti
- Dopler effekti
- Kompton effekti
- Debay effekti

647 Qeyri-müəyyənlik prinsipinin ifadəsində  $\Delta x$ -nın mənası nədir?

- Orta qaçış məsafəsidir
- Atomda orbitlər arasındaki məsafədir;
- Zərrəciyin koordinatının qiymətidir;
- Gedilən yolun uzunluğuudur;
- Zərrəciyin koordinatının qiymətindəki qeyri-müəyyənlikdir;

648 Atomda elektronlar hansı orbitlər boyunca hərəkət edə bilər?

- Nüvəyə yaxın orbitlər boyunca;
- Yalnız dairəvi orbitlər boyunca;
- Yalnız elliptik orbitlər boyunca;
- İstənilən orbit boyunca;
- Hərəkət miqdarının kvantlanmış qiymətlərinə uyğun orbitlər boyunca

649 Hidrogen atomunun spektrləri üçün ümumiləşmiş Balmer düsturu hansı ifadə ilə verilir?

$$\tilde{\nu} = R \left( \frac{1}{m^2} + \frac{1}{n^2} \right) \quad (m = n+1, n+2, \dots; n = 1, 2, \dots)$$

$$\bar{\nu} = R \left( \frac{1}{2^2} - \frac{1}{n^2} \right) \quad (n = 3, 4, \dots \infty);$$

$$\bullet \nu = R \left( \frac{1}{m^2} - \frac{1}{n^2} \right) \quad (m = 1, 2, \dots; n = m+1, m+2, \dots);$$

$$\nu = \left( \frac{1}{m^2} - \frac{1}{n^2} \right) \quad (m = 1, 2, \dots; n = m+1, m+2, \dots);$$

$$\nu = Z^2 R \left( \frac{1}{m^2} - \frac{1}{n^2} \right) \quad (m = 1, 2, \dots; n = m+1, m+2, \dots);$$

650 Hansı növ spektr qaz halında atomar şəklində olan maddələr üçün xarakterikdir? I. Xətti spektrlər II. Kəsilməz spektrlər III. Zolaqlı spektrlər

- II, III
- III
- II

- I
- I, II

651 Atomun Bor nəzəriyyəsinin əsas ideyalarının müstəqil təsdiqinə aşağıdakı təcrübələrdən hansı aiddir? I. Devisson – Cermer təcrübəsi; II. Frank – Hers təcrübəsi; III. Rezerford təcrübəsi; IV. Laue təcrübəsi; V. Frenel təcrübəsi

- I
- III
- II
- V
- IV

652 Atomun Rezerford modelinə aşağıdakılardan hansılar uyğundur? I. Atom sistemi müəyyən  $E_1, E_2 \dots$ , En enerji ilə təyin olunan xüsusi stasionar hallarda və ya kvant hallarında ola bilər; II. Atom müsbət yüklü nüvədən və onun ətrafında fırlanan mənfi elektronlardan ibarətdir; III. Atom bir stasionar haldan digərinə enerji udmaqla və ya şüalandırmaqla keçir; IV. Atomda elektronların elektrik yükü mütləq qiymətcə nüvənin yükünə bərabərdir.

- I, III
- III, IV
- II, IV
- I, II
- I, IV

653 Bor postulatları aşağıdakılardan hansılarına uyğundur? I. Atom sistemi müəyyən  $E_1, E_2 \dots$ , En enerji ilə təyin olunan xüsusi stasionar hallarda və ya kvant hallarında ola bilər; II. Atom müsbət yüklü nüvədən və onun ətrafında fırlanan mənfi elektronlardan ibarətdir; III. Atom bir stasionar haldan digərinə enerji udmaqla və ya şüalandırmaqla keçir; IV. Atomda elektronların elektrik yükü mütləq qiymətcə nüvənin yükünə bərabərdir.

- I, IV
- I, III;
- II, III
- I, II
- III, IV

654 Bor nəzəriyyəsi hansı atomun quruluşunu izah edir?

- Be
- Li
- H
- He
- B

655 Şüalanma zamanı atomun enerjisi necə dəyişir?

- Əvvəlcə azalır, sonra artır
- Dəyişir;
- Azalır;
- Artır;
- Sıfır bərabər olur;

656 Uduyan fotonun dalğa uzunluğu hansı ifadə ilə təyin olunur?

- $h/(E_n - E_k)$
- $(E_n - E_k)/c$ ;
- $c/(E_n - E_k)$
- $(E_n - E_k)/h$ ;

- hc/(En- Ek)

657 Tomson modelinə görə atomu təşkil edən mənfi və müsbət yükler necə paylanmışdır?

- Atomun müsbət yükleri rombun mərkəzində (diaqonalların kəsişdiyi yerdə), mənfi yükleri isə rombun təpə nöqtələrində paylanır.
- Müsbət yükler kürənin mərkəzində, mənfi yükler isə onun ətrafında  
 Mənfi yükler kürənin mərkəzində, müsbət yükler isə onun ətrafında  
 Hər iki yük kürənin mərkəzində çox kiçik həcm oblastında
- Atomun bütün müsbət yükleri kürənin daxilində bərabər sıxlıqla paylanır, elektronlar isə tarazlıq vəziyyətləri ətrafında rəqsli hərəkət edirlər

658 Hidrogen atomunda elektronun E<sub>6</sub>→E<sub>3</sub> keçidi hansı spektral seriyaya uyğundur.

- Pfund  
 Layman  
 Balmer  
 ● Paşen  
 Breket

659 Kompton effektinin kəşfi göstərdi ki... 1) elektron eyni zamanda özünü həm hissəcik, həm də dalğa kimi apara bilər 2) foton eyni zamanda özünü həm hissəcik, həm də dalğa kimi apara bilər 3) foton çox zaman korpuskulyar, elektron isə dalğa xüsusiyyəti göstərir 4) elektron çox zaman hissəcik, foton isə dalğa xüsusiyyəti göstərir 5) elektron və fotonun qarşılıqlı təsiri zamanı fotonun enerjisi azalır

- 2,4,5  
 3,4,5  
 1,3,5  
 1,3  
 ● 2,5

660 Maddənin hissəciklərindən səpilən işıq şüaları toplayıcı linzadan keçib interferensiya mənzərəsi yaradırlar. Bu nədən xəbər verir?

- maddə atomları elektronlarının rabiṭə enerjisi fotonun enerjisindən çoxdur  
 təcrübə əks Kompton effektini göstərir  
 maddə ionlaşır: fotonların bir hissəsi sərbəst elektronlardan, digər hissəsi isə müsbət yüklü ionlardan səpilir  
 təcrübə Kompton effektini nümayiş etdirir  
 maddə atomları elektronlarının rabiṭə enerjisi fotonun enerjisindən azdır

661 Nüvənin rabiṭə enerjisi nəyə deyilir?

- Nüvəni iki qəlpəyə ayırmaq üçün lazım olan enerjiə  
 Nüvənin kinetik və potensial enerjilərinin cəminə  
 Bir nuklona düşən enerjiyə
- Nüvəni ayrı-ayrı nuklonlara ayırmaq üçün lazım olan enerjiyə  
 Nüvələri birləşdirmək üçün lazım olan enerjiyə

662 Kütlə defekti nədir?

- Nüvəni təşkil edən protonların kütlələri cəmi ilə nüvənin kütləsi cəminə  
 Nüvəni təşkil edən neytronların kütlələri cəmi ilə nüvənin kütləsi fərqiñə  
 Nüvəni təşkil edən protonların kütlələri cəmi ilə nüvənin kütləsi fərqiñə  
 Nüvəni təşkil edən nüklonların kütlələri cəmi ilə nüvənin kütləsi cəminə
- Nüvəni təşkil edən nüklonların kütlələri cəmi ilə nüvənin kütləsi fərqiñə

663 Atomun kütləsinin onun nüvəsinin kütləsinə olan nisbəti təqribən nəyə bərabərdir?

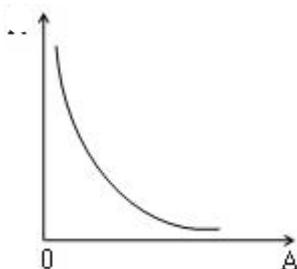
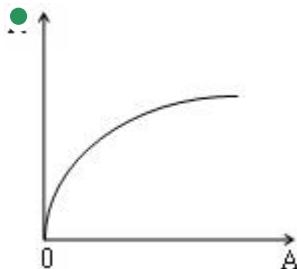
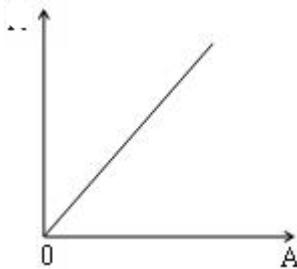
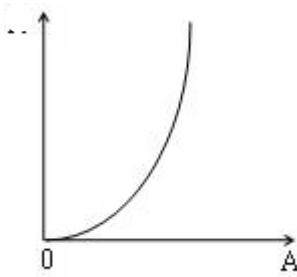
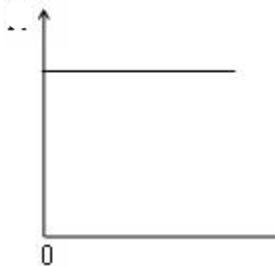
- 1/1000  
 1000

- 1
- 100
- 1/100

664 Nüvənin kütləsi hansı cihazla ölçülür?

- Piknometr
- Analtik tərəzi
- Fotoelement
- Heyger saygacı
- Kütlə spektroqrafi

665 Nüvənin radiusunun kütlə ədədindən asılılıq qrafiki hansıdır?



666 Radisu  $^{27}_{13} Al$  nüvesinin radiusunda 1,5 defə kiçik olan nüvenin kütle ededini tapın.

- 3
- 6
- 14
- 8
- 4

667 Nüvenin radiusunun onun kütle ededinden  $R=R_0 A^{1/3}$  asılığından hansı netice alınırlar?

- Radiusu böyük olan nüvelər radioaktiv nüvelərdir
- Nüvədə nuklonlar arasındaki qarşılıqlı təsir yüksəkten asılı deyildir
- Nüvə maddəsinin sıxlığı onun nuklonlarının sayından asılı deyil
- Nüvə nuklonlarının sayı arttıkça nüvə maddəsinin sıxlığı artır
- Nüvə qüvvələri yaxına təsir qüvvələridir

668 Nüvenin radiusunun kütlə ədədindən asılılığı hansı düsturla ifadə olunur?

- $R = R_0 A^{\frac{1}{3}}$
- $R = R_0 A$
- $R = R_0 A^{\frac{4}{3}}$
- $R = R_0 A^3$
- $R = R_0 A^2$

669  $^{238}_{92}U$  nüvesinde neçə nuklon var?

- 146
- 238
- 165
- 330
- 92

670 İzobarlar izotoplardan nə ilə fərqlənir?

- İzobarda elektronlarının sayı neutronların sayına bərabər, izotoplarda fərqli olur
- Atom sıra nömrəsi ilə
- Izotoplarda neutronların sayı, izobarda isə protonların sayı eyni olur
- Yük və kütlədədləri eyni, yarımparçalanma periodları fərqli olur
- Izotoplarda protonların sayı, izobarda isə neutronların sayı eyni olur

671 Nüvə hansı obyektlərin əlaqəli sistemidir?

- Elektronların
- Proton və neutronların
- Leptonların
- Atomların
- Kvarkların

672 Hansı zərrəciklər nuklonlar adlanır?

- Nüvəni təşkil edən proton və neutronlar
- Atomlar
- Atomu təşkil edən proton, neutron və elektronlar
- Elektronlar
- Molekullar

673 Nüvənin proton və neytronlarından ibarət olması hipotezini aşağıda göstərilən alımlardən hansıları irəli sürmüslər? 1-Bekkerel 2-Küri 3-Rezerford 4-İvanenko 5-Heyzenberq

- 1 və 4
- 1 və 3
- 1 və 2
- 4 və 5
- 2 və 3

674 **Hidrogen atomunda elektron müeyyen bir orbitden ikinci orbite keçdikde  $\lambda = 4,34 \cdot 10^{-7} m$  dalğa uzunlığında işıq şüalandırır. Elektronun ikinci orbite necənci orbitden keçdiyini tapməli. Ridberq sabiti  $R = 1,097 \cdot 10^7 m^{-1}$  – dir.**

- 5
- 7
- 3
- 15
- 10

675 Aşağıdakı mühəhizələrdən hansıları doğrudur? 1-Bor nəzəriyyəsi yarımklassik-yarımkvant nəzəriyyədir 2-Bor postulatları klassik fizika ilə kvant fizikası arasında keçid mərhələsidir 3-Bor nəzəriyyəsi yalnız H atomundakı spektral qanuna uyğunluqlarını izah edə bildi 4-Bor nəzəriyyəsi dövri sistemin bütün elementlərinin spektral qanuna uyğunluqlarını izah edir

- 1,2,4
- 2,3,4
- 1,2,3
- 1,2,3,4
- 1,3,4

676 Aşağıdakı təcrübələrdən hasnı Bor postulatlarını təsdiq etdi?

- Frank-Hers
- Eynsteyn-de-Qaaz
- Ştern-Herlax
- Maykelson-Morli
- Srüart-Tolmen

677 Atomun nüvə modeli nələri düzgün izah etdi? 1- $\alpha$ -hissəciklərin atomdan səpilməsini 2-atomun mürəkkəb sistem olduğunu 3-atmun spektral qanuna uyğunluqlarını

- heç birini
- 2,3
- 1, 2
- 1, 3
- 1,2,3

678 Atomun Tomson modeli nələri düzgün izah etdi? 1-atomun mürəkkəb sistem olduğunu 2-yüklü hissəciklərin səpilməsini 3-atomun ölçülərinin tərtibini 4-atomun spektral qanuna uyğunluqlarını

- 1, 3
- 2,3,4
- 1,2,3
- 1, 4
- 1,2,4

679 Aşağıdakı mülahizlərdən hasnları Borun ikinci postulatını ifadə edir? 1-Atom nüvə və elektronlardan ibarətdir. Yük və bütün kütłə atomun nüvəsində toplanır 2-Atomda elektron bir orbitdən digərinə keçdiğdə elektromaqnit dalğası şüalandırırmır 3-Müsbat yük atomun bütün həcmində paylanır, mənfi yüklü elektronlar isə rənqsi hərəkət edir

- yalnız 3
- 2 və 3
- 1 və 3
- yalnız 2
- yalnız 1

680 Aşağıdakı mülahizələrdən hasnları Borun birinci postulatını ifadə edir? 1-Atom nüvə və elektronlardan ibarətdir. Yük və bütün kütłə atomun nüvəsində toplanır 2-Müsbat yük atomun bütün həcmində paylanır, mənfi yüklü elektronlar isə rənqsi hərəkət edir 3-Atomdakı stasionar orbitlərdə elektron elektromaqnit dalğası şüalandırırmır

- yalnız 2
- 1 və 2
- 1 və 3
- yalnız 1
- yalnız 3

681 Atom sisteminin diskret enerji səviyyələrinə malik olması faktı hansı təcrübə vasitəsilə təsdiq edilmişdir?

- Rezerford təcrübəsi
- Frank-Hers təcrübəsi
- Miliken təcrübəsi
- Ştern-Gerlax təcrübəsi
- Devisson-Cermer təcrübəsi

682 Atomun nüvə modeli kim tərəfindən verilmişdir?

- Heyzenberq
- Küri
- Rezerford
- Bekkevel
- İvanenko

683 İlk nüvə reaksiyasını kim aparmışdır?

- Jolio-Küri
- Bor
- Rezerford
- Ştrassman
- Çedvik

684 Bu nüvənin rabitə enerjisi 29,4 MeV-dir. Onun xüsusi rabitə enerjisini hesablayın.



- 10 MeV/nuklon
- 19,6 MeV/nuklon
- 7,35 MeV/nuklon
- 9,8 MeV/nuklon
- 14,7 MeV/nuklon

685 Bu izotopun xüsusi rabitə enerjisi 7,5 Mev/nuklon -dur. Onun rabitə enerjisi nə qədərdir?



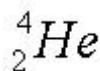
- 60 MeV
- 105 MeV
- 75 MeV
- 52,5 MeV
- 98 MeV

686 Bu izotopun xüsusi rabitə enerjisi 8 Mev/nuklon -dur. Onun rabitə enerjisi nə qədərdir?



- 68 MeV
- 128 MeV
- 60 MeV
- 168 MeV
- 12 MeV

687 Bu nüvənin xüsusi rabitə enerjisi 7,1Mev/nuklon -dur. Bu nüvənin rabitə enerjisi nə qədərdir?



- 18,4 MeV
- 28,4 MeV
- 20,2 MeV
- 82,4 MeV
- 48,4 MeV

688 Nüvələrin ölçüləri aşağıdakı tərtibdədir:

$^{17}_8 m$

$^{15}_8 m$

$^{15}_8 m$

$^{10}_8 m$

$1 \text{ \AA}$

689 Nüvə hansı zərrəciklərdən ibarətdir?

- Proton, neytron və elektronlardan
- Proton və elektronlardan
- Ancaq protonlardan
- Ancaq neytronlardan
- Nuklonlardan

690 Nüvə:

- Müsbət yüklü sistemdir
- Elektron və protonlardan ibarət sistemdir
- Elektron və neytrinodan ibarət sistemdir
- Yüksüz sistemdir
- Elektron və neytronlardan ibarət sistemdir

691 Kütlə spektroqrafının iş prinsipi nəyə əsaslanmışdır?

- Cərəyanların maqnit qarşılıqlı təsirinə
- Yüklü zərrəciyin maqnit sahəsində meylinə  
Yüklü zərrəciklər arasındakı qarşılıqlı təsirə  
Maqnit sahəsinin cərəyanlı naqılə təsirinə  
Elektromaqnit induksiya hadisəsinə

692 Hansı zərrəciklər nuklonlar adlanır?

- Elektronlar
- Molekullar
- Nüvəni təşkil edən proton və neytronlar  
Atomu təşkil edən proton, neytron və elektronlar  
Atomlar

693 Kritik kütlə...

- belə fiziki anlayış yoxdur
- zəncirvari nüvə parçalanma reaksiyasının gedə biləcəyi ən kiçik bölünən maddə kütləsidir  
bölünən maddənin onun molyar kütləsinə bərabər olan kütləsidir  
reaktorun aktiv zonasını tamamilə dolduran bölünən maddə kütləsidir  
235 kq-a bərabər olan bölünən maddə kütləsidir

694 Nüvə yanacağı kimi nüvə reaktorunda aşağıdakı maddələrdən hansı istifadə olunur?

- mis
- uran
- qrafit
- kadmium
- ağır su

695 Nüvə reaktorunda neytron yavaşıcıları aşağıdakılardan hansılar ola bilər?

- beton və ya qum
- B və ya Cd
- ağır su və ya qrafit
- Fe və ya Ni
- əhəng

696 Atom nüvəsi proton və neytronlardan ibarətdir. Nüvə daxilində hansı hissəciklər cütü arasında nüvə cazibə qüvvələri təsir etmir? 1 - proton-proton 2 - proton-neytron 3 - neytron-neytron

- yalnız 1 və 3
- yalnız 1 və 2
- hər üç cütdə nüvə qüvvələri təsir edir
- yalnız 1
- yalnız 2 və 3

697 Pozitron hansı hissəciyin antihissəciyidir?

- fotonun
- elektronun
- protonun
- neytronun
- neytirinonun

698 Uranın zəncirvari nüvə bölünməsi üçün vacibdir: 1 - hər bir nüvə bölünməsində 2-3 neytron ayrılması 2 - kifayət qədər böyük miqdarda uran 3 - uranın yüksək temperatura malik olması

yalnız 1

- 2 və 3
- 1 və 2
- 1 və 3
- yalnız 2

699 Atom nüvəsində hansı qüvvələr üstünlük təşkil edir?

- gravitasiya qüvvələri
- Kulon itələmə qüvvələri
- molekulyar qüvvələr
- nüvə qüvvələri
- Kulon cazibə qüvvələri

700 Nüvə reaktorunda yavaşıcılar nəyə görə lazımdır?

- zəncirvari nüvə reaksiyasının sürətini azaltmaq üçün
- doğru cavab yoxdur
- atom nüvəsi qəlpələrini yavaşıtmaq üçün
- neytronların yavaşdırılması uran nüvələrinin neytronlarla bölünmə ehtimalını artırır
- neytronların yavaşdırılması uran nüvələrinin bölünmə ehtimalını azaldır